12.05.2026 08:27:37
ΨΗΦΙΑΚΑ
ΥΠΟΓΕΓΡΑΜΜΕΝΟ
ΑΠΟ
VARVARA ZACHARAKI

26935

ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΕΩΣ

ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

11 Μαΐου 2026 | ΤΕΥΧΟΣ ΔΕΥΤΕΡΟ | Αρ. Φύλλου **2607**

ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ

Αριθμ. απόφ. 273/27-04-2026

Τροποποίηση Κανονισμού Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών του Τμήματος Θεατρικών Σπουδών του Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών με τίτλο «Ελληνικό και Παγκόσμιο Θέατρο: Δραματουργία, Παράσταση, Εκπαίδευση» («Greek and World Theatre: Drama, Performance, Education»).

Η ΣΥΓΚΛΗΤΟΣ ΤΟΥ ΕΘΝΙΚΟΥ ΚΑΙ ΚΑΠΟΔΙΣΤΡΙΑΚΟΥ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΥ ΑΘΗΝΩΝ

Λαμβάνοντας υπόψη:

1. Τον ν. 4957/2022 «Νέοι Ορίζοντες στα Ανώτατα Εκπαιδευτικά Ιδρύματα: Ενίσχυση της ποιότητας, της λειτουργικότητας και της σύνδεσης των Α.Ε.Ι. με την κοινωνία και λοιπές διατάξεις» (Α' 141), και ειδικότερα τα άρθρα 79 έως και 88,

2. την υπό στοιχεία 135557/Ζ1/1-11-2022 εγκύκλιο του Υπουργείου Παιδείας και Θρησκευμάτων «Εφαρμογή των διατάξεων του ν. 4957/2022 «Νέοι ορίζοντες στα Ανώτατα Εκπαιδευτικά Ιδρύματα: Ενίσχυση της ποιότητας, της λειτουργικότητας και της σύνδεσης των ΑΕΙ με την κοινωνία και λοιπές διατάξεις» (Α' 141) για την οργάνωση και λειτουργία προγραμμάτων μεταπτυχιακών σπουδών και λοιπά θέματα»,

3. την υπό στοιχεία 18137/Ζ1/16-02-2023 κοινή υπουργική απόφαση «Καθορισμός των προϋποθέσεων και της διαδικασίας οργάνωσης Προγραμμάτων Μεταπτυχιακών Σπουδών με μεθόδους εξ αποστάσεως εκπαίδευσης στα Ανώτατα Εκπαιδευτικά Ιδρύματα (Α.Ε.Ι.)» (Β' 1079),

4. τον ν. 4386/2016 «Ρυθμίσεις για την έρευνα και άλλες διατάξεις» (Α' 83),

5. το π.δ. 85/2013 «Ίδρυση, μετονομασία, ανασυγκρότηση Σχολών και ίδρυση Τμήματος στο Εθνικό και Καποδιστριακό Πανεπιστήμιο Αθηνών» (Α' 124),

6. τον ν. 3374/2005 «Διασφάλιση της ποιότητας στην ανώτατη εκπαίδευση. Σύστημα μεταφοράς και συσσώρευσης πιστωτικών μονάδων - Παράρτημα διπλώματος» (Α' 189) και ιδίως τα άρθρα 14 και 15,

7. την υπό στοιχεία Φ5/89656/Β3/13-8-2007 «Εφαρμογή του Συστήματος Μεταφοράς και Συσσώρευσης Πιστωτικών Μονάδων (Β' 1466),

8. τον ν. 4589/2019 «Συνέργειες Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών, Γεωπονικού Πανεπιστημίου Αθηνών, Πανεπιστημίου Θεσσαλίας με τα Τ.Ε.Ι. Θεσσαλίας και Στερεάς Ελλάδας, Παλλημνιακό Ταμείο και άλλες διατάξεις» (Α' 13),

9. την υπ' αρ. 249/30-12-2025 (Β' 7379) απόφαση της Συγκλήτου του ΕΚΠΑ με την οποία τροποποιήθηκε ο Κανονισμός Μεταπτυχιακών και Διδακτορικών Σπουδών του ΕΚΠΑ,

10. την υπ' αρ. 827/02-07-2018 (Β' 3278) απόφαση της Συγκλήτου του ΕΚΠΑ με την οποία ιδρύθηκε το ΠΜΣ «Ελληνικό και Παγκόσμιο Θέατρο: Δραματουργία, Παράσταση, Εκπαίδευση»,

11. την υπ' αρ. 852/02-07-2018 (Β' 3758) απόφαση της Συγκλήτου του ΕΚΠΑ με την οποία εγκρίθηκε ο κανονισμός του ΠΜΣ «Ελληνικό και Παγκόσμιο Θέατρο: Δραματουργία, Παράσταση, Εκπαίδευση»,

12. την υπ' αρ. 653/26-05-2021 (Β' 2468) απόφαση της Συγκλήτου του ΕΚΠΑ με την οποία εγκρίθηκε η τροποποίηση του ΠΜΣ «Ελληνικό και Παγκόσμιο Θέατρο: Δραματουργία, Παράσταση, Εκπαίδευση»,

13. την υπ' αρ. 649/25-05-2021 (Β' 2436) απόφαση της Συγκλήτου του ΕΚΠΑ με την τροποποιήθηκε ο κανονισμός του ΠΜΣ «Ελληνικό και Παγκόσμιο Θέατρο: Δραματουργία, Παράσταση, Εκπαίδευση»,

14. την υπ’ αρ. 11/21-08-2023 (Β’ 5213) απόφαση της Συγκλήτου του ΕΚΠΑ με την οποία τροποποιήθηκε ο κανονισμός του ΠΜΣ «Ελληνικό και Παγκόσμιο Θέατρο: Δραματουργία, Παράσταση, Εκπαίδευση»,

15. την υπ’ αρ. 192/21-03-2025 (Β’ 1582) απόφαση της Συγκλήτου του ΕΚΠΑ με την οποία τροποποιήθηκε ο κανονισμός του ΠΜΣ «Ελληνικό και Παγκόσμιο Θέατρο: Δραματουργία, Παράσταση, Εκπαίδευση»,

16. το απόσπασμα πρακτικού της Συνέλευσης του Τμήματος Θεατρικών Σπουδών του ΕΚΠΑ (14η συνεδρίαση 24-03-2026),

17. το απόσπασμα πρακτικού της Συγκλήτου του ΕΚΠΑ (7η Συνεδρία 02-04-2026),

18. το γεγονός ότι με την παρούσα δεν προκαλείται δαπάνη εις βάρος του κρατικού προϋπολογισμού,

19. το γεγονός ότι οι διατάξεις της παρούσας δεν αφορούν σε διοικητική διαδικασία για την οποία υπάρχει υποχρέωση καταχώρισης στο ΕΜΔΔ - ΜΙΤΟΣ, αποφασίζει:

Την τροποποίηση του Κανονισμού του Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών του Τμήματος Θεατρικών Σπουδών του ΕΚΠΑ με τίτλο «Ελληνικό και Παγκόσμιο Θέατρο: Δραματουργία, Παράσταση, Εκπαίδευση» («Greek and World Theatre: Drama, Performance, Education) από το ακαδημαϊκό έτος 2026-2027, σύμφωνα με τις διατάξεις της νομοθεσίας και τον ισχύοντα Κανονισμό Μεταπτυχιακών και Διδακτορικών Σπουδών του ΕΚΠΑ, ως ακολούθως:

Άρθρο 1
ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ-ΣΚΟΠΟΣ

Στόχος του ΠΜΣ «Ελληνικό και Παγκόσμιο Θέατρο: Δραματουργία, Παράσταση, Εκπαίδευση» («Greek and World Theatre: Drama, Performance, Education») είναι η ερευνητική εμβάθυνση σε γνωστικές περιοχές των θεατρικών σπουδών και των παραστατικών τεχνών και η διεπιστημονική εκπαίδευση και άρτια κατάρτιση επιστημόνων θεατρολόγων στο πεδίο των θεατρικών σπουδών και των παραστατικών τεχνών, στις σύγχρονες θεωρίες, μεθόδους, εφαρμογές και πρακτικές τους. Ο στόχος του ΠΜΣ επιτυγχάνεται με την παρακολούθηση μεταπτυχιακών μαθημάτων, εργαστηρίων και σεμιναρίων και με την εκπόνηση μεταπτυχιακών διπλωματικών εργασιών.

Πιο συγκεκριμένα, το ΠΜΣ επιδιώκει να εκπαιδεύσει:

α) Καινοτόμους ερευνητές, που θα υποστηρίζουν τη συμμετοχή της χώρας στις διεθνείς επιστημονικές συζητήσεις και δράσεις του πεδίου, με θεωρητικές, μεθοδολογικές και καλλιτεχνικές συνεισφορές υψηλού επιπέδου και

β) υπεύθυνους και δημιουργικούς επαγγελματίες, που θα παρακολουθούν συστηματικά και θα εφαρμόζουν στην πράξη τις σύγχρονες θεωρητικές και μεθοδολογικές εξελίξεις στη δραματική γραφή και μεταγραφή και στη σκηνική πράξη· στην πολιτιστική βιομηχανία και στη διαχείριση της πολιτιστικής κληρονομιάς· στη διδακτική του θεάτρου και στη θεατρική πράξη στην εκπαίδευση και εν γένει στη θεατρική αγωγή και πρακτική στη σχέση της με τις άλλες επιστήμες και τέχνες και με την κοινωνία, με έμφαση και στον ψηφιακό μετασχηματισμό των ανθρωπιστικών επιστημών και τεχνών και στα διακυβεύματά του.

Το παρόν Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών έχει διαρθρωθεί κατά τρόπο ώστε να ανταποκρίνεται στις σύγχρονες ερευνητικές ανάγκες στον χώρο της θεατρολογίας και των παραστατικών τεχνών· να προάγει τη θεατρική παιδεία και δημιουργία στη χώρα μας και πέραν αυτής· να συνδέει την επιστήμη και την τέχνη με τη ραγδαία μεταβαλλόμενη αγορά εργασίας· και να υποστηρίζει πολιτιστικές παρεμβάσεις αιχμής στην κοινωνία.

Οι στόχοι του ΠΜΣ είναι: α) Η προώθηση των θεατρικών σπουδών, με επίκεντρο την ιστορία, τη θεωρία και την πράξη του νεοελληνικού, του ευρωπαϊκού και του παγκόσμιου θεάτρου από την αρχαιότητα έως σήμερα β) η συστηματοποίηση των ερευνητικών αναζητήσεων και προβληματισμών γύρω από τη θεατρική πράξη στη χώρα μας, σε διεπιστημονική κατεύθυνση και με αναφορά στις αντίστοιχες ευρωπαϊκές και διεθνείς εξελίξεις γ) η ανταπόκριση στο επιστημονικό, εκπαιδευτικό και ευρύτερο κοινωνικό ενδιαφέρον για τη θεατρολογία και τη θεατρική πράξη δ) η αναγνώριση του θεάτρου ως κομβικής πολιτισμικής και κοινωνικής πρακτικής και της σημασίας του για όλους τους τομείς της ανθρώπινης δραστηριότητάς. Οι στόχοι αυτοί εξειδικεύονται ποικιλοτρόπως στη συνέχεια, με αναφορά στη σύγχρονη πολύγλωσση και πολυπολιτισμική πραγματικότητα και με εστίαση: α) Στην έρευνα πάνω στο ταχέως μεταβαλλόμενο τοπίο της θεατρικής πράξης, τόσο σε επίπεδο δημιουργίας όσο και παραγωγής και πρόσληψής της β) στην έρευνα πάνω στη διδακτική του θεάτρου στην εκπαίδευση και ευρύτερα στη θεατρική πρακτική σε τυπικά και άτυπα εκπαιδευτικά περιβάλλοντα και σε ποικίλες κοινωνικές περιστάσεις, δ) στην έρευνα όσον αφορά το σύγχρονο δραματικό κείμενο και στην πράξη της θεατρικής γραφής και μεταγραφής, της μετάφρασης και της πολύμορφης σύγχρονης διασκευής, ε) στην πολυδιάστατη υποστήριξη της θεατρικής εκπαίδευσης, μέσα από την παροχή εξειδικευμένων γνώσεων και την απόκτηση καίριων ερευνητικών δεξιοτήτων και στ) στην προετοιμασία για σπουδές διδακτορικού επιπέδου ή/και για ερευνητικές δραστηριότητες στο πεδίο των θεατρικών σπουδών σε ιδρύματα του εσωτερικού ή του εξωτερικού.

Το ΠΜΣ προσφέρει τρεις ειδικεύσεις:

α) Δραματουργία και Παράσταση (Drama and Performance) - 120 ECTS

β) Διδακτική του Θεάτρου (Theatre and Education) - 120 ECTS

γ) Θεατρική μετάφραση και δημιουργική γραφή (Theatre Translation and Creative Writing) - 120 ECTS

Οι τίτλοι απονέμονται από το Τμήμα Θεατρικών Σπουδών της Φιλοσοφικής Σχολής του Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών.

Μαθησιακά αποτελέσματα:

Οι απόφοιτοι/ες της ειδίκευσης «Δραματουργία και παράσταση» αναμένεται να είναι σε θέση να:

- Γνωρίζουν τα ζητήματα που αφορούν τη σύγχρονη θεατρική δημιουργία και τη διασύνδεσή της με διαφορετικά επιστημονικά πεδία (λογοτεχνία, ιστορία, φιλοσοφία, κοινωνιολογία, ανθρωπολογία κ.ά.).
- Αναγνωρίζουν τους συντελεστές σε μια παράσταση και τις βασικές τους λειτουργίες.
- Προσδιορίζουν τα βασικά χαρακτηριστικά του επαγγέλματος του δραματολόγου και τις δυνατότητες που συνδέονται με αυτό.
- Χρησιμοποιούν τις διαφορετικές θεωρίες, μεθοδολογίες, προσεγγίσεις, προκειμένου να στοχάζονται γύρω από τη φύση της τέχνης του θεάτρου και να προτείνουν νέες οπτικές στη μελέτη και την πρακτική του.
- Συνδέουν τη θεωρία με την πράξη, περνώντας από τη δραματολογική ανάλυση στη σκηνική πράξη.
- Μετασχηματίζουν ερμηνευτικές αναγνώσεις των δραματικών κειμένων σε σκηνοθετικές προσεγγίσεις.
- Σχεδιάζουν και να οργανώνουν τη διαδικασία παραγωγής ενός θεάματος/μιας θεατρικής παράστασης και να προχωρούν στην υλοποίηση της θεατρικής παραγωγής.

Οι απόφοιτοι/ες της ειδίκευσης «Διδακτική του θεάτρου» αναμένεται να είναι σε θέση να:

- Γνωρίζουν και να διαχειρίζονται πρόσφορα υλικά για τη δημιουργία της σχολικής σκηνογραφίας/ενδυματολογίας.
- Αναλύουν και υλοποιούν, βάσει των διαφοροποιητικών στοιχείων της εφαρμογής του θεάτρου ανά βαθμίδα εκπαίδευσης, σχεδιασμούς, εφαρμογές και αξιολογήσεις μαθημάτων.
- Επιλέγουν την κατάλληλη δραματουργία βάσει της ηλικίας των διδασκομένων, να διασκευάζουν και να συνθέτουν νέες μορφές κειμένων.
- Παράγουν δόκιμο ακαδημαϊκό λόγο που αναδεικνύει τον διάλογο της θεωρητικής γνώσης με τις πρακτικές δραστηριότητες (μέσα από επιστημονικό και καλλιτεχνικό έργο).
- Αξιοποιούν τις ψηφιακές τεχνολογίες τόσο για τις θεατρικές και καλλιτεχνικές δημιουργίες με παιδιά και νέους όσο και για θεατροπαιδαγωγικές εφαρμογές στο πλαίσιο μαθημάτων και δρώμενων.
- Σχεδιάζουν διδασκαλίες θεάτρου και δράματος, με θεωρητικό ή πρακτικό χαρακτήρα, για όλες τις βαθμίδες, τα είδη και τα στάδια της εκπαίδευσης (μάθημα, παράσταση, μικρής ή μεγάλης διάρκειας εκπαιδευτικά/ερευνητικά προγράμματα).
- Μετασχηματίζουν τη θεατρολογική ύλη σε περιεχόμενο και είδη θεάτρου και δράματος στην εκπαίδευση.

Οι απόφοιτοι/ες της ειδίκευσης «Θεατρική μετάφραση και δημιουργική γραφή» αναμένεται να είναι σε θέση να:

- Αναγνωρίζουν τη σημασία της θεατρικής μετάφρασης για το διαπολιτισμικό θέατρο και τη διαπολιτισμική επικοινωνία εν γένει.
- Αναγνωρίζουν την πολυπλοκότητα της θεατρικής μετάφρασης, ως πολιτισμικής πρακτικής και την πολιτισμικά επικαθορισμένη ιδεολογική, αισθητική διάστασή της.
- Γνωρίζουν τις σύγχρονες θεωρητικές και μεθοδολογικές προσεγγίσεις της θεατρικής μετάφρασης και της διασκευής και να μπορούν να τις εφαρμόζουν στην έρευνα και την πρακτική.
- Αναγνωρίζουν και να χρησιμοποιούν στρατηγικές και τεχνικές στη μετάφραση και τη διασκευή.
- Αναγνωρίζουν και να διαχειρίζονται τη διαμεσικότητα σε επίπεδο γραφής και μεταγραφής
- Γνωρίζουν κινήματα και πρακτικές που διαμόρφωσαν τη σύγχρονη τέχνη και να μπορούν να χρησιμοποιήσουν δημιουργικά βασικές αρχές τους στη γραφή και μεταγραφή δραματικών κειμένων.
- Γνωρίζουν και να χρησιμοποιούν τεχνικές στη συγγραφή δραματικού, λογοτεχνικού, ποιητικού κειμένου και στην κινηματογραφική και τηλεοπτική αφήγηση.
- Διασκευάζουν λογοτεχνικά και άλλα κείμενα σε θεατρική μορφή.
- Δημιουργούν πρωτότυπα θεατρικά και άλλα έργα.

Οι απόφοιτοι/ες και των τριών ειδικεύσεων αναμένεται να είναι σε θέση να:

- Γνωρίζουν την ιστορία του θεάτρου και τη θέση του στο παγκόσμιο και στο ελληνικό πολιτιστικό γίγνεσθαι ως τέχνης και θεσμού υψηλής πνευματικής και καλλιτεχνικής αξίας.
- Γνωρίζουν τις πηγές της θεατρολογικής έρευνας.

- Επισημαίνουν τον αντίκτυπο του πολιτισμού, σε επίπεδο ιδεολογίας και αισθητικής, στα δραματικά κείμενα και τις παραστάσεις.

- Τοποθετούνται στο πλαίσιο του διεπιστημονικής προσέγγισης του θεάτρου που συγκροτείται παγκοσμίως τα τελευταία χρόνια, με συνεισφορές από ποικίλους κλάδους, όπως η φιλοσοφία, η οικολογία, η βιοηθική, η τεχνολογία μεταξύ άλλων πολλών.

- Αναλύουν σε βάθος ένα δραματικό κείμενο και να το επεξεργάζονται από διαφορετικές σκοπιές, χρησιμοποιώντας σύγχρονα μεθοδολογικά εργαλεία.

- Διεξάγουν έρευνα σε ποικίλα πεδία βασισμένες σε διαφορετικά θεωρητικά και μεθοδολογικά υποδείγματα (για παράδειγμα, τη φαινομενολογία, την αυτοεθνογραφία, το εθνόδραμα, την ποιητολογική διερεύνηση, τη σημειολογία, την επιτελεστικότητα), να συγκροτούν νέες, διεπιστημονικές προσεγγίσεις των ερευνητικών ζητημάτων και να επισημαίνουν νέες οπτικές μελέτης και έρευνας.

- Σχεδιάζουν και υλοποιούν ποσοτικές και ποιοτικές έρευνες σχετικές με το ελληνικό και το παγκόσμιο θέατρο, τη δραματουργία, την παράσταση, την πρόσληψη, το θέατρο στην εκπαίδευση, την πολυγλωσσία και την πολυπολιτισμικότητα, τη διεπιστημονική θεώρηση των τεχνών και τη διακαλλιτεχνική πρακτική.

- Διαμορφώνουν τη δική τους δραματολογική, καλλιτεχνική, μεταφραστική, συγγραφική ή θεατροεκπαιδευτική ανάγνωση σε θέματα κοινωνικών ταυτοτήτων, ρόλων και σχέσεων.

- Αξιοποιούν στην έρευνά τους τα σύγχρονα τεχνολογικά μέσα, όπως οι ηλεκτρονικές βιβλιοθήκες, τα ψηφιακά αρχεία, οι βάσεις δεδομένων, οι εφαρμογές λογισμικού ποιοτικής και ποσοτικής έρευνας και τεχνητής νοημοσύνης.

- Να αναγνωρίζουν και να αξιοποιούν στη θεατρική πρακτική τα σύγχρονα ψηφιακά εργαλεία, όπως μεταξύ άλλων τα πολυμέσα, η επαυξημένη και η εικονική πραγματικότητα, τις τεχνικές καταγραφής/σύλληψης κίνησης (motion capture), τον ζωντανό προγραμματισμό (live coding).

- Εργάζονται ερευνητικά αυτόνομα ή σε συνεργασία με συναδέλφους τους ερευνητές/τριες, στον τομέα τους, σε διεπιστημονικό και διεθνές περιβάλλον.

- Σχεδιάζουν και να διαχειρίζονται επιστημονικά και ερευνητικά έργα.

Άρθρο 2
ΔΟΜΗ ΚΑΙ ΟΡΓΑΝΑ ΤΟΥ ΠΜΣ

2.1 Αρμόδια όργανα για τη λειτουργία του ΠΜΣ σύμφωνα με την ισχύουσα νομοθεσία είναι:

- Σε επίπεδο Ιδρύματος: η Επιτροπή Μεταπτυχιακών Σπουδών και η Σύγκλητος.
- Σε επίπεδο Τμήματος: η Συνέλευση του Τμήματος.

2.2 Αρμοδιότητες της Συνέλευσης είναι να:

α) Εισηγείται στη Σύγκλητο διά της Επιτροπής Μεταπτυχιακών Σπουδών την αναγκαιότητα ίδρυσης/τροποποίησης ΠΜΣ, καθώς και την παράταση της διάρκειας τους,

β) ορίζει τον/ην Διευθυντή/τρια και τα μέλη της Συντονιστικής Επιτροπής των ΠΜΣ του Τμήματος,

γ) εισηγείται εκπροσώπους για τον ορισμό των Επιτροπών Προγραμμάτων Σπουδών των ΔΠΜΣ στα οποία συμμετέχει το Τμήμα,

δ) συγκροτεί Επιτροπές για την αξιολόγηση των αιτήσεων των υποψήφιων μεταπτυχιακών φοιτητών και να εγκρίνει την εγγραφή τους στα ΠΜΣ,

ε) αναθέτει διδακτικό έργο στους διδάσκοντες στα ΠΜΣ, οι οποίοι δύνανται να είναι και υποψήφιοι διδάκτορες του Τμήματος υπό την επίβλεψη μέλους ΔΕΠ,

στ) συγκροτεί εξεταστικές επιτροπές για τις μεταπτυχιακές διπλωματικές εργασίες των μεταπτυχιακών φοιτητών και να ορίζει τον επιβλέποντα/την επιβλέπουσα και τη διμελή επιτροπή σε καθεμία από αυτές,

ζ) διαπιστώνει την επιτυχή ολοκλήρωση της φοίτησης και απονέμει το Δίπλωμα Μεταπτυχιακών Σπουδών,

η) εγκρίνει τον απολογισμό του ΠΜΣ, κατόπιν εισήγησης της Συντονιστικής Επιτροπής (ΣΕ),

θ) αναθέτει σε μεταπτυχιακούς φοιτητές/τριες τη διεξαγωγή επικουρικού διδακτικού έργου σε προγράμματα σπουδών πρώτου κύκλου σπουδών του Τμήματος,

ι) ασκεί κάθε άλλη νόμιμη αρμοδιότητα.

Με απόφαση της Συνέλευσης του Τμήματος οι αρμοδιότητες των περ. δ) και στ) δύναται να μεταβιβάζονται στη ΣΕ του ΠΜΣ.

2.3 Η Συντονιστική Επιτροπή (ΣΕ)

Με απόφαση Συνέλευσης συγκροτείται Συντονιστική Επιτροπή (ΣΕ) του ΠΜΣ, με διετή θητεία, στην οποία μετέχουν υποχρεωτικά ο Διευθυντής του ΠΜΣ και τέσσερα (4) μέλη Διδακτικού Ερευνητικού Προσωπικού (ΔΕΠ) του Τμήματος και ομότιμοι καθηγητές, που έχουν συναφές γνωστικό αντικείμενο με αυτό του ΠΜΣ και αναλαμβάνουν διδακτικό έργο στο ΠΜΣ.

Η ΣΕ είναι αρμόδια για την παρακολούθηση και τον συντονισμό της λειτουργίας του προγράμματος και ιδίως:

α) Καταρτίζει τον αρχικό ετήσιο προϋπολογισμό του ΠΜΣ και τις τροποποιήσεις του, εφόσον το ΠΜΣ διαθέτει πόρους, και εισηγείται την έγκρισή του προς την Επιτροπή Ερευνών του Ειδικού Λογαριασμού Κονδυλίων Έρευνας (ΕΛΚΕ), εξαιρουμένων των τριμηνιαίων αναμορφώσεων των ετήσιων προϋπολογισμών της, σύμφωνα με την ισχύουσα νομοθεσία,

β) καταρτίζει τον απολογισμό του προγράμματος και εισηγείται την έγκρισή του προς τη Συνέλευση του Τμήματος,

γ) εγκρίνει τη διενέργεια δαπανών και δύναται να μεταβιβάζει την αρμοδιότητα αυτή στον Διευθυντή του ΠΜΣ,

δ) εγκρίνει τη χορήγηση υποτροφιών, ανταποδοτικών ή μη, σύμφωνα με όσα ορίζονται στην απόφαση ίδρυσης του ΠΜΣ και τον Κανονισμό μεταπτυχιακών σπουδών,

ε) εισηγείται προς τη Συνέλευση του Τμήματος την κατανομή και την ανάθεση διδακτικού έργου,

στ) εισηγείται προς τη Συνέλευση του Τμήματος την πρόσκληση Επισκεπτών Καθηγητών για την κάλυψη διδακτικών αναγκών του ΠΜΣ,

ζ) καταρτίζει σχέδιο για την τροποποίηση του προγράμματος σπουδών, το οποίο υποβάλλει προς τη Συνέλευση του Τμήματος,

η) εισηγείται προς τη Συνέλευση του Τμήματος την ανακατανομή των μαθημάτων μεταξύ των ακαδημαϊκών εξαμήνων, καθώς και θέματα που σχετίζονται με την ποιοτική αναβάθμιση του προγράμματος σπουδών,

θ) εξετάζει και εγκρίνει τις αιτήσεις παράτασης, αναστολής και μερικής φοίτησης των φοιτητών/τριών του ΠΜΣ,

ι) δύναται να ασκεί τις αρμοδιότητες δ) και στ) της Συνέλευσης του Τμήματος.

2.4 Ο/Η Διευθυντής/τρια του ΠΜΣ

Ο/Η Διευθυντής/τρια του ΠΜΣ προέρχεται από τα μέλη ΔΕΠ του Τμήματος, κατά προτεραιότητα βαθμίδας καθηγητή ή αναπληρωτή καθηγητή, και ορίζεται με απόφαση της Συνέλευσης του Τμήματος για διετή θητεία, με δυνατότητα ανανέωσης χωρίς περιορισμό.

Ο/Η Διευθυντής/τρια του ΠΜΣ έχει τις ακόλουθες αρμοδιότητες:

α) Προεδρεύει της ΣΕ, συντάσσει την ημερήσια διάταξη και συγκαλεί τις συνεδριάσεις της,

β) εισηγείται τα θέματα που αφορούν στην οργάνωση και τη λειτουργία του ΠΜΣ προς τη Συνέλευση του Τμήματος,

γ) εισηγείται προς τη ΣΕ και τα λοιπά όργανα του ΠΜΣ και του ΑΕΙ θέματα σχετικά με την αποτελεσματική λειτουργία του ΠΜΣ,

δ) είναι Επιστημονικός Υπεύθυνος/η του προγράμματος σύμφωνα με την κείμενη νομοθεσία,

ε) παρακολουθεί την υλοποίηση των αποφάσεων των οργάνων του ΠΜΣ και του Εσωτερικού Κανονισμού μεταπτυχιακών σπουδών και, καθώς και την παρακολούθηση εκτέλεσης του προϋπολογισμού του ΠΜΣ,

στ) ασκεί οποιαδήποτε άλλη αρμοδιότητα, η οποία ορίζεται στην απόφαση ίδρυσης του ΠΜΣ.

Ο/Η Διευθυντής/τρια του ΠΜΣ, καθώς και τα μέλη της ΣΕ δεν δικαιούνται αμοιβή ή οποιαδήποτε αποζημίωση για την εκτέλεση των αρμοδιοτήτων που τους ανατίθενται και σχετίζεται με την εκτέλεση των καθηκόντων τους.

2.5 Γραμματειακή υποστήριξη ΠΜΣ

α) Η Γραμματεία του Τμήματος είναι αρμόδια για τη γραμματειακή και διοικητική υποστήριξη του ΠΜΣ

β) Ο/Η Γραμματέας του Τμήματος ορίζει υπάλληλο ή υπαλλήλους - ανάλογα με τον αριθμό των ΠΜΣ και τον φόρτο εργασίας - ως αρμόδιο/ους για τα Προγράμματα Μεταπτυχιακών Σπουδών του Τμήματος.

γ) Το ΠΜΣ έχει ιδίους πόρους και δύναται να προσλαμβάνει, σύμφωνα με την κείμενη νομοθεσία, εξωτερικούς συνεργάτες για τη γραμματειακή και διοικητική υποστήριξη, οι οποίοι επίσης εργάζονται υπό την επιστασία της Γραμματείας του Τμήματος.

Άρθρο 3
ΥΠΟΔΟΜΗ ΚΑΙ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ ΤΟΥ ΠΜΣ

3.1 Για την εύρυθμη λειτουργία του ΠΜΣ διατίθενται αίθουσες διδασκαλίας και σεμιναρίων, αμφιθέατρα εξοπλισμένα με οπτικοακουστικά μέσα και εργαστήρια του Τμήματος Θεατρικών Σπουδών της Φιλοσοφικής Σχολής.

3.2 Η χρηματοδότηση του ΠΜΣ μπορεί να προέρχεται από:

α) Τέλη φοίτησης,

β) δωρεές, χορηγίες και πάσης φύσεως οικονομικές ενισχύσεις,

γ) κληροδοτήματα,

δ) πόρους από ερευνητικά έργα ή προγράμματα,

ε) ιδίους πόρους του Ανώτατου Εκπαιδευτικού Ιδρύματος (ΑΕΙ) και

στ) τον κρατικό προϋπολογισμό ή το πρόγραμμα δημοσίων επενδύσεων.

Ειδικά σε περίπτωση σύμπραξης Τμημάτων ή Σχολών Α.Ε.Ι. της ημεδαπής με ανώτατα εκπαιδευτικά ιδρύματα της αλλοδαπής είναι δυνατή η χρηματοδότηση από πόρους του Ταμείου Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας ή άλλα χρηματοοικονομικά εργαλεία.

3.3 Η καταβολή των τελών φοίτησης πραγματοποιείται από τον ίδιο τον/την φοιτητή/τρια ή από τρίτο φυσικό ή νομικό πρόσωπο για λογαριασμό του/της φοιτητή/τρια.

Είναι δυνατή η διαφοροποίηση του ύψους των τελών φοίτησης μεταξύ των αλλοδαπών φοιτητών/τριων, που προέρχονται από άλλα κράτη μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης, και των αλλοδαπών φοιτητών/τριων, που προέρχονται από τρίτες χώρες, οι οποίοι/ες φοιτούν σε ΠΜΣ των ΑΕΙ, τα οποία υλοποιούνται στην ελληνική ή σε άλλη γλώσσα.

3.4 Η διαχείριση των πόρων των ΠΜΣ του ΑΕΙ πραγματοποιείται από τον Ειδικό Λογαριασμό Κονδυλίων Έρευνας (ΕΛΚΕ) του ΕΚΠΑ.

3.5 Οι πόροι των ΠΜΣ κατανέμονται ως εξής:

α) Ποσό που αντιστοιχεί στο τριάντα τοις εκατό (30%) των συνολικών εσόδων που προέρχονται από τέλη φοίτησης παρακρατείται από τον ΕΛΚΕ. Στο ποσό αυτό συμπεριλαμβάνεται το ποσοστό παρακράτησης υπέρ του ΕΛΚΕ για την οικονομική διαχείριση των ΠΜΣ. Όταν τα έσοδα του ΠΜΣ προέρχονται από δωρεές, χορηγίες και πάσης φύσεως οικονομικές ενισχύσεις, κληροδοτήματα ή πόρους από ερευνητικά έργα ή προγράμματα, πραγματοποιείται η παρακράτηση υπέρ ΕΛΚΕ που ισχύει για τα έσοδα από αντίστοιχες πηγές χρηματοδότησης,

β) το υπόλοιπο ποσό των συνολικών εσόδων του ΠΜΣ διατίθεται για την κάλυψη των λειτουργικών δαπανών του ΠΜΣ.

3.6 Οικονομική συνεργασία ΠΜΣ:

3.6.1 Αν σε Τμήμα ή Σχολή του ΕΚΠΑ οργανώνονται περισσότερα από ένα (1) Προγράμματα Μεταπτυχιακών Σπουδών (ΠΜΣ) είναι δυνατή η οικονομική συνεργασία μεταξύ ΠΜΣ μέσω της ίδρυσης ενός κοινού έργου/προγράμματος, που χρηματοδοτείται από πόρους των ΠΜΣ με σκοπό την κάλυψη κοινών αναγκών και δράσεων των ΠΜΣ του Τμήματος ή της Σχολής. Το έργο/πρόγραμμα είναι χωρίς σαφή ημερομηνία λήξης, διαθέτει αυτοτελή προϋπολογισμό και χρηματοδοτείται ετησίως από μέρος των εσόδων των λειτουργούντων ΠΜΣ του Τμήματος ή της Σχολής, που διατίθενται προς αυτό για δαπάνες που έχουν ως στόχο την κάλυψη κοινών αναγκών. Κατ’ εξαίρεση είναι δυνατή η χρηματοδότηση του έργου/προγράμματος με το υπόλοιπο ταμειακών διαθεσίμων ΠΜΣ του ίδιου Τμήματος ή της ίδιας Σχολής, των οποίων το φυσικό αντικείμενο έχει επιτυχώς ολοκληρωθεί και για τα οποία δεν προκύπτει άλλη οικονομική υποχρέωση.

3.6.2 Το ανώτατο ποσοστό επί των συνολικών ετήσιων εσόδων κάθε ΠΜΣ που δύναται να διατίθεται προς έργο/πρόγραμμα της παρ. 6.1 καθορίζεται με απόφαση της Συνέλευσης του Τμήματος, έπειτα από εισήγηση της ΣΕ.

3.6.3 Με απόφαση της Επιτροπής Ερευνών, κατόπιν κοινής εισήγησης των Διευθυντών ΠΜΣ του ίδιου Τμήματος ή της ίδιας Σχολής, εγκρίνεται η αποδοχή διαχείρισης έργου/προγράμματος της παρ. 6.1 και το ποσοστό επί των ετήσιων εσόδων του ΠΜΣ με το οποίο χρηματοδοτείται το έργο/πρόγραμμα, και καθορίζεται ο Επιστημονικός Υπεύθυνος του έργου, που είναι ένας (1) εκ των Διευθυντών των ΠΜΣ που χρηματοδοτούν το έργο. Η διενέργεια δαπανών πραγματοποιείται κατόπιν κοινής εισήγησης των Διευθυντών των ΠΜΣ που χρηματοδοτούν το έργο/πρόγραμμα.

Άρθρο 4
ΔΙΔΑΣΚΟΝΤΕΣ ΣΤΟ ΠΜΣ/ΑΝΑΘΕΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ

4.1 Το διδακτικό έργο των Προγραμμάτων Μεταπτυχιακών Σπουδών (ΠΜΣ) ανατίθεται, κατόπιν απόφασης της Συνέλευσης μετά την εισήγηση της ΣΕ, στις ακόλουθες κατηγορίες διδασκόντων:

α) Μέλη Διδακτικού Ερευνητικού Προσωπικού (ΔΕΠ), Ειδικού Εκπαιδευτικού Προσωπικού (ΕΕΠ), Εργαστηριακού Διδακτικού Προσωπικού (ΕΔΙΠ) και Ειδικού Τεχνικού Εργαστηριακού Προσωπικού (ΕΤΕΠ) του Τμήματος ή άλλων Τμημάτων του ΕΚΠΑ ή άλλου Ανώτατου Εκπαιδευτικού Ιδρύματος (ΑΕΙ) ή Ανώτατου Στρατιωτικού Εκπαιδευτικού Ιδρύματος (ΑΣΕΙ), με πρόσθετη απασχόληση πέραν των νόμιμων υποχρεώσεών τους,

β) ομότιμους καθηγητές/τριες ή αφυπηρετήσαντα μέλη ΔΕΠ του Τμήματος ή άλλων Τμημάτων του ΕΚΠΑ ή άλλου ΑΕΙ,

γ) συνεργαζόμενους/ες καθηγητές/τριες,

δ) εντεταλμένους/ες διδάσκοντες/ουσες,

ε) επισκέπτες καθηγητές/τριες ή επισκέπτες ερευνητές/τριες,

στ) ερευνητές και ειδικούς λειτουργικούς επιστήμονες ερευνητικών και τεχνολογικών φορέων του άρθρου 13Α του ν. 4310/2014 (Α’ 258) ή λοιπών ερευνητικών κέντρων και ινστιτούτων της ημεδαπής ή αλλοδαπής,

ζ) επιστήμονες αναγνωρισμένου κύρους, οι οποίοι διαθέτουν εξειδικευμένες γνώσεις και σχετική εμπειρία στο γνωστικό αντικείμενο του ΠΜΣ.

4.2 Όλες οι κατηγορίες διδασκόντων/ουσών δύνανται να αμείβονται αποκλειστικά από τους πόρους του ΠΜΣ. Δεν επιτρέπεται η καταβολή αμοιβής ή άλλης παροχής από τον κρατικό προϋπολογισμό ή το πρόγραμμα δημοσίων επενδύσεων. Με απόφαση της Συνέλευσης του Τμήματος, καθορίζεται το ύψος της αμοιβής κάθε διδάσκοντος/ουσας. Ειδικώς οι διδάσκοντες/ουσες που έχουν την ιδιότητα μέλους ΔΕΠ δύνανται να αμείβονται επιπρόσθετα για έργο που προσφέρουν προς το ΠΜΣ, εφόσον εκπληρώνουν τις ελάχιστες εκ του νόμου υποχρεώσεις τους, όπως ορίζονται στην παρ. 2 του άρθρου 155 του ν. 4957/2022. Το τελευταίο εδάφιο εφαρμόζεται αναλογικά και για τα μέλη ΕΕΠ, ΕΔΙΠ και ΕΤΕΠ, εφόσον εκπληρώνουν τις ελάχιστες εκ του νόμου υποχρεώσεις τους.

4.3 Με απόφαση της Συνέλευσης του Τμήματος δύναται να ανατίθεται επικουρικό διδακτικό έργο στους/στις υποψήφιους/ες διδάκτορες του Τμήματος, υπό την επίβλεψη μέλους ΔΕΠ.

4.4 Η ανάθεση του διδακτικού έργου του ΠΜΣ πραγματοποιείται με απόφαση της Συνέλευσης του Τμήματος, κατόπιν εισήγησης της Συντονιστικής Επιτροπής του ΠΜΣ. Οι αποφάσεις της Συνέλευσης του Τμήματος για την κατανομή του διδακτικού έργου περιλαμβάνουν υποχρεωτικά τα ακόλουθα στοιχεία:

α) Το ονοματεπώνυμο του/ης διδάσκοντα/ουσας,

β) την ιδιότητά του/ης (π.χ. μέλος ΔΕΠ, ΕΕΠ, ΕΔΙΠ, ΕΤΕΠ κ.ά.),

γ) το είδος του διδακτικού έργου που ανατίθεται ανά διδάσκοντα/ουσα (μάθημα, σεμινάριο ή εργαστήριο),

δ) τον αριθμό των ωρών διδασκαλίας ανά μάθημα, σεμινάριο ή εργαστήριο.

4.5 Η κατανομή του διδακτικού έργου πραγματοποιείται πριν από την έναρξη του ακαδημαϊκού έτους τόσο για το χειμερινό όσο και για το εαρινό εξάμηνο. Σε περίπτωση που η κατανομή του διδακτικού έργου δεν μπορεί να πραγματοποιηθεί ταυτόχρονα και για τα δύο ακαδημαϊκά εξάμηνα, η απόφαση θα λαμβάνεται πριν από την έναρξη του κάθε ακαδημαϊκού εξαμήνου. Με αιτιολογημένη απόφαση της Συνέλευσης του Τμήματος η ανάθεση διδακτικού έργου δύναται να τροποποιείται κατά τη διάρκεια του ακαδημαϊκού έτους.

4.6 Οι διδάσκοντες/ουσες, κατά το χρονικό διάστημα που τελούν σε καθεστώς εκπαιδευτικής άδειας ή αναστολής καθηκόντων, δύνανται να παρέχουν διδακτικό έργο προς το ΠΜΣ, εάν κρίνουν ότι το πρόγραμμά τους το επιτρέπει, υπό την προϋπόθεση βεβαίως ότι βάσει των συντρεχουσών συνθηκών τούτο είναι ουσιαστικά και πρακτικά εφικτό, ζήτημα το οποίο πρέπει κατά περίπτωση να κριθεί αρμοδίως.

Άρθρο 5
ΑΝΑΘΕΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ ΣΕ ΜΕΛΗ ΔΕΠ,ΕΔΙΠ, ΕΤΕΠ, ΕΕΠ ΤΟΥ ΕΚΠΑ ΑΠΟ ΠΜΣ ΑΛΛΟΥ ΙΔΡΥΜΑΤΟΣ

Τα μέλη ΔΕΠ, ΕΔΙΠ, ΕΤΕΠ, ΕΕΠ του Ιδρύματος δύνανται να αναλαμβάνουν διδακτικό έργο σε ΠΜΣ άλλου ΑΕΙ της ημεδαπής ή της αλλοδαπής σύμφωνα με την ακόλουθη διαδικασία:

α) Αποστολή πρόσκλησης άλλου ΑΕΙ της ημεδαπής ή της αλλοδαπής στον Πρόεδρο του Τμήματος, όπου απασχολείται το μέλος ΔΕΠ, ΕΔΙΠ, ΕΤΕΠ, ΕΕΠ στο οποίο επιθυμούν να αναθέσουν διδασκαλία, με αναφορά του ΠΜΣ στο οποίο θα συμμετέχει, το μάθημα και τις διδακτικές ώρες που θα αναλάβει.

β) Υποβολή της πρόσκλησης στη Συνέλευση του Τμήματος προς εξέταση.

γ) Αποδοχή της πρόσκλησης υπό την προϋπόθεση ότι δεν παρακωλύεται η εύρυθμη λειτουργία του προγράμματος προπτυχιακών και μεταπτυχιακών σπουδών του Τμήματος προέλευσης.

Άρθρο 6
ΕΠΙΒΛΕΨΗ ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΩΝ ΔΙΠΛΩΜΑΤΙΚΩΝ ΕΡΓΑΣΙΩΝ

6.1 Δικαίωμα επίβλεψης διπλωματικών εργασιών έχουν οι κατωτέρω διδάσκοντες/ουσες υπό την προϋπόθεση ότι είναι κάτοχοι διδακτορικού διπλώματος:

α) Μέλη Διδακτικού Ερευνητικού Προσωπικού (Δ.Ε.Π.), Ειδικού Εκπαιδευτικού Προσωπικού (Ε.Ε.Π.), Εργαστηριακού Διδακτικού Προσωπικού (Ε.ΔΙ.Π.) και Ειδικού Τεχνικού Εργαστηριακού Προσωπικού (Ε.Τ.Ε.Π.) του Τμήματος ή άλλων Τμημάτων του ΕΚΠΑ ή άλλου Ανώτατου Εκπαιδευτικού Ιδρύματος (Α.Ε.Ι.) ή Ανώτατου Στρατιωτικού Εκπαιδευτικού Ιδρύματος (Α.ΣΕ.Ι.), με πρόσθετη απασχόληση πέραν των νόμιμων υποχρεώσεών τους, αν το ΠΜΣ έχει τέλη φοίτησης,

β) ομότιμοι καθηγητές/τριες ή αφυπηρετήσαντα μέλη Δ.Ε.Π. του Τμήματος ή άλλων Τμημάτων του ΕΚΠΑ ή άλλου Α.Ε.Ι.,

γ) συνεργαζόμενοι καθηγητές/τριες,

δ) εντεταλμένοι διδάσκοντες/ουσες,

ε) επισκέπτες καθηγητές/τριες ή επισκέπτες ερευνητές/τριες,

στ) ερευνητές/τριες και ειδικοί λειτουργικοί επιστήμονες ερευνητικών και τεχνολογικών φορέων του άρθρου 13Α του ν. 4310/2014 (Α’ 258) ή λοιπών ερευνητικών κέντρων και ινστιτούτων της ημεδαπής ή αλλοδαπής.

6.2 Με απόφαση του αρμοδίου οργάνου του ΠΜΣ δύναται να ανατίθεται η επίβλεψη διπλωματικών εργασιών και σε μέλη ΔΕΠ, ΕΕΠ, ΕΤΕΠ και ΕΔΙΠ του Τμήματος, που δεν έχουν αναλάβει διδακτικό έργο στο ΠΜΣ.

Άρθρο 7
ΕΠΙΛΟΓΗ ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΩΝ ΦΟΙΤΗΤΩΝ/ΡΙΩΝ

7.1 Προκήρυξη θέσεων εισακτέων:

Κάθε Μάιο, με απόφαση της Συνέλευσης του Τμήματος Θεατρικών Σπουδών του ΕΚΠΑ, δημοσιεύεται και αναρτάται στην ιστοσελίδα του Τμήματος και του Ιδρύματος προκήρυξη για την εισαγωγή μεταπτυχιακών φοιτητών/τριών στο ΠΜΣ. Η προκήρυξη αναρτάται στην ιστοσελίδα του ΠΜΣ και του Πανεπιστημίου και περιλαμβάνει τα στοιχεία του προγράμματος, τον ανώτατο αριθμό εισακτέων, τα απαραίτητα δικαιολογητικά, τον τρόπο επιλογής εισακτέων και την προθεσμία υποβολής αιτήσεων. Η προθεσμία μπορεί να παραταθεί με απόφαση της Συνέλευσης του Τμήματος. Οι σχετικές αιτήσεις μαζί με τα απαραίτητα δικαιολογητικά κατατίθενται στη Γραμματεία του ΠΜΣ, σε προθεσμία που ορίζεται κατά την προκήρυξη και μπορεί να παραταθεί με απόφαση της Συνέλευσης του Τμήματος.

7.2 Κατηγορίες εισακτέων ΠΜΣ:

Στο ΠΜΣ «Ελληνικό και Παγκόσμιο Θέατρο: Δραματουργία, Παράσταση, Εκπαίδευση» («Greek and World Theatre: Drama, Performance, Education») γίνονται δεκτοί γίνονται δεκτοί/ες κάτοχοι τίτλου του πρώτου κύκλου σπουδών Α.Ε.Ι. της ημεδαπής ή ομοταγών ιδρυμάτων της αλλοδαπής.

7.3 Ο ανώτατος αριθμός των εισακτέων φοιτητών/τριών στο ΠΜΣ ορίζεται στα ενενήντα (90 άτομα, κατανεμημένα ως ακολούθως:

- Ανώτατος αριθμός εισακτέων στην ειδίκευση «Δραματουργία και Παράσταση» τριάντα πέντε (35) άτομα,
- ανώτατος αριθμός εισακτέων στην ειδίκευση «Διδακτική του Θεάτρου» τριάντα πέντε (35) άτομα,
- ανώτατος αριθμός εισακτέων στην ειδίκευση «Θεατρική Μετάφραση και Δημιουργική Γραφή» είκοσι (20) άτομα.

Ο ανώτατος αριθμός εισακτέων ανά ειδίκευση προσδιορίζεται σύμφωνα με τον αριθμό των διδασκόντων του ΠΜΣ και την αναλογία φοιτητών-διδασκόντων, την υλικοτεχνική υποδομή, τις αίθουσες διδασκαλίας, την απορρόφηση των διπλωματούχων από την αγορά εργασίας.

7.4 Επιπλέον του αριθμού εισακτέων γίνεται δεκτό ένα (1) μέλος των κατηγοριών ΕΕΠ, ΕΔΙΠ και ΕΤΕΠ κατ’ έτος, εφόσον το έργο που επιτελεί στο Ίδρυμα είναι συναφές με το γνωστικό αντικείμενο του ΠΜΣ.

7.5 Οι υπότροφοι του ΙΚΥ, οι αλλοδαποί υπότροφοι του ελληνικού κράτους, για το ίδιο ή συναφές γνωστικό αντικείμενο με αυτό του ΠΜΣ στο οποίο θέλουν να εγγραφούν, εφόσον πληρούν τους όρους και τις προϋποθέσεις εισαγωγής στο Πρόγραμμα, γίνονται δεκτοί χωρίς εξετάσεις - εάν προβλέπονται.

Άρθρο 8
ΠΡΟΫΠΟΘΕΣΕΙΣ ΕΙΣΑΓΩΓΗΣ ΣΤΟ ΠΜΣ

8.1 Η επιλογή των φοιτητών/τριών γίνεται σύμφωνα με την ισχύουσα νομοθεσία, τον Κανονισμό Μεταπτυχιακών και Διδακτορικών Σπουδών του ΕΚΠΑ και τις προβλέψεις του παρόντος Κανονισμού.

8.2 Για την επιλογή των υποψηφίων, η Συνέλευση του Τμήματος συγκροτεί τριμελείς επιτροπές από μέλη ΔΕΠ του Τμήματος που έχουν αναλάβει διδακτικό έργο στο ΠΜΣ.

8.3 Απαραίτητα δικαιολογητικά:

Α) Αίτηση
Β) Εργοβιογραφικό σημείωμα
Γ) Φωτοτυπία δύο όψεων της αστυνομικής ταυτότητας
Δ) Αντίγραφο πτυχίου ή βεβαίωση περάτωσης σπουδών
Ε) Αναλυτική βαθμολογία προπτυχιακών μαθημάτων
ΣΤ) Πιστοποιητικό γλωσσομάθειας αγγλικής γλώσσας (ελάχιστο επίπεδο Β2)
Ζ) Δύο συστατικές επιστολές (προαιρετικά)
Η) Επιστημονικές δημοσιεύσεις, εάν υπάρχουν
Θ) Αποδεικτικά επαγγελματικής ή ερευνητικής δραστηριότητας, εάν υπάρχουν
Ι) Πιστοποιητικό ελληνομάθειας ή επαρκής, διαπιστωμένη από την ΣΕ του ΠΜΣ, γνώση της ελληνικής γλώσσας για αλλοδαπούς υποψήφιους
Κ) Αναγνώριση ακαδημαϊκού τίτλου σπουδών της αλλοδαπής.

8.4 Αποδεκτά πιστοποιητικά ξένων γλωσσών είναι τα οριζόμενα κάθε φορά από τον ΑΣΕΠ (τρέχουσα έκδοση του παραρτήματος, https://info.asep.gr/sites/default/files/2024- 06/pararthma_glwssomatheias_13_6_2024_%5B15752%5D.pdf).

8.5 Για τους/ις φοιτητές/τριες από ιδρύματα της αλλοδαπής, που δεν προσκομίζουν πιστοποιητικό αναγνώρισης ακαδημαϊκού τίτλου σπουδών από τον ΔΟΑΤΑΠ, ακολουθείται η ακόλουθη διαδικασία:

Η Συνέλευση του Τμήματος ορίζει επιτροπή αρμόδια η οποία ελέγχει εάν ένα ίδρυμα της αλλοδαπής ή ένας τύπος τίτλου ιδρύματος της αλλοδαπής συμπεριλαμβάνονται στο σχετικό Μητρώο των αλλοδαπών ιδρυμάτων που τηρεί και επικαιροποιεί ο ΔΟΑΤΑΠ.

Αν το ίδρυμα της αλλοδαπής ανήκει στον κατάλογο ιδρυμάτων του άρθρου 307, του Νόμου 4957/2022, τότε ο υποψήφιος υποχρεούται να προσκομίσει βεβαίωση τόπου σπουδών, η οποία εκδίδεται και αποστέλλεται από το πανεπιστήμιο της αλλοδαπής. Αν ως τόπος σπουδών ή μέρος αυτών βεβαιώνεται η ελληνική επικράτεια, ο τίτλος σπουδών δεν αναγνωρίζεται, εκτός αν το μέρος σπουδών που έγιναν στην ελληνική επικράτεια βρίσκεται σε δημόσιο ΑΕΙ.

8.6 Η αξιολόγηση των υποψηφίων και η επιλογή των εισακτέων γίνεται με βάση τα ακόλουθα κριτήρια:

Α) Φάκελος υποψηφίου (70%)

Β) Συνέντευξη (30%)

Στον φάκελο του υποψηφίου, λαμβάνονται υπόψη τα ακόλουθα:

- Βαθμός πτυχίου
- Συνάφεια του πτυχίου ΑΕΙ και των γνώσεων του υποψηφίου με το γνωστικό αντικείμενο του ΠΜΣ
- Εργοβιογραφικό σημείωμα
- Πιστοποιημένη γνώση αγγλικής γλώσσας
- Γνώση άλλων ξένων γλωσσών
- Επιστημονικές δημοσιεύσεις, συμμετοχή σε συνέδρια
- Συστατικές επιστολές (προαιρετικά)
- Σχετική ερευνητική ή επαγγελματική δραστηριότητα
- Κατοχή μεταπτυχιακού ή διδακτορικού διπλώματος

Με βάση τα συνολικά κριτήρια, οι τριμελείς επιτροπές καταθέτουν τις εισηγήσεις τους στη ΣΕ, η οποία καταρτίζει τον πίνακα αξιολόγησης των φοιτητών/τριών και τον υποβάλλει προς έγκριση στη Συνέλευση.

Σε περίπτωση ισοβαθμίας (με μαθηματική στρογγυλοποίηση στην ακέραιη μονάδα της κλίμακας 100), εισάγονται οι ισοβαθμήσαντες υποψήφιοι σε ποσοστό που δεν υπερβαίνει το 10% του ανώτατου αριθμού εισακτέων.

Οι επιτυχόντες/ούσες θα πρέπει να εγγραφούν στη Γραμματεία του ΠΜΣ εντός τριάντα (30) ημερών από την απόφαση έγκρισης του πίνακα από τη Συνέλευση.

Σε περίπτωση μη εγγραφής ενός ή περισσοτέρων φοιτητών/τριών, καλούνται να εγγραφούν στο ΠΜΣ οι επιλαχόντες/ούσες (αν υπάρχουν), με βάση τη σειρά τους στον εγκεκριμένο αξιολογικό πίνακα.

Άρθρο 9
ΔΙΑΡΚΕΙΑ ΦΟΙΤΗΣΗΣ

9.1 Οι σπουδές για την απόκτηση του Διπλώματος Μεταπτυχιακών Σπουδών του ΠΜΣ «Ελληνικό και Παγκόσμιο Θέατρο: Δραματουργία, Παράσταση, Εκπαίδευση» ορίζονται σε δύο ακαδημαϊκά έτη, δηλαδή σε τέσσερα (4) εξάμηνα για το πρόγραμμα πλήρους φοίτησης, εκ των οποίων τα τρία είναι διδακτικά εξάμηνα με την παρακολούθηση μαθημάτων υποβάθρου και ειδίκευσης, υποχρεωτικών και επιλεγόμενων, εργαστηρίων και σεμιναρίων και κάθε άλλου είδους εκπαιδευτικών και ερευνητικών δραστηριοτήτων του ΠΜΣ και το τέταρτο αφιερώνεται στην εκπόνηση της Μεταπτυχιακής Διπλωματικής Εργασίας ή στην παρακολούθηση μαθημάτων σύμφωνα με τις εναλλακτικές επιλογές που αναφέρονται στο άρθρο 10.

9.2 Υπάρχει η δυνατότητα παράτασης της φοίτησης, έπειτα από αιτιολογημένη αίτηση του φοιτητή προς τη Συνέλευση του Τμήματος. Η παράταση δεν μπορεί να υπερβαίνει τον αριθμό εξαμήνων της κανονικής φοίτησης του ΠΜΣ. Έτσι, ο ανώτατος επιτρεπόμενος χρόνος ολοκλήρωσης των σπουδών ορίζεται στα οκτώ (8) ακαδημαϊκά εξάμηνα. Οι φοιτητές και οι φοιτήτριες που υπερβαίνουν τα υποχρεωτικά εξάμηνα συν δύο (ν+2), επιβαρύνονται με δίδακτρα για κάθε επιπλέον εξάμηνο φοίτησης.

9.3 Οι φοιτητές/τριες έχουν τη δυνατότητα να αιτηθούν μερική φοίτηση σε ένα, δύο, τρία εξάμηνα ή στο σύνολο του προγράμματος (4 εξάμηνα). Προκειμένου να έχει τη δυνατότητα μερικής φοίτησης, ο φοιτητής ή η φοιτήτρια υποβάλλει, στο ηλεκτρονικό πρωτόκολλο του ΕΚΠΑ (eprotocol.uoa.gr), στη γραμματεία του ΠΜΣ έγγραφη αιτιολογημένη αίτηση προς τη Συνέλευση του Τμήματος:

- Για τη συνολική φοίτησή του στο ΠΜΣ (η αίτηση κατατίθεται με την εγγραφή),

- για ένα ή περισσότερα εξάμηνα (η αίτηση κατατίθεται στην αρχή κάθε εξαμήνου). Ο χρόνος σπουδών παρατείνεται κατά ένα εξάμηνο ανά εξάμηνο μερικής φοίτησης, με ανώτατο όριο τα 4 εξάμηνα. Ο ανώτατος χρόνος φοίτησης ορίζεται ως εκ τούτου στα 8 εξάμηνα.

Ο φοιτητής ή η φοιτήτρια που έχει δηλώσει ότι θα είναι μερικής φοίτησης σε όλη τη διάρκεια του προγράμματος (4 εξάμηνα), μπορεί, υποχρεωτικά με αίτησή του προς τη Συνέλευση του Τμήματος και με τη διαδικασία που προαναφέρεται (αίτηση στη Γραμματεία του ΠΜΣ, μέσω ηλεκτρονικού πρωτοκόλλου ΕΚΠΑ), να διακόψει τη μερική φοίτηση και να επιστρέψει σε καθεστώς πλήρους φοίτησης στην αρχή οποιουδήποτε εξαμήνου.

Εάν στον φοιτητή/στη φοιτήτρια δεν έχει χορηγηθεί εξαρχής ΜΦ για τη συνολική φοίτησή του/της, η αίτηση για μερική φοίτηση είναι υποχρεωτική σε κάθε εξάμηνο.

Δικαίωμα υποβολής αίτησης για μερική φοίτηση έχουν:

α) Οι φοιτητές/τριες που αποδεδειγμένα εργάζονται τουλάχιστον είκοσι (20) ώρες την εβδομάδα,

β) οι φοιτητές/τριες με αναπηρία και ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες,

γ) οι φοιτητές/τριες που είναι παράλληλα αθλητές και κατά τη διάρκεια των σπουδών τους ανήκουν σε αθλητικά σωματεία εγγεγραμμένα στο ηλεκτρονικό μητρώο αθλητικών σωματείων του άρθρου 142 του ν. 4714/2020 (Α’ 148), που τηρείται στη Γενική Γραμματεία Αθλητισμού (ΓΓΑ) υπό τις ακόλουθες προϋποθέσεις:

γα) Για όσα έτη καταλαμβάνουν διάκριση 1ης έως και 8ης θέσης σε πανελλήνια πρωταθλήματα ατομικών αθλημάτων με συμμετοχή τουλάχιστον δώδεκα (12) αθλητών και οκτώ (8) σωματείων ή αγωνίζονται σε ομάδες των δύο (2) ανώτερων κατηγοριών σε ομαδικά αθλήματα ή συμμετέχουν ως μέλη εθνικών ομάδων σε πανευρωπαϊκά πρωταθλήματα, παγκόσμια πρωταθλήματα ή άλλες διεθνείς διοργανώσεις υπό την Ελληνική Ολυμπιακή Επιτροπή, ή

γβ) συμμετέχουν έστω άπαξ, κατά τη διάρκεια της φοίτησής τους στο πρόγραμμα σπουδών για το οποίο αιτούνται την υπαγωγή τους σε καθεστώς μερικής φοίτησης, σε ολυμπιακούς, παραολυμπιακούς αγώνες και ολυμπιακούς αγώνες κωφών. Οι φοιτητές της παρούσας υποπερίπτωσης δύνανται να εγγράφονται ως φοιτητές μερικής φοίτησης, μετά από αίτησή τους που εγκρίνεται από την Κοσμητεία της Σχολής.

Η διάρκεια της μερικής φοίτησης δεν υπερβαίνει το διπλάσιο της διάρκειας της κανονικής φοίτησης. Εφαρμόζεται και στην περίπτωση αυτή η ανώτατη διάρκεια φοίτησης.

9.4 Οι φοιτητές/τριες που δεν έχουν υπερβεί το ανώτατο όριο φοίτησης, έπειτα από αιτιολογημένη αίτησή τους προς τη Συνέλευση του Τμήματος, δύνανται να διακόψουν τη φοίτησή τους για χρονική περίοδο που δεν υπερβαίνει τα δύο (2) συνεχόμενα εξάμηνα. Αναστολή φοίτησης χορηγείται για σοβαρούς λόγους (στρατιωτική θητεία, ασθένεια, λοχεία, απουσία στο εξωτερικό κ.ά.).

Η αίτηση πρέπει να είναι αιτιολογημένη και να συνοδεύεται από όλα τα σχετικά δικαιολογητικά αρμόδιων δημόσιων αρχών ή οργανισμών, από τα οποία αποδεικνύονται οι λόγοι αναστολής φοίτησης. Η φοιτητική ιδιότητα αναστέλλεται κατά τον χρόνο διακοπής της φοίτησης και δεν επιτρέπεται η συμμετοχή σε καμία εκπαιδευτική διαδικασία. Τα εξάμηνα αναστολής της φοιτητικής ιδιότητας δεν προσμετρώνται στην προβλεπόμενη ανώτατη διάρκεια κανονικής φοίτησης.

Τουλάχιστον δύο εβδομάδες πριν από το πέρας της αναστολής φοίτησης, ο/η φοιτητής/τρια υποχρεούται να επανεγγραφεί στο πρόγραμμα για να συνεχίσει τις σπουδές του/της με τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις του/της ενεργού φοιτητή/τριας. Οι φοιτητές/τριες δύνανται με αίτησή τους να διακόψουν την αναστολή φοίτησης και να επιστρέψουν στο Πρόγραμμα μόνο στην περίπτωση που έχουν αιτηθεί αναστολή φοίτησης για δύο συνεχόμενα ακαδημαϊκά εξάμηνα. Η αίτηση διακοπής της αναστολής φοίτησης πρέπει να κατατίθεται το αργότερο δύο εβδομάδες πριν από την έναρξη του δεύτερου εξαμήνου της αναστολής.

9.5 Η διάρκεια αναστολής ή παράτασης του χρόνου φοίτησης συζητείται και εγκρίνεται κατά περίπτωση από τη ΣΕ, η οποία και εισηγείται στη Συνέλευση του Τμήματος.

Άρθρο 10
ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΣΠΟΥΔΩΝ

Α. Πρόγραμμα Σπουδών:

10.1 Το ΠΜΣ ξεκινά το χειμερινό εξάμηνο εκάστου ακαδημαϊκού έτους.

10.2 Για την απόκτηση διπλώματος του ΠΜΣ απαιτούνται συνολικά εκατόν είκοσι (120) πιστωτικές μονάδες (ECTS). Όλα τα μαθήματα διδάσκονται εβδομαδιαίως και, κατά περίπτωση, περιλαμβάνουν εργαστηριακές εφαρμογές.

Η γλώσσα διδασκαλίας είναι η ελληνική και η γλώσσα συγγραφής της μεταπτυχιακής διπλωματικής εργασίας είναι η ελληνική ή/και η αγγλική.

Κατά τη διάρκεια των σπουδών τους, οι μεταπτυχιακοί φοιτητές/τριες υποχρεούνται σε παρακολούθηση και επιτυχή εξέταση μεταπτυχιακών μαθημάτων, σε ερευνητική απασχόληση και συγγραφή επιστημονικών εργασιών, καθώς και σε εκπόνηση μεταπτυχιακής διπλωματικής εργασίας, η οποία, σύμφωνα με τα οριζόμενα

στον παρόντα Κανονισμό, δύναται κατά περίπτωση να αντικαθίσταται από αριθμό μαθημάτων αντίστοιχης βαρύτητας.

Η εκπόνηση της διπλωματικής εργασίας πραγματοποιείται στο 4ο εξάμηνο σπουδών και πιστώνεται με τριάντα πιστωτικές μονάδες (30 ECTS). Η διπλωματική εργασία μπορεί να αντικατασταθεί είτε με 4 μαθήματα (με φόρτο εργασίας ίσο προς 30 ECTS) είτε με 3 μαθήματα (με φόρτο ίσο προς 21 ECTS) και την Πρακτική άσκηση (με φόρτο ίσο προς 9 ECTS).

Η δυνατότητα αντικατάστασης της διπλωματικής εργασίας με μαθήματα αντίστοιχης βαρύτητας δίνεται αποκλειστικά στο εξάμηνο εκπόνησης της διπλωματικής εργασίας.

Η διδασκαλία των μαθημάτων γίνεται διά ζώσης ή εξ αποστάσεως, σύμφωνα με την κείμενη νομοθεσία και τον κανονισμό του ΕΚΠΑ και με την υποστήριξη του ολοκληρωμένου και σύγχρονου συστήματος τηλεκπαίδευσης του ΕΚΠΑ, το οποίο υποστηρίζει την οργάνωση της εκπαιδευτικής διαδικασίας τόσο με μεθόδους σύγχρονης όσο και ασύγχρονης εκπαίδευσης όπως περιγράφεται στον Κανονισμό Μεταπτυχιακών Σπουδών του ΕΚΠΑ.

Το ενδεικτικό πρόγραμμα των μαθημάτων ανά ειδίκευση διαμορφώνεται ως εξής:

1. Ειδίκευση: Δραματουργία και Παράσταση

Α΄ εξάμηνο			
Κωδικός	Υποχρεωτικά μαθήματα	Ώρες διδασκαλίας	ECTS
ΘΜ01	Μεθοδολογία της Έρευνας στη Θεατρολογία (κοινό)	39	7
ΘΜ12	Φιλοσοφία και Θεωρία του Θεάτρου και του Δράματος (κοινό)	39	8
ΘΜ09	Ζητήματα Παγκοσμίου Θεάτρου (κοινό)	39	7
ΘΜ02	Ζητήματα Αρχαίου Θεάτρου (κοινό)	39	8
Σύνολο			30
Β΄ εξάμηνο			
Κωδικός	Υποχρεωτικά μαθήματα	Ώρες διδασκαλίας	ECTS
ΘΜ03	Ανάλυση Παράστασης (κοινό)	39	8
ΘΜ11	Σύγχρονο Θέατρο και Πρωτοπορίες	39	8
	Μαθήματα επιλογής*	39	
ΘΕ26	Εφαρμοσμένο θέατρο	32	7
ΘΕ38	Εργαστήριο Υποκριτικής	32	7
ΘΕ35	Εργαστήριο Σκηνοθεσίας	32	7
Σύνολο			30
Γ΄ εξάμηνο			
Κωδικός	Υποχρεωτικά μαθήματα	Ώρες διδασκαλίας	ECTS
ΘΜ08	Ζητήματα Νεοελληνικού Θεάτρου (κοινό)	39	8
ΘΜ17	Διεύθυνση παραγωγής θεαμάτων/θεατρικής παράστασης	39	8
	Μαθήματα επιλογής*		
ΘΕ39	Ιστορία και θεωρία της performance	32	7
ΘΕ30	Παραστατικές Τέχνες και νέα μέσα: Μεταμορφώσεις και προοπτικές	32	7
ΘΕ41	Το τραγικό και κωμικό στοιχείο στο σύγχρονο θέατρο	32	7
Σύνολο			30
Δ΄ Εξάμηνο			ECTS
Μεταπτυχιακή Διπλωματική Εργασία			30
ή			
4 μαθήματα επιλογής			30
ή			
3 μαθήματα επιλογής +			21
Πρακτική άσκηση			9
Σύνολο			30

* Επιλέγονται 2 από τα προσφερόμενα μαθήματα

2. Ειδίκευση: Διδακτική του θεάτρου

Α΄ εξάμηνο			
Κωδικός	Υποχρεωτικά μαθήματα	Ώρες διδασκαλίας	ECTS
ΘΜ01	Μεθοδολογία της Έρευνας στη Θεατρολογία (κοινό)	39	7
ΘΜ12	Φιλοσοφία και Θεωρία του Θεάτρου και του Δράματος (κοινό)	39	8
ΘΜ09	Ζητήματα Παγκοσμίου Θεάτρου (κοινό)	39	7
ΘΜ02	Ζητήματα Αρχαίου Θεάτρου (κοινό)	39	8
Σύνολο			30
Β΄ εξάμηνο			
Κωδικός	Υποχρεωτικά μαθήματα	Ώρες διδασκαλίας	ECTS
ΘΜ03	Ανάλυση Παράστασης (κοινό)	39	8
ΘΜ14	Διδακτική του Θεάτρου: Θεωρία και Πράξη	39	8
	Μαθήματα επιλογής*		
ΘΕ49	Θέατρο και Παραστατικές Τέχνες στην Εκπαίδευση «Σκηνογραφία / Ενδυματολογία στη σχολική σκηνή»	32	7
ΘΕ50	Κοινωνική Παιδαγωγική - Ειδική Αγωγή και Θεατρική Παιδεία	32	7
ΘΕ37	Δραματουργία για παιδιά και νέους	32	7
Σύνολο			30
Γ΄ εξάμηνο			
Κωδικός	Υποχρεωτικά μαθήματα	Ώρες διδασκαλίας	ECTS
ΘΜ08	Ζητήματα Νεοελληνικού Θεάτρου (κοινό)	39	8
ΘΜ15	Θέατρο για Εφήβους στην τυπική και στη μη τυπική εκπαίδευση	39	8
	Μαθήματα επιλογής*		
ΘΕ33	Παιδαγωγική του Θεάτρου: Θεατροπαιδαγωγικά περιβάλλοντα και διδακτικές μέθοδοι	32	7
ΘΕ34	Θέατρο και ψηφιακές τεχνολογίες στην εκπαίδευση	32	7
ΘΕ29	Εργαστήριο σκηνικής πράξης	32	7
Σύνολο			30
Δ΄ Εξάμηνο			ECTS
Μεταπτυχιακή Διπλωματική Εργασία			30
ή			
4 μαθήματα επιλογής			30
ή			
3 μαθήματα επιλογής +			21
Πρακτική άσκηση			9
Σύνολο			30

* Επιλέγονται 2 από τα προσφερόμενα μαθήματα

3. Ειδίκευση: Θεατρική μετάφραση και δημιουργική γραφή

Α΄ εξάμηνο			
Κωδικός	Υποχρεωτικά μαθήματα	Ώρες διδασκαλίας	ECTS
ΘΜ01	Μεθοδολογία της Έρευνας στη Θεατρολογία (κοινό)	39	7
ΘΜ12	Φιλοσοφία και Θεωρία του Θεάτρου και του Δράματος (κοινό)	39	8
ΘΜ09	Ζητήματα Παγκοσμίου Θεάτρου (κοινό)	39	7
ΘΜ02	Ζητήματα Αρχαίου Θεάτρου (κοινό)	39	8
Σύνολο		30	
Β΄ εξάμηνο			

Κωδικός	Υποχρεωτικά μαθήματα	Ώρες διδασκαλίας	ECTS
ΘΜ07	Θεωρία και πράξη της Θεατρικής Μετάφρασης	39	8
ΘΜ03	Ανάλυση Παράστασης	39	8
	Μαθήματα επιλογής*		
ΘΕ42	Διασκευή λογοτεχνικών έργων για το θέατρο για παιδιά	32	7
ΘΕ43	Ενδογλωσσική μετάφραση	32	7
ΘΕ44	Εργαστήριο θεατρικής μετάφρασης	32	7
Σύνολο			30
Γ΄ εξάμηνο			
Κωδικός ECTS	Υποχρεωτικά μαθήματα	Ώρες διδασκαλίας	ECTS
ΘΜ08	Ζητήματα Νεοελληνικού Θεάτρου (κοινό)	39	8
ΘΜ16	Δραματοποίηση	39	8
	Μαθήματα επιλογής*		
ΘΕ45	Ειδικά θέματα δημιουργικής γραφής	32	7
ΘΕ46	Εργαστήριο θεατρικής δημιουργικής γραφής	32	7
ΘΕ47	Ο θεατρικός λόγος και οι άλλες γραφές (δοκίμια, λιμπρέτα, παραμύθια)	32	7
Σύνολο			30
Δ΄ Εξάμηνο			ECTS
Μεταπτυχιακή Διπλωματική Εργασία			30
ή			
4 μαθήματα επιλογής			30
ή			
3 μαθήματα επιλογής +			21
Πρακτική άσκηση			9
Σύνολο			30

* Επιλέγονται 2 από τα προσφερόμενα μαθήματα

Β. Περιεχόμενο/Περιγραφή μαθημάτων

ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ

ΘΜ01: ΜΕΘΟΔΟΛΟΓΙΑ ΤΗΣ ΕΡΕΥΝΑΣ ΣΤΗ ΘΕΑΤΡΟΛΟΓΙΑ

Το περιεχόμενο του μαθήματος χωρίζεται σε τρία μέρη.

Το πρώτο μέρος αφορά την αρχειακή έρευνα και στοχεύει στην εξοικείωση των φοιτητών και φοιτητριών με τις πηγές που αφορούν τη νεοελληνική δραματουργία και παράσταση. Στο πλαίσιο αυτό, θα μελετηθεί το σύνολο του πηγαϊκού υλικού και η αξιοποίησή του στην ερευνητική διαδικασία. Ως κύριο αντικείμενο ορίζεται αφενός ο συσχετισμός της βιβλιογραφικής/αρχειακής έρευνας με την επιστήμη της Θεατρολογίας και αφετέρου η μελέτη του παραστασιακού γεγονότος ως αντικειμένου έρευνας αλλά και ως πηγής για τη διερεύνηση και τεκμηρίωση του θεατρικού τοπίου κάθε εποχής. Ιδιαίτερη έμφαση δίνεται στην περιγραφή των πηγών της θεατρολογικής έρευνας, στους τρόπους αναζήτησης επιστημονικών στοιχείων μέσω της βιβλιογραφίας ή/και των ψηφιακών μέσων, στη χρήση μεθοδολογικών εργαλείων και τους τρόπους αποδελτίωσης και καταγραφής του ερευνητικού υλικού. Τέλος, αξιοποιούνται τα σύγχρονα μέσα έρευνας, όπως το διαδίκτυο και οι εφαρμογές της τεχνολογίας (ψηφιοποίηση αρχειακών συλλογών, πρόσβαση σε ηλεκτρονικές βιβλιοθήκες κ.ά.). Ιδιαίτερη έμφαση δίνεται στον ορισμό των αξόνων, της μεθοδολογίας και των εργαλείων της έρευνας και στην ορθή αξιοποίησή τους για τη συγγραφή ενός ακαδημαϊκού κειμένου.

Το δεύτερο μέρος αφορά την εμπειρική έρευνα και στοχεύει στην εξοικείωση των φοιτητών και φοιτητριών με τις βασικές ποσοτικές και ποιοτικές μεθόδους και μεθοδολογίες στη δραματουργία, την παράσταση και τη θεατρική εκπαίδευση. Στο πλαίσιο αυτό, θα παρουσιαστούν οι επιστημολογικές και οι μεθοδολογικές βάσεις, καθώς και οι θεωρητικές παραδοχές σύγχρονων ερευνητικών παραδειγμάτων και ερμηνευτικών πλαισίων. Βάση του μέρους αυτού είναι η ανάπτυξη της ερευνητικής ταυτότητας των συμμετεχόντων και συμμετεχουσών και η θεμελίωση μιας προσωπικής επιστημονικής γραφής. Ως κύριο αντικείμενο ορίζεται το πεδίο της εμπειρικής έρευνας που ξεκινάει από τη χρήση των αριθμών και τα μαθηματικά μοντέλα της κοινωνικής πραγματικότητας

και φτάνει στην υποβλητική γραφή, στις ευαισθητοποιούσες έννοιες, στις νέες υλικότητες, στην έρευνα ως τέχνη, στην έρευνα ως θεατρική πράξη, στην άρνηση της ερευνητικής μεθόδου και στην αποδόμηση.

Το τρίτο μέρος αφορά επίσης την ανάλυση και επίδειξη μεθόδων και εργαλείων για ποσοτικές και ποιοτικές έρευνες, αλλά και τις νέες τάσεις και αντιλήψεις στις μεθόδους έρευνας στις τέχνες και στο Θέατρο. Αναλύονται βασικές έννοιες στην εμπειρική έρευνα και στη σχέση μεθόδων, εργαλείων και δεδομένων και δίνεται έμφαση στη δομή και συγγραφή ενός ακαδημαϊκού κειμένου. Αναδεικνύονται επίσης διαδικτυακά συνεργατικά εργαλεία πρόσφορα για τη δημιουργία ερωτηματολογίων, αλλά και ο ρόλος του παρατηρητή και η συμμετοχική παρατήρηση ως μεθοδολογικό εργαλείο στις θεατρικές σπουδές και τη θεατρική πράξη.

ΘΜ02: ΖΗΤΗΜΑΤΑ ΑΡΧΑΙΟΥ ΘΕΑΤΡΟΥ

Το μάθημα εστιάζει σε ζητήματα που εμπίπτουν στο πεδίο της αρχαίας δραματουργίας και θεατρικής πρακτικής, τα οποία διερευνώνται σε σχέση τόσο με το πολιτισμικό και καλλιτεχνικό πλαίσιο της περιόδου παραγωγής όσο και σε σχέση με τη διαχείριση και πρόσληψή τους από τη νεότερη καλλιτεχνία (δραματουργία, θεατρική παραγωγή, λογοτεχνία, άλλες Τέχνες). Το μάθημα θα επικεντρωθεί στη θεματική «Έμφυλες σχέσεις και έμφυλοι ρόλοι στο αρχαίο θέατρο», προκειμένου να μελετηθεί, κατά το δυνατόν σφαιρικά και ευσύνοπτα, το σύνθετο πεδίο των έμφυλων σχέσεων και ρόλων στο αρχαίο θέατρο στο πλαίσιο ενός ευρύτερου ανδροκρατούμενου θεατρικού και κοινωνικού πλαισίου. Παράλληλα με τη δραματολογική ανάλυση παραδειγμάτων από την αρχαία δραματουργία, το ενδιαφέρον στρέφεται επίσης στη νεότερη και τη σύγχρονη θεατρική πρακτική, εντοπίζοντας και αναλύοντας διαφορετικούς τρόπους με τους οποίους μετα-γράφονται σε διαφορετικά πολιτισμικά συμφραζόμενα οι έμφυλοι ρόλοι και οι έμφυλες σχέσεις, κατά τρόπο συμμετρικό, αντίρροπο ή παραπληρωματικό ως προς τις κειμενικές εγγραφές τους. Στόχος είναι οι φοιτητές/τριες να αντιληφθούν τη διαθεματική και διεπιστημονική (θεατρολογική, φιλολογική, κοινωνιολογική, ιστορική, ανθρωπολογική, ψυχαναλυτική, φιλοσοφική) συνθετότητα του ζητήματος και να αποκομίσουν στοχαστικά ερεθίσματα που θα μπορέσουν να αξιοποιήσουν δημιουργικά στη συνέχεια των σπουδών τους, όποια από τις τρεις κατευθύνσεις και αν ακολουθήσουν.

ΘΜ03: ΑΝΑΛΥΣΗ ΠΑΡΑΣΤΑΣΗΣ

Το σεμινάριο περιλαμβάνει καταρχάς την εξέταση των μεθόδων που συγκροτούν το πλέγμα της λεγόμενης «δομιστικής σχολής της παραστασιολογίας». Δίνεται έμφαση στα μοντέλα ανάλυσης του P. Pavis, όπως και στη μετέπειτα επεξεργασία και επέκτασή τους από τους H. Altena και Πλάτωνα Μαυρομούστακου. Πάνω σε αυτά αναπτύσσεται μια μέθοδος προσέγγισης η οποία συγκροτεί την «περιγραφική ανάλυση» του σκηνικού γεγονότος. Οι παραδόσεις στρέφονται στη συνέχεια στην απόπειρα συγκρότησης ενός άλλου εργαλείου ανάλυσης («διαβαθμισμένη ανάλυση»), το οποίο λαμβάνει υπόψη του κυρίως την ιεράρχηση επιμέρους αισθητικών στοιχείων, αλλά και τη γενικότερη αρχιτεκτονική της παράστασης. Τέλος, εξετάζεται η μέθοδος σύμφωνα με την οποία κάθε εντύπωση από ένα θεατρικό γεγονός ανακαλεί από τη μεριά του θεατή τη δυναμική σχέση του με άλλα αντίστοιχα σκηνικά γεγονότα, ανακαλώντας έτσι το πλαίσιο-πεδίο εντός του οποίου το συγκεκριμένο αισθητικό γεγονός τοποθετείται, κατανοείται και αξιολογείται («συγκριτική ανάλυση»). Εκτός από το καθαρά γνωσιακό μέρος, ιδιαίτερο βάρος αποκτά στη διάρκεια του σεμιναρίου η εφαρμογή των παραπάνω μοντέλων στην πράξη της θεατρικής σκηνής. Γι’ αυτό, οι σπουδαστές καλούνται να εξετάσουν και να κρίνουν τη λειτουργία της κάθε μεθόδου χωριστά (αλλά και στους συνδυασμούς τους) σε σχέση με συγκεκριμένες μαγνητοσκοπημένες παραστάσεις. Στο τέλος, εκτός από τη συμμετοχή τους σε γραπτές εξετάσεις, καλούνται ακόμη να παραδώσουν μια εργασία, η οποία περιγράφει την ερευνητική τους εμπειρία.

ΘΜ09: ΖΗΤΗΜΑΤΑ ΠΑΓΚΟΣΜΙΟΥ ΘΕΑΤΡΟΥ

Το μάθημα διδάσκεται και στις τρεις ειδικεύσεις του ΠΜΣ, εμβαθύνοντας κάθε φορά σε συγκεκριμένα ζητήματα της παγκόσμιας δραματολογίας από την Αναγέννηση έως τον 21ο αιώνα, τα οποία δίνουν την αφορμή για την εις βάθος ανάλυση των θεατρικών κειμένων. Θα δοθεί έμφαση στη θεματική της μεταφορικής και κυριολεκτικής παρουσίας του «σώματος», έτσι όπως εντοπίζεται στην ευρωπαϊκή και αμερικανική δραματουργία, από την Αναγέννηση έως σήμερα. Μέσω συγκεκριμένων θεατρικών έργων πρόκειται να εξεταστεί η απεικόνιση, αλλά και η οντότητα του θεατρικού «σώματος», όπως αυτό αποδίδεται μέσω της δραματουργικής γραφής. Η παραπάνω διερεύνηση θα μπορούσε να οδηγήσει στην έμμεση δημιουργία μιας «άτυπης» ιστορίας της δραματουργίας των νεότερων χρόνων.

ΘΜ08: ΖΗΤΗΜΑΤΑ ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΟΥ ΘΕΑΤΡΟΥ

Το μάθημα εστιάζει σε ζητήματα του νεοελληνικού θεάτρου που σχετίζονται με τους θεματικούς άξονες Ιστορία και Θέατρο και Πολιτική και Θέατρο. Η ύλη του επικεντρώνεται σε ζητήματα ορολογίας σχετικά με τα είδη θεάτρου και δράματος που άπτονται της ευρύτερης θεματικής του μαθήματος. Περιλαμβάνει ανάπτυξη θεμάτων ιστορίας του νεοελληνικού θεάτρου, ανάλυση δραματικών κειμένων και επεκτείνεται σε ζητήματα έρευνας, βιβλιογραφικές και ψηφιακές πηγές, και χρήση οπτικοακουστικού υλικού. Μέσα από την ανάλυση

δραματικών κειμένων προσεγγίζεται η σχέση πολιτικής, ιστορίας και θεάτρου σε μερικές από τις πιο κρίσιμες περιόδους της ελληνικής ιστορίας:

Α) Από τις αρχές του 20ού αιώνα και μέχρι τη Μικρασιατική Καταστροφή με τις σημαντικές πολιτικοκοινωνικές ανακατατάξεις και τους συνεχείς πολέμους. Η επίδραση της σοσιαλιστικής ιδεολογίας στη δραματουργία, ο αντίκτυπος του φεμινιστικού κινήματος, η απεικόνιση των εθνικών επιδιώξεων αλλά και του εθνικού διχασμού στη θεατρική σκηνή και δραματουργία της περιόδου.

Β) Η περίοδος του Μεσοπολέμου και ιδιαίτερα της μεταξικής δικτατορίας, που λόγω των περιορισμών που έθεσε, μέσω της λογοκρισίας και των θεσμών που επέβαλε, καθόρισε τις εξελίξεις τόσο στη δραματουργία, όσο και στη σκηνική πρακτική. Εξετάζεται η δραματουργία που σχετίζεται με το αντικείμενο του μαθήματος, τα ιστορικά δράματα και οι πολιτικές κωμωδίες της ύστερης εποχής του Μεσοπολέμου, αλλά κυρίως οι όροι λειτουργίας της θεατρικής παραγωγής (άδεια του ηθοποιού, λογοκριτικοί μηχανισμοί, θέατρο στην περιφέρεια).

Γ) Η περίοδος που αρχίζει με την είσοδο της χώρας στον Β’ Παγκόσμιο Πόλεμο, συνεχίζεται με την ξένη Κατοχή και ολοκληρώνεται με τη διολίσθηση στην εμφύλια σύρραξη. Εξετάζονται οι εστίες ανατροπής που εντοπίζονται στη σκηνική πράξη και στους όρους λειτουργίας νέων θεατρικών σχημάτων, η εμφάνιση των εκδοχών πολιτικού θεάτρου, καθώς και τα θεατρικά έργα στα οποία είτε αποτυπώνονται τα ιστορικά γεγονότα είτε διακρίνονται στη θεματολογία τους στοιχεία ρήξης με τη δραματουργία των προηγούμενων δεκαετιών.

Δ) Η περίοδος της Χούντας και της Μεταπολίτευσης. Πώς οι δραματουργοί της δεκαετίας του ’70 χρησιμοποιώντας τις νέες τάσεις στην παγκόσμια δραματουργία καταφέρνουν και ξεπερνούν τον σκόπελο της λογοκρισίας. Ο αντίκτυπος της δικτατορίας στα πρώτα μεταπολιτευτικά χρόνια και η απεικόνιση της νέας πολιτικής πραγματικότητας που ανατέλλει στο μεταίχμιο των δεκαετιών ’70- ’80.

Στους σπουδαστές δίνονται επίσης ομαδικές εργασίες σε προκαθορισμένα δραματικά κείμενα από τις εν λόγω περιόδους με στόχο την παρουσίασή τους στο μάθημα.

ΘΜ12: ΦΙΛΟΣΟΦΙΑ ΚΑΙ ΘΕΩΡΙΑ ΤΟΥ ΘΕΑΤΡΟΥ ΚΑΙ ΤΟΥ ΔΡΑΜΑΤΟΣ

Ως στόχος του μαθήματος τίθεται η εξοικείωση των μεταπτυχιακών φοιτητών με βασικά εννοιολογικά εργαλεία της θεωρίας του θεάτρου και έννοιες της σύγχρονης φιλοσοφικής σκέψης (λ.χ. της φαινομενολογίας, του μεταδομισμού, της αποδόμησης) περί το θέατρο μέσα από τη μελέτη θεατρικών έργων και παραστάσεων, φιλοσοφικών κειμένων και πολιτιστικών performances. Η μεθοδολογία επομένως αναπτύσσεται σε μια διπλή συνδυαστική βάση και ορίζεται τόσο από την επαγωγή πληροφοριών, προβληματισμών, αισθητικών μορφών και ορισμάτων από μία ειδική αφετηρία προς έναν γενικότερο συλλογισμό, όσο και από την παραγωγή υποθέσεων, θεωριών και συλλογισμών με αφετηρία μια σχολή σκέψης ή κάποιο φιλοσοφικό κείμενο προς επιμέρους θεατρικά έργα και παραστάσεις. Η επαγωγική μέθοδος θα συμβάλει στην ανάλυση των θεματικών αξόνων, της δομής αλλά και της αισθητικής των έργων και των παραστάσεων, ενώ η παραγωγική μέθοδος θα συντείνει συνδυαστικά στον ερμηνευτικό εμπλουτισμό τους και στην περαιτέρω σύνθεση διακειμενικών μορφών.

ΘΜ11: ΣΥΓΧΡΟΝΟ ΘΕΑΤΡΟ ΚΑΙ ΠΡΩΤΟΠΟΡΙΕΣ

(υποχρεωτικό Α’ ειδίκευσης)

Το μάθημα επιχειρεί να εξετάσει τη δυναμική των νεωτερικών και μετανεωτερικών πολιτισμικών κινημάτων και να την εντάξει στο περιβάλλον του σύγχρονου θεάτρου, με άμεση αναφορά σε παραστάσεις που έχουν σηματοδοτήσει τη σκηνική έρευνα και πράξη από τη δεκαετία του ’60 έως σήμερα. Επίσης, επιχειρεί να διευρύνει το πεδίο διαλόγου γύρω από ζητήματα που σχετίζονται με τον σκηνικό πειραματισμό και την πρόσληψη της πρωτοπορίας από το ελληνικό κοινό, έχοντας ως σημείο αναφοράς μαγνητοσκοπημένες και ζωντανές παραστάσεις, οι οποίες εξετάζονται παράλληλα με τη διδασκαλία του μαθήματος, Σημαντική παράμετρο του μαθήματος αποτελεί η διεπιστημονικότητα, η κριτική σύνδεση της επιστημονικής γνώσης με το επαγγελματικό θεατρικό πεδίο και η διαχείριση και ο μετασχηματισμός νέων στρατηγικών προσεγγίσεων, που σχετίζονται με τα περιβάλλοντα εργασίας και σπουδής του σύγχρονου θεατρικού πεδίου.

ΘΜ17: ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΠΑΡΑΓΩΓΗΣ ΘΕΑΜΑΤΩΝ/ΘΕΑΤΡΙΚΗΣ ΠΑΡΑΣΤΑΣΗΣ

(υποχρεωτικό Α’ ειδίκευσης)

Το μάθημα εξετάζει όλες τις διαδικασίες παραγωγής ενός θεάματος/θεατρικής παράστασης και διατρέχει όλες τις φάσεις από την εναρκτήρια επιλογή του έργου, με τη ρύθμιση του νομικού πλαισίου του (δικαιώματα, είτε μεταφραστικά είτε συγγραφικά, σύμβαση κ.ά.), έως τις καταληκτήριες διαδικασίες της παραγωγής (διαδικασίες get out, μετά τη λήξη των παραστάσεων, διαφύλαξη/ανακύκλωση του set, εκκαθαρίσεις, απολύσεις κ.ά.). Εξετάζονται και αναλύονται ειδικότερα: η επιλογή του θεάτρου (εσωτερικού και περιβάλλοντος χώρου), συγκρότηση του προϋπολογισμού, επιλογή συνεργατών, υπογραφή συμβάσεων, οργάνωση χώρου και προγράμματος δοκιμών, χρονοδιάγραμμα για το set (κοστούμια και σκηνικά), επικοινωνία με τους προμηθευτές και τους κατασκευαστές, σύσταση τεχνικής ομάδας (πρωτόκολλα ασφαλείας), χρονοδιάγραμμα

get in (είσοδος στο θέατρο και στήσιμο της παράστασης-πρωτόκολλα), εξασφάλιση χειλοφώνων/ηχητικού εξοπλισμού/δοκιμές από τον ηχολήπτη, εγκατάσταση φωτιστικών μέσων και ρύθμισή τους από τον φωτιστή και ομάδα ηλεκτρολόγων, οργάνωση θεμάτων επικοινωνίας/προβολής (έκδοση θεατρικού προγράμματος, υπεύθυνος επικοινωνίας και δημοσίων σχέσεων, δημιουργία outdoor, οπτικό και ακουστικό δημιουργικό κ.ά.), θέματα ticketing (συνεργασία με εταιρία έκδοσης εισιτηρίων, τρόποι τιμολόγησης και απόδοσης κερδών κ.ά.), θέματα διαχείρισης κοινού (ταξιθεσία κ.ά.), θέματα μισθοδοσίας και ασφαλιστικού πλαισίου συνεργατών.

ΘΜ14: ΔΙΔΑΚΤΙΚΗ ΤΟΥ ΘΕΑΤΡΟΥ: ΘΕΩΡΙΑ ΚΑΙ ΠΡΑΞΗ

(υποχρεωτικό Β’ ειδίκευσης)

Το περιεχόμενο του συγκεκριμένου μαθήματος αφορά στις θεωρητικές δομές και στις πρακτικές εφαρμογές του θεάτρου/δράματος στην εκπαίδευση, μέσα από τη διεπιστημονική προσέγγιση των επιστημών της Θεατρολογίας, της Αγωγής και της Εκπαίδευσης. Πιο συγκεκριμένα, με την ολοκλήρωση του μαθήματος, οι φοιτητές αναμένεται να έχουν αφομοιώσει το εύρος του αντικειμένου, να μπορούν να σχεδιάζουν διδασκαλίες θεάτρου και δράματος, με θεωρητικό ή πρακτικό χαρακτήρα, για όλες τις βαθμίδες, τα είδη και τα στάδια της εκπαίδευσης, και να μπορούν να παράγουν δόκιμο ακαδημαϊκό λόγο που συνθέτει τη θεωρητική γνώση με τις πρακτικές δραστηριότητες (μέσα από επιστημονικό και καλλιτεχνικό έργο). Η μελέτη των ιδιαίτερων γνωρισμάτων και των διαφοροποιητικών στοιχείων της εφαρμογής του θεάτρου ανά βαθμίδα εκπαίδευσης συναπαρτίζει τους στόχους του μαθήματος και παράλληλα δίνει τη δυνατότητα σε κάθε φοιτητή/τρια να εντρυφήσει σε συγκεκριμένη βαθμίδα κατ’ επιλογήν.

ΘΜ15: ΘΕΑΤΡΟ ΓΙΑ ΕΦΗΒΟΥΣ ΣΤΗΝ ΤΥΠΙΚΗ ΚΑΙ ΜΗ ΤΥΠΙΚΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ

(υποχρεωτικό Β’ ειδίκευσης)

Το περιεχόμενο του συγκεκριμένου μαθήματος αφορά στη διδασκαλία του Θεάτρου και του Δράματος για την εφηβική και νεανική ηλικία, στην τυπική και στη μη τυπική εκπαίδευση. Πιο συγκεκριμένα, μελετώνται οι προϋποθέσεις, οι παράμετροι και τα δομικά στοιχεία της διδακτικής, της παιδαγωγικής και της εφαρμογής της Θεατρολογίας και του Θεάτρου στο Γυμνάσιο και στο Λύκειο ως ενός αναγκαίου, αυτόνομου μαθήματος, ειδικά σχεδιασμένου για κάθε τάξη και σχολική βαθμίδα. Στο πλαίσιο αυτό, αναλύονται μορφές του θεάτρου που συνάδουν με τις ανάγκες των μαθητών/τριών στη Δευτεροβάθμια Εκπαίδευση, είδη του εφηβικού θεάτρου και του θεάτρου για νέους/ες, καθώς επίσης και η αναγκαιότητα επανεξέτασης της έως τώρα συνολικής παρουσίας της θεατρικής αγωγής στη συγκεκριμένη σχολική βαθμίδα και ηλικία. Μέσα από θεωρητική και πρακτική έρευνα, με εστίαση στον σχεδιασμό αναλυτικών προγραμμάτων θεάτρου για εφήβους/ες και νέους/ες, οι φοιτητές/τριες καλλιεργούν έναν έμπρακτο διάλογο για την αναγκαιότητα συστηματικής παρουσία ς μαθημάτων και δράσεων θεατρικής αγωγής για την εφηβική/νεανική ηλικία. Για την παρακολούθηση του μαθήματος "Θέατρο για εφήβους στην τυπική και μη τυπική εκπαίδευση" προαπαιτείται η παρακολούθηση και επιτυχής εξέταση στο μάθημα "Διδακτική του θεάτρου: θεωρία και πράξη".

ΘΜ07: ΘΕΩΡΙΑ ΚΑΙ ΠΡΑΞΗ ΤΗΣ ΘΕΑΤΡΙΚΗΣ ΜΕΤΑΦΡΑΣΗΣ

(υποχρεωτικό Γ’ ειδίκευσης)

Το μάθημα επιδιώκει να εξοικειώσει τους μεταπτυχιακούς φοιτητές και τις μεταπτυχιακές φοιτήτριες με τις βασικές αρχές της θεωρίας της μετάφρασης, όπως εξειδικεύονται στη θεατρική μετάφραση, ως ιδιαίτερη μορφή μεταγραφής, και εφαρμόζονται στη μελέτη και την παραγωγή της. Ο στόχος του μαθήματος είναι έτσι διπλός: να προσφέρει στους φοιτητές και τις φοιτήτριες εργαλεία για τη μελέτη και αποτίμηση των θεατρικών μεταφράσεων, αλλά και να τους ωθήσει να αναπτύξουν τη δημιουργικότητά τους, εξερευνώντας οι ίδιοι και οι ίδιες το πεδίο της θεατρικής μετάφρασης. Εξετάζεται συνοπτικά η ιστορία της θεατρικής μετάφρασης και στη συνέχεια η θεωρία της, οι βασικές ερευνητικές προσεγγίσεις της (κειμενοκεντρική και παραστασιοκεντρική) και οι νεότερες οπτικές που αναπτύσσονται στο πλαίσιο των μετα- μεταφραστικών σπουδών, ενώ θίγονται επίσης ζητήματα που αφορούν τη μετάφραση στο πολύγλωσσο και πολυπολιτισμικό θέατρο. Το μάθημα αποτελεί συνδυασμό θεωρίας και πράξης, καθώς υπό το πρίσμα της θεωρίας μελετώνται ποικίλα παραδείγματα θεατρικής μετάφρασης, διαγλωσσικής, ενδογλωσσικής και διασημειωτικής, άμεσης και διαμεσολαβημένης, με αναφορά σε ένα συνεχές που εκτείνεται από τη μετάφραση και την απόδοση ως τη διασκευή και τη διακειμενική μεταγραφή. Τα παραδείγματα εξετάζονται σε πολλαπλά επίπεδα με βάση τον εκάστοτε σκοπό της μετάφρασης και επιδιώκουν να αναδείξουν τη σύνθετη φύση της θεατρικής μετάφρασης, με δεδομένη την πολυσημειωτική και διαμεσική φύση του θεάτρου και το ποικίλο τοπίο της σύγχρονης θεατρικής παραγωγής.

Το μάθημα είναι προαπαιτούμενο για την παρακολούθηση του μαθήματος επιλογής Εργαστήριο θεατρικής μετάφρασης.

ΘΜ16: ΔΡΑΜΑΤΟΠΟΙΗΣΗ

(υποχρεωτικό Γ’ ειδίκευσης)

Το μάθημα, εκκινώντας από τις βασικές θεωρίες υποκριτικής, οδηγεί τους φοιτητές στη βιωματική διερεύνηση της έννοιας της δραματοποίησης στον σύγχρονο κόσμο - ιδιαίτερη έμφαση δίνεται στην ιδιάζουσα φύση της δραματοποίησης, που συνίσταται τόσο στην παραγωγή σταθερών μορφών/αποτελέσματος όσο και στο στοιχείο διαρκούς μετακίνησης- γίγνεσθαι που τη χαρακτηρίζει. Έτσι, αφενός οι φοιτητές καλούνται να δημιουργήσουν/βιώσουν μη θεατρικές εμπειρίες με θεατρικούς όρους (μέσω της φωνής, της όψης, της κίνησης, των αντικειμένων κ.λπ.) και αφετέρου να επιχειρήσουν μεθόδους «αλλοίωσης» ενός δεδομένου θεατρικού ή άλλου κειμένου. Θεμελιώδης στόχος του μαθήματος είναι η επαφή και η συνομιλία των διδασκομένων με την κοινότητα, μέσω ακριβώς της διερεύνησης της έννοιας της κοινότητας ως του πεδίου όπου αναπτύσσονται η κατανόηση, η αποδοχή, η συμπερίληψη.

ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΑ ΕΠΙΛΕΓΟΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ

Α) ΜΑΘΗΜΑΤΑ ΕΠΙΛΟΓΗΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΙΔΙΚΕΥΣΗ: ΔΡΑΜΑΤΟΥΡΓΙΑ ΚΑΙ ΠΑΡΑΣΤΑΣΗ

1. Παγκόσμιο Θέατρο: Ειδικά Θέματα

Το μάθημα εστιάζει σε ειδικά θέματα που απασχολούν τη σύγχρονη έρευνα γύρω από το παγκόσμιο θέατρο. Έχει στόχο να αναδείξει νέες πτυχές της και να οδηγήσει σε νέες προσεγγίσεις. Ενδεικτικά θέματα είναι: Το ρεύμα του υπαρξισμού στο θέατρο, Το πολιτικό θέατρο, Το μετααποικιακό θέατρο, Το γαλλόφωνο, αγγλόφωνο, ισπανόφωνο θέατρο, Θεωρητικά κείμενα για το θέατρο (από την Αναγέννηση ως τον 20ό αι.), Έμφυλη γραφή και ταυτότητες (στη θεωρία και πράξη) καθώς και επικέντρωση σε μεγάλους συγγραφείς.

2. Νεοελληνικό Θέατρο: Ειδικά Θέματα

Το μάθημα εστιάζει σε ειδικά θέματα που απασχολούν τη σύγχρονη έρευνα γύρω από το νεοελληνικό θέατρο. Έχει στόχο να αναδείξει νέες πτυχές της και να οδηγήσει σε νέες προσεγγίσεις. Ενδεικτικά θέματα είναι: Θέατρο και δραματουργία στις λατινοκρατούμενες περιοχές του ελληνικού χώρου (Κρήτη, Επτάνησα, νησιά του Αιγαίου πελάγους), Πρώτες γυναίκες μεταφράστριες και συγγραφείς, Το θέατρο του ελληνικού ρομαντισμού και η ιδιοτυπία του, Θεωρίες για το δράμα (19ος-20ός αι.), Η ελληνική κωμωδία του 19ου αιώνα (πολιτική και κοινωνική σάτιρα - κωμωδία ηθών), Το θέατρο ιδεών, Το ποιητικό θέατρο, Το ελληνικό θέατρο του παραλόγου καθώς και μεμονωμένοι συγγραφείς, Το θέατρο της διασποράς, Γυναίκες θεατρικοί συγγραφείς (π.χ. Μαργαρίτα Λυμπεράκη, Λούλα Αναγνωστάκη, κ.λπ.).

3. Αρχαίο Θέατρο: Πόλη και Πολιτική

Το μάθημα εξετάζει τη στενή σχέση αρχαίου θεάτρου και δημοκρατίας, μελετώντας συγκεκριμένες τραγωδίες όπου η σχέση είναι περισσότερο ορατή για εμάς σήμερα. Το αρχαίο θέατρο μελετάται ως κεντρική λειτουργία της πόλης, μια άκρως πολιτική τέχνη, γεγονός που αναγνωρίζει η σύγχρονη βιβλιογραφία. Τα έργα μελετώνται σε σχέση με σύγχρονες παραστάσεις τους και με το πώς αυτές διαχειρίζονται τους όρους «πολιτικό/συλλογικό», «ταυτότητα/ετερότητα» και «πόλη».

4. Η Λειτουργία του Χορού: Θεωρία και Πράξη

Το μάθημα εξετάζει βασικές παραμέτρους της λειτουργίας του χορού στην αρχαιοελληνική τραγωδία και κωμωδία και την πρόσληψή της σήμερα, μέσω θεωρητικών και σκηνικών προσεγγίσεων. Ο χορός, κατεξοχήν φορέας του συλλογικού στο αρχαιοελληνικό δράμα, προσεγγίζεται θεωρητικά, με βάση τις παραπάνω παραμέτρους, αλλά και πρακτικά, καθώς οι φοιτητές, προχωρώντας από τη θεωρία στην πράξη, μελετούν συγκεκριμένα χορικά και τις «χαμένες διαστάσεις» τους, προτείνοντας/παρουσιάζοντας μια νέα σκηνική απόδοσή τους.

5. Αντιμέτωποι με μια παράσταση αρχαίου δράματος: Τυπολογίες και ιδιοσυστασίες

Με βάση τις διαρκώς μετεξελισσόμενες και εμπλουτιζόμενες τυπολογικές θεωρήσεις των παραστάσεων «κλασικών έργων» αλλά και με βάση τη νεότερη ελληνική και παγκόσμια βιβλιογραφία πάνω στην πρόσληψη ειδικά του αρχαίου δράματος, θα επιχειρηθεί η κατά το δυνατόν οριοθέτηση των διαφορετικών αισθητικών και ιδεολογικών τρόπων προσέγγισης του αρχαίου δράματος στη διαχρονική της εξέλιξη. Τα παραδείγματα θα αντληθούν από τη νεότερη και σύγχρονη ελληνική θεατρική σκηνή, σε συνάρτηση πάντα με τις ευρύτερες πολιτισμικές συνθήκες και θεατρικές εξελίξεις στην ευρωπαϊκή και παγκόσμια σφαίρα.

Στόχος είναι τόσο η εκλέπτυνση και διεύρυνση της ψυχο-διανοητικής αντιληπτικής στάσης μας όσο και η διεύρυνση του γνωστικού και επιστημολογικού εξοπλισμού μας απέναντι στην πολυσύνθετη διαδικασία που αποτελεί, σε συγκεκριμένα κοινωνικο- πολιτικά και πολιτιστικά συμφραζόμενα, η παραγωγή και η πρόσληψη μιας θεατρικής παράστασης ενός τόσο πολυεπίπεδου σημειακά και σημασιολογικά θεατρικού είδους, που αποτελεί το αρχαίο δράμα.

6. Πώς ο μύθος γίνεται θέατρο: Από την αρχαία στη σύγχρονη δραματουργία

Αρχίζοντας από την αρχαιότητα και τις διαφορετικές αποτυπώσεις του μυθικού «υλικού» στην αρχαία γραμματεία και μάλιστα στην αρχαία δραματουργία, θα μεταφερθούμε στη νεότερη και σύγχρονη ελληνική ή

παγκόσμια «αρχαιόμυθη» δραματουργία, στη δραματουργία δηλαδή που αναδιατυπώνει τα αρχέτυπά της, με διαφορετικούς κάθε φορά δραματουργικούς τρόπους και σημασιολογικούς όρους. Μέσα από την επικέντρωση σε διαφορετικά κάθε φορά «παραδείγματα» αναφοράς (συγκεκριμένοι θεατρικοί συγγραφείς, συγκεκριμένες χωρο- χρονικές συνθήκες θεατρικής δημιουργίας, συγκεκριμένα θεατρικά είδη, συγκεκριμένοι μύθοι που αναδιατάσσονται σε συγκεκριμένα αρχαία ή νεότερα δραματικά έργα), θα προσπαθήσουμε, αφενός να συλλάβουμε θεωρητικά-ιστορικά το εύρος των (μορφολογικών και σημασιολογικών) δυνατοτήτων που παρέχει η μετάπλαση του αρχαίου μύθου και, αφετέρου, να αποτυπώσουμε πρακτικά- βιωματικά τον προσωπικό μας διάλογο μαζί του.

7. Θέατρο και Πολιτική

Στο μάθημα περιγράφονται οι επιπτώσεις των ιστορικών και πολιτικών γεγονότων στην ελληνική σκηνή, σε συνδυασμό με τις συνέπειες της κρατικής πολιτικής για το θέατρο. Διερευνάται ο απόηχος στη θεατρική ζωή από τον Α’ Παγκόσμιο Πόλεμο και τη Μικρασιατική Καταστροφή, τη Δικτατορία της 4ης Αυγούστου και τον Β’ Παγκόσμιο Πόλεμο, τον Εμφύλιο Πόλεμο και τη Δικτατορία των Συνταγματαρχών. Ταυτόχρονα, εξετάζονται η ίδρυση και η λειτουργία κορυφαίων θεσμών, όπως το Εθνικό Θέατρο, το Άρμα Θέσπιδος και η Λυρική Σκηνή, το βραχύβιο Κρατικό Θέατρο Θεσσαλονίκης και το Κρατικό Θέατρο Βορείου Ελλάδος, το Φεστιβάλ Αθηνών και Επιδαύρου, τα Δημοτικά Περιφερειακά Θέατρα και οι κρατικές επιχορηγήσεις στο ελεύθερο θέατρο, αλλά και επιμέρους ζητήματα, όπως οι μηχανισμοί λογοκρισίας, η άδεια ασκήσεως επαγγέλματος του ηθοποιού κ.λπ.

8. Ιστορία Ευρωπαϊκού Πολιτισμού

Το μάθημα εκθέτει και αναλύει φαινόμενα του ευρωπαϊκού πολιτισμού σε σύνδεση με τα ιστορικά γεγονότα, τις κοινωνικές και οικονομικές συνθήκες και την πνευματική παραγωγή κάθε περιόδου, ώστε να φωτίζεται το ευρύτερο πλαίσιο της δραματικής δημιουργίας. Έμφαση δίνεται σε κομβικές χρονικές στιγμές, όπως για παράδειγμα η ελισαβετιανή Αγγλία, ο ισπανικός Χρυσός Αιώνας, ο Διαφωτισμός, η Γερμανία του Ρομαντισμού ή η τσαρική Ρωσία, οι οποίες έδωσαν ιδιαίτερα λαμπρά δείγματα στον τομέα της θεατρικής παραγωγής.

9. Σκηνοθετικές προσεγγίσεις του αρχαίου δράματος

Το μάθημα εξετάζει τις διεργασίες και τα σκηνικά επιτεύγματα γύρω από την αναβίωση του αρχαίου δράματος στην Ελλάδα. Οι απόπειρες του Θωμά Οικονόμου και του Κωνσταντίνου Χρηστομάνου, οι Δελφικές Εορτές του Άγγελου Σικελιανού και οι πρώτες προσεγγίσεις του Φώτου Πολίτη. Η πρόσληψη της τραγωδίας στο Εθνικό Θέατρο κατά τις πρώτες δεκαετίες της λειτουργίας του: οι σκηνοθεσίες του Πολίτη, του Δημήτρη Ροντήρη, του Τάκη Μουζενίδη, του Σωκράτη Καραντινού και του Αλέξη Μινωτή. Η προσέγγιση του Κάρολου Κουν με τη «Λαϊκή Σκηνή» και το «Θέατρο Τέχνης». Η εργασία του Λίνου Καρζή με τον «Θυμελικό Θίασο». Η συμβολή του Αλέξη Σολομού στην αναβίωση της αριστοφανικής κωμωδίας. Οι σκηνοθετικές προσεγγίσεις του Σπύρου Α. Ευαγγελάτου, του Μίνου Βολανάκη, του Γιώργου Λαζάνη και του Λεωνίδα Τριβιζά, του Εύη Γαβριηλίδη και του Νίκου Χαραλάμπους, του Θεόδωρου Τερζόπουλου, του Γιάννη Χουβαρδά, του Βασίλη Παπαβασιλείου, του Μιχαήλ Μαρμαρινού, του Δημήτρη Μαυρίκιου, του Λευτέρη Βογιατζή κ.ά. Η ιδεολογική χρήση της αναβίωσης της τραγωδίας, η άνθιση της μεταφραστικής παραγωγής, οι διεργασίες για την παρουσίαση του αρχαίου δράματος στα ανοιχτά θέατρα, η λειτουργία του Φεστιβάλ Επιδαύρου και η κυρίαρχη θέση του αρχαίου δράματος στο δραματολόγιο των ελληνικών θιάσων.

10. Ιστορία και Δράση των Θιάσων στο Ελληνικό Θέατρο

Το μάθημα εστιάζει σε διαφορετικές περιόδους της ιστορίας του νεοελληνικού θεάτρου, μέσα από τη δράση των θιάσων, ως δομικό πυρήνα της θεατρικής δραστηριότητας. Θα μελετηθούν επιμέρους θεματικές ενότητες, όπως:

1. Ιστορία και δράση των θιάσων από τη σύσταση του νεοελληνικού θεάτρου μέχρι το τέλος του 19ου αι.: Ηθοποιοί, Τρόπος λειτουργίας, Περιοδείες, Δραματολόγιο, Παραστάσεις, 2. Σημαντικά θιασαρχικά σχήματα (20ός αι.): Η παρουσία και συμβολή του σκηνοθέτη, Μέθοδοι και τάσεις, Επιδράσεις και Καινοτομία, 3. Μεγάλοι πρωταγωνιστικοί θίασοι (20ός αι.): Τρόπος λειτουργίας, Σημαντικές συνεργασίες, Δραματολόγιο, Σχέση με τον κινηματογράφο, Σχέση με το Κοινό 4. Σύγχρονα σχήματα: Σύσταση, Στοχοθεσία, Δραματολόγιο, Σχέση με το κοινό, Επιδράσεις. Η αξιολόγηση του μαθήματος θα γίνει βάσει γραπτής εργασίας σχετικής με το αντικείμενο του μαθήματος.

11. Ηθοποιός και Παράσταση

Το μάθημα εστιάζει στη λειτουργία του ηθοποιού ως κεντρικού άξονα της παράστασης και εξετάζει διαφορετικές πτυχές και σημεία εξέλιξης του ρόλου του στην τέχνη του θεάτρου διαχρονικά. Θα μελετηθούν επιμέρους θεματικές ενότητες, όπως: ο ηθοποιός πρωταγωνιστής, ο ηθοποιός περφόρμερ, ηθοποιός και κοινό, ηθοποιός και κριτική, ηθοποιός και υποκριτική, ηθοποιός και ομάδα, ηθοποιός και σύγχρονες προκλήσεις. Το μάθημα θα περιλαμβάνει παρουσίαση οπτικοακουστικού υλικού και θα πλαισιωθεί από συζητήσεις με

επαγγελματίες ηθοποιούς της σύγχρονης ελληνικής σκηνής, προκειμένου να απαντηθούν ερωτήματα και να αναπτυχθεί διάλογος με τους ειδικούς της πράξης. Η αξιολόγηση του μαθήματος θα γίνεται είτε με γραπτές εξετάσεις είτε με εκπόνηση εργασίας.

12. Ιστορία και Θεωρία της Performance

Εκκινώντας από προϊστορίες της ζωντανής τέχνης (live art), το μάθημα εστιάζει στις πολυποίκιλες καλλιτεχνικές πρακτικές από τη δεκαετία του 1960 έως τις μέρες μας, όπου το σώμα πρωτοστατεί ως πρώτη ύλη, θέμα και μέσο της σύγχρονης εικαστικής/καλλιτεχνικής πρακτικής. Εξετάζονται οι γενεαλογίες της μεταπολεμικής τέχνης που εμπλέκουν ευθέως το ανθρώπινο σώμα στην καλλιτεχνική διαδικασία, όπως τα ζωντανά καλλιτεχνικά δρώμενα, συμβάντα και δράσεις (Live Art: Happenings, Acts, Aktions), εκφάνσεις της τέχνης του σώματος (body art) και ειδικότερα το νεοεμφανιζόμενο είδος της εικαστικής performance art. Παρουσιάζονται προς συζήτηση αντιπροσωπευτικά έργα σημαντικών καλλιτεχνών, ενώ τονίζεται η αξιοσημείωτη πολυμορφία των αναζητήσεων, των εικαστικών μέσων και των πρακτικών. Οι δεκαετίες του 1960 και 1970 συνιστούν μια τομή στη θεώρηση του σώματος στην τέχνη, καθώς οι καλλιτεχνικές πρακτικές αποσκοπούν πλέον στην κριτική ή/και αυτογνωσιακή προβολή της παρουσίας του καλλιτέχνη και της εμπλοκής του σώματος στην τέχνη, μέσα από την ερμηνευτική ανάδειξη των πολιτισμικών, έμφυλων, φυλετικών και άλλων προκατασκευών ως προς το σώμα, οι οποίες χρησιμοποιούνται στην τέχνη και τον πολιτισμό γενικότερα. Μέσα στο παραπάνω πλαίσιο θα τονιστεί ιδιαίτερα η ανάδυση του γυναικείου καλλιτεχνικού υποκειμένου μέσα από την performance και την Body Art (1960-1980). Θα συζητηθεί επίσης ο πολιτικός και μετααποικιοκρατικός λόγος του σώματος στην τέχνη της εποχής της παγκοσμιοποίησης μέσα από έργα performance καλλιτεχνών από τη Λατινική Αμερική, τα Βαλκάνια, τη Μέση Ανατολή κ.ά. Τέλος, θα συζητηθούν και ενδεικτικά ζητήματα που θέτει η performance με τα νέα τεχνολογικά καλλιτεχνικά μέσα.

13. Ζητήματα Σκηνογραφίας στο Ελληνικό και Παγκόσμιο Θέατρο

Ιστορική μελέτη της εξέλιξης των σκηνογραφικών πρακτικών σε παγκόσμια κλίμακα ως παράγοντα της μεταβολής των συνθηκών της θεατρικής παραγωγής. Μελέτη μείζονων παραστάσεων από τον 15ο αιώνα έως τον 20ό αιώνα. Η σκηνογραφία ως τεχνικοοικονομικό μέγεθος και η σκηνογραφία ως δραματουργικό υποκείμενο. Η σχέση σκηνογραφίας και σκηνοθεσίας και τα δυσδιάκριτα όρια μεταξύ των δύο τεχνών.

14. Ζητήματα Όψης στη Σύγχρονη Σκηνή

Ο χώρος και το ένδυμα ως άξονας εκμοντερνισμού του νεοελληνικού θεάτρου. Το σκηνογραφικό πεδίο και οι αισθητικές, επαγγελματικές και ιδεολογικές συγκρούσεις στο εσωτερικό του. Μείζονες και ελάσσονες σκηνογράφοι, η διαμόρφωση εθνικής σκηνογραφικής αισθητικής και η δημιουργία σχολών. Η σκηνογραφία ως οικονομικό μέγεθος και η ιδιαιτερότητα των παραστάσεων σε υπαίθριους χώρους. Τα Κρατικά Θέατρα και η εθνική σκηνή της Επιδαύρου. Μείζονες παραστάσεις και συνήθεις πρακτικές στο παγκόσμιο θέατρο από τον Β’ Παγκόσμιο Πόλεμο έως σήμερα.

15. Ιστορία και θεωρία του Μουσικού Θεάτρου (Όπερα, οπερέτα, μιούζικαλ)

Είδη και ιδιώματα του μουσικού θεάτρου με ιστορικές αναφορές - τοποθετήσεις και θεωρητικό σχολιασμό των χαρακτηριστικών κάθε είδους (της όπερας, της οπερέτας, του μιούζικαλ και μεικτών-ενδιάμεσων ιδιωμάτων). Μουσικό Θέατρο - Δραματικό Θέατρο: διακρίσεις και ορισμοί, σύνδεση με την καλλιτεχνική πράξη. Η φύση του μουσικού θεάτρου και της όπερας από το ξεκίνημά της έως σήμερα με ειδικές αναφορές σε όπερες βασισμένες στο αρχαιοελληνικό δράμα. Οι φωνές και η performance στην όπερα και το μουσικό θέατρο: λειτουργία και ρόλος των δραματικών προσώπων και των λυρικών πρωταγωνιστών. Κρίσιμα ζητήματα μελοποίησης, μουσικής δραματουργίας και ηχητικού σχεδιασμού παράστασης.

16. Ελαφρό Μουσικό Θέατρο (Επιθεώρηση - Μιούζικαλ)

Την τελευταία δεκαετία του 19ου αιώνα η επιθεώρηση κάνει την εμφάνισή της στο θεατρικό τοπίο της ελληνικής πρωτεύουσας. Με εμφανείς επιρροές από την ισπανική zarzuela, εξελίσσεται σ’ ένα ιδιαίτερα δημοφιλές είδος για την αθηναϊκή αστική τάξη. Η διαδρομή από το Λίγο απ’ όλα του Μίκιου Λάμπρου το 1894 μέχρι τις ετήσιες επιθεωρήσεις (Παναθήναια, Πανόραμα, Κινηματογράφος) του 20ού αιώνα και τις συνοικιακές επιθεωρήσεις έχει πολλά εμπόδια. Οι αντιδράσεις της πολιτικής εξουσίας και η επιβολή της λογοκρισίας. Η πολεμική επιθεώρηση. Η στροφή στο υπερθέαμα και η revue-féerie στην Αθήνα της δεκαετίας του 1950. Αντιδράσεις στο υπερθέαμα και διαφορετικές προτάσεις (Οδός ονείρων, Όμορφη Πόλη). Τα προβλήματα με την επιτροπή λογοκρισίας στη δικτατορία των συνταγματαρχών. Η δημιουργία του Ελεύθερου Θεάτρου, οι αλλαγές στη δομή του είδους και η ανάδυση μιας νέας γενιάς καλλιτεχνών. Οι καινούριες τάσεις της επιθεώρησης στη μεταπολίτευση. Η μετεπιθεώρηση του Λάκη Λαζόπουλου. Οι ανανεωτικές προσπάθειες του 21ου αιώνα.

Το μιούζικαλ, πολυδάπανο είδος που ανθεί στις Η.Π.Α. κυρίως την εικοσαετία 1940- 1960, έρχεται στην αθηναϊκή σκηνή με αρκετή καθυστέρηση καθώς η έλλειψη οικονομικών και τεχνικών πόρων αλλά και παι-

δείας των καλλιτεχνών δεν επιτρέπει τη μεταφορά του. Στην ελληνική θεατρική εκδοχή, το μορφολογικό υβρίδιο, που προκύπτει, δεν πληροί, συχνά, τις προδιαγραφές του είδους. Ο Γιάννης Δαλιανίδης, μετά τις κινηματογραφικές του απόπειρες, ανεβάζει μιούζικαλ μετά το 1970 και στο θέατρο με τη συνεργασία του Μίμη Πλέσσα (Μαριχουάνα στοπ, Το Κοροϊδάκι της πριγκηπέσσας). Χαρακτηριστικά των ελληνικών καταθέσεων. Η περίπτωση της Αλίκης Βουγιουκλάκη (Καμπαρέ, Εβίτα) και της Σμαρούλας Γιούλη (Η γυναίκα της χρονιάς, Σουίτ Τσάριτυ). Σταδιακά πολλοί ηθοποιοί μεταφέρουν μιούζικαλ στη σκηνή (Κώστας Σπυρόπουλος, Βλάσης Μπονάτσος, Blood Brothers, Γρηγόρης Βαλτινός, Ο Βιολιστής στη στέγη). Μεμονωμένες απόπειρες για σύγχρονο ελληνικό μιούζικαλ με ποικίλη θεματολογία (Δαίμονες, Τσινετσιτά, Μαρινέλλα. Το μιούζικαλ). Τον 21ο αιώνα πολλοί παραγωγοί τολμούν να επενδύσουν στο είδος (Ελληνική Θεαμάτων, Το κλουβί με τις τρελλές, Σικάγο). Αμερικανικοί και βρετανικοί θίασοι περιοδείας στην αθηναϊκή σκηνή (Cats, West Side story, Mamma mia).

17. Ζητήματα Σκηνοθεσίας στο Ελληνικό Θέατρο

Στόχος του μαθήματος είναι η διερεύνηση επιμέρους θεμάτων που εστιάζουν σε ζητήματα της ιστορίας της σκηνοθεσίας στο ελληνικό θέατρο και στη συμβολή της στην ανάπτυξη της εγχώριας θεατρικής παραγωγής. Η εργασία του Θωμά Οικονόμου με το Βασιλικό Θέατρο και του Κωνσταντίνου Χρηστομάνου με τη «Νέα Σκηνή», οι σκηνοθεσίες του Φώτου Πολίτη στην Επαγγελματική Σχολή Θεάτρου, η συμβολή της Εύας Πάλμερ Σικελιανού με τις Δελφικές Εορτές. Το «Θέατρο Τέχνης» και η «Ελευθέρα Σκηνή» του Σπύρου Μελά. Η «Νέα Δραματική Σχολή» του Σωκράτη Καραντινού. Η θέση του σκηνοθέτη στο Εθνικό Θέατρο: η εργασία του Πολίτη, του Δημήτρη Ροντήρη, του Τάκη Μουζενίδη και οι προτάσεις του Καραντινού και του Αλέξη Μινωτή. Η συμβολή του Κάρολου Κουν στην εδραίωση της θέσης του σκηνοθέτη και η εργασία του στο Κολέγιο Αθηνών και τη «Λαϊκή Σκηνή». Η προσφορά του Γιαννούλη Σαραντίδη. Οι μεταπολεμικές εξελίξεις: η εργασία του Κουν στο «Θέατρο Τέχνης», του Ροντήρη στο «Πειραϊκό Θέατρο», του Αλέξη Σολομού στην κρατική σκηνή. Η συμβολή του Σπύρου Α. Ευαγγελάτου, του Μίνωα Βολανάκη, του Γιώργου Λαζάνη, του Γιώργου Μιχαηλίδη, του Θεόδωρου Τερζόπουλου, του Γιάννη Χουβαρδά, του Βασίλη Παπαβασιλείου, του Μιχαήλ Μαρμαρινού, του Δημήτρη Μαυρίκιου και του Λευτέρη Βογιατζή στη μεταπολιτευτική περίοδο.

18. Ζητήματα Σκηνοθεσίας στο Παγκόσμιο Θέατρο

Στόχος του μαθήματος είναι η διερεύνηση επιμέρους θεμάτων που εστιάζουν σε ζητήματα της ιστορίας της σκηνοθεσίας στο παγκόσμιο θέατρο και στη συμβολή της στην ανάπτυξη της διεθνούς θεατρικής παραγωγής. Εξετάζεται η συμβολή του θιάσου του Δούκα του Σαξ- Μάινινγκερ στη Γερμανία, του Αντουάν με το «Τεάτρ-Λιμπρ» στο Παρίσι, του Μπραμ με την «Ελεύθερη Σκηνή» στο Βερολίνο και του Στανισλάβσκι με το «Θέατρο Τέχνης» της Μόσχας στα τέλη του 19ου αιώνα. Αναλύονται οι επιρροές του Άππια και του Κραίηγκ, η σκηνοθετική εργασία του Ράινχαρτ και του Πισκάτορ στη Γερμανία, του Μεγιερχόλντ και του Βαχτάνγκωφ στη Ρωσία, του Κοπώ, του Ζουβέ και του Ντυλέν στη Γαλλία, η μέθοδος του Μπρεχτ, η συμβολή του Βιλάρ και του Πλανσόν. Εξετάζονται επίσης οι εξελίξεις στη σκηνοθετική τέχνη από την εργασία του Χωλ και του Μπρουκ, της Μνουσκίν και του Στάιν, του Στρέλερ και του Ρονκόνι έως τις σύγχρονες σκηνοθετικές προσεγγίσεις.

19. Κινηματογράφος

Στόχος του μαθήματος είναι η εξοικείωση των σπουδαστών με μια σειρά θεμάτων της κινηματογραφικής δημιουργίας, όπως: «Ιδεολογία και Κινηματογράφος», «Φύλο και εθνότητα στον Κινηματογράφο», «Θεωρία Queer», «Λογοτεχνικές και θεατρικές διασκευές στον κινηματογράφο», «Σύγχρονα κινηματογραφικά είδη». Οι φοιτητές καλούνται να επεξεργαστούν της παραπάνω έννοιες μέσα από παραδείγματα ταινιών σκηνοθετών που σφράγισαν με το έργο της την ιστορία του κινηματογράφου (Όζου, Ντυλάκ, Μπρεσόν, Ρενουάρ, Κασσαβέτη κ.ά.) όσο και σύγχρονων δημιουργών (Λυντς, Τρίαρ, Καβάσε, Καουρισμάκι, Μπινγκ κ.ά.). Τα έργα θα δώσουν το έναυσμα να τεθούν ερωτήματα για ζητήματα όπως «Η σύγχρονη έννοια του Δημιουργού» και «Ο ρόλος της κινηματογραφικής κριτικής».

20. Εκδοτική Κειμένων

Το μάθημα εστιάζει στην προσέγγιση του πρωτογενούς αρχειακού υλικού, και ειδικότερα στην ανάγνωση, μεταγραφή και έκδοση των χειρόγραφων πηγών (θεατρικά κείμενα, αλληλογραφία, διοικητικές και συμβολαιογραφικές πράξεις κ.λπ.). Στο πλαίσιο του μαθήματος, οι φοιτητές θα επισκέπτονται αρχεία της πόλης και θα έρχονται σε επαφή με το πρωτότυπο αρχειακό υλικό και την αξιοποίησή του στο πλαίσιο ερευνών σχετικών με την επιστήμη της θεατρολογίας.

21. Χορός και Δραματουργία

Το μάθημα θα εξετάσει το νόημα και τη σχέση του χορού με τη δραματουργία μέσα από θεωρητικά κείμενα και επιλεγμένα έργα. Προσεγγίζοντας και αναλύοντας διαφόρων εποχών και ειδών έργα χορού, επιδιώκεται η μελέτη και εξοικείωση με τη δραματουργία του χορού σε αφηγηματικά, μη-αφηγηματικά και έργα τα οποία βασίζονται στη διευρυμένη έννοια της χορογραφίας. Τέλος, θα γίνει ενδεικτική αναφορά στη σύγχρονη ελληνική χορογραφική δημιουργία μέσα από συναντήσεις με έλληνες χορογράφους και δραματουργούς.

22. Εργαστήριο σκηνοθεσίας

Ανάλυση θεατρικών έργων μέσα από αφηγηματολογικές δομές και κατάτμηση σε όσο το δυνατόν πιο ορθολογικά επιλεγμένα δομικά στοιχεία που επιτρέπουν και εμπνέουν τη δημιουργική επανασύνθεση κατά τη σκηνοθετική ερμηνεία τους, η οποία δεν θα αλλοιώνει ερμηνευτικά το ύφος, την δομή και το περιεχόμενό τους επιτρέποντας ταυτόχρονα τη χωρίς αυθαιρεσίες ερμηνευτική ελευθερία του εκάστοτε καλλιτέχνη.

23. Εργαστήριο υποκριτικής

Το μάθημα εισάγει τους φοιτητές στις θεμελιώδεις θεωρίες της υποκριτικής με έμφαση στο σύστημα Stanislavski. Η εισαγωγή στην υποκριτική τέχνη βασίζεται σε διερευνητικές ασκήσεις. Εξετάζεται το φάσμα των συναισθημάτων και η ανάπτυξη της συναισθηματικής ζωής των ηθοποιών για τη δημιουργία ενός αληθοφανούς δραματικού χαρακτήρα. Το μάθημα διαρθρώνεται από θεωρητικό πλαίσιο και ασκήσεις αυτοσχεδιασμού. Σε δεύτερο επίπεδο, οι φοιτητές διερευνούν πώς το ίδιο το κοινωνικό περιβάλλον μπορεί να οδηγήσει στην ανάπτυξη ενός χαρακτήρα. Οι φοιτητές ενισχύουν την ικανότητά τους να αναλύουν δραματικά κείμενα και να εφαρμόζουν τα σημεία της ανάλυσης στην υποκριτική πράξη.

24. Παραστατικές τέχνες και νέα μέσα: μεταμορφώσεις και προοπτικές

Σκοπός του μαθήματος είναι η μελέτη της διασταύρωσης των παραστατικών τεχνών με την ψηφιακή τεχνολογία και του τρόπου με τον οποίον επηρεάζεται τόσο η καλλιτεχνική δημιουργία όσο και η πρόσληψη των έργων και την κατάσταση του «θεατή». Διερευνώνται οι αισθητικοί μετασχηματισμοί που προκαλούνται από την παρουσία νέων μέσων στη σκηνή, συμπεριλαμβανομένης της υβριδικότητας, της διάδρασης και της επιτελεστικότητας του ήχου, της εικόνας, των cyborgs. Οι φοιτητές εισάγονται στην εξερεύνηση της καλλιτεχνικής/φιλοσοφικής σχέσης θεάτρου/τεχνολογίας από τις αρχές του 20ού αιώνα μέχρι και τις απαρχές του 21ου. Στο επίκεντρο τίθενται οι πειραματισμοί στις απαρχές του 21ου αιώνα με την εικόνα, τον ήχο και τη διάδραση (εμβυθιστικά περιβάλλοντα, motion tracking systems, βίντεο σε πραγματικό χρόνο, cyborgs, virtual theatres, ηχητικά περιβάλλοντα, ο προγραμματισμός σε πραγματικό χρόνο κ.ο.κ.), μέσα από την εξερεύνηση παραδειγμάτων από την Ευρώπη, την Αμερική, την Ασία: παραστάσεις μεικτών μέσων, υβριδικοί περίπατοι, εμβυθιστικά θεατρικά περιβάλλοντα. Εξετάζεται η παραστασιακή διαδικασία στα ιστορικο-πολιτικά και κοινωνικά της πλαίσια και δεδομένα, οι δυναμικές που αναπτύσσονται, ενώ, επιπλέον, διερευνώνται οι μεταπλάσεις του επιτελεστικού μέσω της ποικιλότητας των επιλογών που προτείνονται στις σύγχρονες υβριδικές παραστάσεις, τον performance πειραματισμό και την καινοτομία. Στο πλαίσιο του μαθήματος, οι φοιτητές έρχονται σε επαφή με το έργο σημαντικών δημιουργών, γνωρίζουν τη δραστηριότητα σύγχρονων καλλιτεχνών, ενώ συναντήσεις οργανώνονται με καλλιτέχνες των νέων μέσων/υβριδικών θεαμάτων.

25. Το τραγικό και το κωμικό στοιχείο στο σύγχρονο θέατρο

Το μάθημα αναζητά τους τρόπους με τους οποίους οι θεμελιώδεις όσο και σύνθετες έννοιες του τραγικού και του κωμικού μορφοποιούνται στο σύγχρονο παγκόσμιο θέατρο. Η ύλη του μαθήματος στοχεύει να εισαγάγει τους φοιτητές στην προβληματική που διανοίγουν οι έννοιες του τραγικού και του κωμικού διερευνώντας σε πρώτο επίπεδο τη γενεαλογία των εννοιών αυτών, τη διαχρονική/ιστορική τους σημασιοδότηση αλλά και τον συσχετισμό τους με συναφείς όρους και έννοιες. Στο πλαίσιο αυτό εξετάζονται αναλυτικά οι θεωρητικές και φιλοσοφικές προσεγγίσεις των εν λόγω εννοιών, ώστε ο/η φοιτητής/τρια να αποκτήσει μια ικανοποιητική κατόπτευση των συγκεκριμένων πεδίων. Σε δεύτερο επίπεδο, και παράλληλα με την ανωτέρω προσέγγιση, διερευνώνται οι τρόποι με τους οποίους εκφράζονται οι έννοιες του τραγικού και του κωμικού σε συγκεκριμένα παραδείγματα έργων της παγκόσμιας δραματουργίας και παράστασης, με έμφαση στα σύγχρονα έργα. Έτσι, μέσα από μια αντιπροσωπευτική, ποιοτικά και ποσοτικά, παρουσία κειμένων και παραστάσεων, αποτυπώνεται η δυναμική των μορφών, των μοτίβων και των λειτουργιών του κωμικού και του τραγικού. Τέλος, δίνεται ιδιαίτερη έμφαση στις γειτνιαστικές σχέσεις και την αλληλοπεριχώρηση που χαρακτηρίζει τις έννοιες του τραγικού και του κωμικού, ιδιαίτερα στο σύγχρονο θέατρο.

26. Εισαγωγή στην αρχειακή έρευνα

Το μάθημα έχει εργαστηριακό χαρακτήρα και στόχος του είναι να εισαγάγει τους μεταπτυχιακούς φοιτητές στην αρχειακή έρευνα όσον αφορά το αντικείμενο της θεατρολογίας και ειδικότερα στα αντικείμενα της κάθε μιας από τις επιλεγόμενες κατευθύνσεις του Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών. Το μάθημα θα πραγματοποιείται σε συνεργασία με κάποιο από τα Εργαστήρια που λειτουργούν στο Τμήμα Θεατρικών Σπουδών. Θα συμβάλλει στην αξιοποίηση του αρχειακού υλικού και των συλλογών που φυλάσσονται στο Τμήμα, την ανάδειξη νέων πεδίων της θεατρολογικής έρευνας και την προώθηση νέων ερευνητών.

27. Πρακτική άσκηση

Το πλαίσιο του μαθήματος προβλέπει την απασχόληση των φοιτητών/τριών σε επιστημονικούς, εκπαιδευτικούς και πολιτιστικούς φορείς σχετικούς με το γνωστικό αντικείμενο της ειδίκευσής τους και δρομολογείται

από κοινού από τον διδάσκοντα του Τμήματος, τον ενδιαφερόμενο φοιτητή και τον επιβλέποντά του στο χώρο της άσκησης. Ύστερα από συζητήσεις με τον/την διδάσκοντα/ουσα, ο/η φοιτητής/τρια τοποθετείται στον φορέα στον οποίο θα πραγματοποιήσει την Πρακτική του/της Άσκηση. Ο/Η διδάσκων/ουσα βρίσκεται σε διαρκή επικοινωνία τόσο με τον/την φοιτητή/τρια όσο και με τον/την επιβλέποντα/ουσα του στον χώρο της άσκησης. Προβλέπονται συγκεκριμένες ώρες συνεργασίας εβδομαδιαίως, ειδικά για την Πρακτική Άσκηση, καθώς και έκτακτες συναντήσεις, ομαδικές ή ατομικές. Είναι δυνατόν να ενταχθεί σε επιδοτούμενο πρόγραμμα ΕΣΠΑ, εφόσον προσφέρεται, και εκπονείται σύμφωνα με το προβλεπόμενο πλαίσιο υλοποίησης του προγράμματος.

Β) ΜΑΘΗΜΑΤΑ ΕΠΙΛΟΓΗΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΙΔΙΚΕΥΣΗ: ΔΙΔΑΚΤΙΚΗ ΤΟΥ ΘΕΑΤΡΟΥ

1. Παιδαγωγική του Θεάτρου

Σκοπός του μαθήματος είναι η μελέτη και ανάλυση των παιδαγωγικών θεωριών και δομών που συνθεμελιώνουν την ύπαρξη του θεάτρου και του δράματος στην εκπαίδευση, μέσα από το έργο σημαντικών παιδαγωγών, κοινωνιολόγων, ψυχολόγων και φιλοσόφων του 20ού και 21ου αιώνα. Η διεπιστημονική και διαθεματική εστίαση στην Παιδαγωγική του Θεάτρου μέσα από τη σχέση της με την Ιστορία και Θεωρία του Θεάτρου και του Δράματος, την Παιδαγωγική, την Ψυχολογία, την Κοινωνιολογία, την Ανθρωπολογία, τη Φιλοσοφία και τη Διδακτική αποτελεί βασική προϋπόθεση του μαθήματος. Η προσέγγιση των παιδαγωγικών, ψυχοκοινωνικών, πολιτισμικών και λοιπών θεωριών αφορά στην εφαρμογή του θεάτρου στην εκπαίδευση μέσα από τη θεατρολογική τους διάσταση, που διερευνά τις αρχές της βιωματικής μάθησης, της ομαδικότητας, της συνεργασίας, της αλληλεπίδρασης, εστιάζοντας στο ίδιο το δράμα και το θέατρο και τις επικοινωνιακές του διαστάσεις.

2. Θέατρο στην Εκπαίδευση και Ψηφιακές Τεχνολογίες

Το περιεχόμενο του μαθήματος αφορά στην εισαγωγή των Ψηφιακών Τεχνολογιών στο σύγχρονο δράμα και θέατρο και κατ’ επέκταση στη δημιουργική αξιοποίηση των ΤΠΕ (Τεχνολογίες Πληροφορίας και Επικοινωνιών) στις εφαρμογές του θεάτρου στην εκπαίδευση. Πιο συγκεκριμένα, σκοπός του μαθήματος είναι η δημιουργική οικείωση των φοιτητών με τις μορφές του θεάτρου στην εκπαίδευση που αξιοποιούν τις Ψηφιακές Τεχνολογίες ως συστατικό, δομικό τους στοιχείο και η παράλληλη διεύρυνση της γνώσης τους στο πεδίο των τεχνολογιών στην εκπαίδευση. Για τον λόγο αυτό, παρουσιάζονται και αναλύονται μορφές και προσεγγίσεις του ψηφιακού θεάτρου στην εκπαίδευση, της ψηφιακής αφήγησης, της σύγχρονης δραματουργίας και παράστασης με τη χρήση των ψηφιακών τεχνολογιών, της δημιουργίας ταινιών μικρού μήκους κ.ά., καθώς και μέθοδοι σύγχρονης τηλεκπαίδευσης που ενισχύουν τη διαπολιτισμική και διά βίου μάθηση. Το μάθημα έχει θεωρητικό και πρακτικό χαρακτήρα.

3. Σύγχρονες Τάσεις της Ψυχολογίας στην Εκπαίδευση

Το περιεχόμενο του μαθήματος εστιάζει στη ψυχολογική θεώρηση της παιδαγωγικής του θεάτρου και του δράματος, μέσα από τις σύγχρονες τάσεις της ψυχολογίας στην εκπαίδευση. Πιο συγκεκριμένα, μελετώνται θεωρίες και πρακτικές της ψυχολογίας της προσωπικότητας και των ατομικών διαφορών, της ομάδας, του συναισθήματος, της ψυχοπαιδαγωγικής αξιολόγησης, της πρόληψης και παρέμβασης στο σχολείο και της μάθησης μέσω των τεχνών. Επιπροσθέτως, εξετάζονται θεματικές της διαπολιτισμικής κοινωνικής ψυχολογίας, καθώς και οι ιδιαιτερότητες της ψυχολογίας του παιδιού και του εφήβου που εμπίπτουν στις περιοχές της θεατρικής αγωγής, ανά εκπαιδευτική βαθμίδα. Στους ειδικούς στόχους του μαθήματος, μελετάται και η δραματοθεραπεία, η παιγνιοθεραπεία και η θεραπεία μέσω των τεχνών (μουσική, χορός, εικαστικά, κινηματογράφος κ.ά.), με σαφή διαχωρισμό των ορίων ανάμεσα στη θεραπεία και στην εν δυνάμει κοινωνικοπαιδαγωγική τους λειτουργία στην εκπαίδευση.

4. Το Αρχαίο Δράμα στην Εκπαίδευση

Το περιεχόμενο του μαθήματος εστιάζει στη μελέτη και στην ανάλυση των κωδίκων και των συμβάσεων του αρχαίου δράματος που μπορούν να εφαρμοστούν κατά τη διδασκαλία ή τις σκηνικές προσεγγίσεις της αρχαίας ελληνικής κωμωδίας και τραγωδίας στο σχολείο. Πιο συγκεκριμένα, επιδιώκεται οι φοιτητές, με την ολοκλήρωση του μαθήματος, να είναι σε θέση να κατανοήσουν τη σημασία της μελέτης της αρχαίας ελληνικής δραματουργίας και να γνωρίζουν εις βάθος στοιχεία και κώδικες του αρχαίου δράματος τα οποία θα ενισχύσουν τόσο τη διδακτική όσο και τη δημιουργία παράστασης και σύγχρονων πρότζεκτ αρχαίου δράματος. Το μάθημα έχει θεωρητικό και πρακτικό χαρακτήρα και δίνεται η δυνατότητα στους φοιτητές να σχεδιάσουν ή και να δημιουργήσουν δικές τους διασκευές, παιχνίδια, ψηφιακές δράσεις, performances και «εγκαταστάσεις» με αφορμή το αρχαίο ελληνικό δράμα.

5. Διδακτική Μεθοδολογία

Σκοπός του μαθήματος είναι η κατανόηση του φαινομένου της διδασκαλίας στην πολυπλοκότητα και στην πολυμορφία του, ώστε να καλλιεργηθεί η ικανότητα των φοιτητών για τον σχεδιασμό, την οργάνωση, την υλοποίηση και την αξιολόγηση της διδακτικής πράξης.

Ειδικότερα, επιδιώκεται η βαθμιαία εξοικείωση με τις σύγχρονες (μαθητοκεντρικές) διδακτικές μεθόδους, τις τεχνικές και τα μέσα της διδασκαλίας αλλά και η ανάδειξη της αποτελεσματικότητας του εκπαιδευτικού ως βασικού παράγοντα επιτυχίας της διδακτικής πράξης (ομαδοσυνεργατική μέθοδος, διαφοροποίηση της διδασκαλίας, διερευνητική, διαθεματική προσέγγιση, χρήση ψηφιακών τεχνολογιών κ.ά.). Με την ολοκλήρωση του μαθήματος οι φοιτητές αναμένεται να εμπεδώσουν τη συνάφεια των φαινομένων της μάθησης και της διδασκαλίας, να εξοικειωθούν με τις έννοιες του Αναλυτικού Προγράμματος και της ταξινομίας διδακτικών στόχων, με τις σημαντικότερες σύγχρονες διδακτικές μεθόδους, τεχνικές και προσεγγίσεις και να κατακτήσουν βασικές έννοιες της αξιολόγησης του εκπαιδευτικού έργου.

6. Εργαστήριο Θεατρικής Αγωγής

Πρακτική άσκηση στις διδακτικές στρατηγικές και τεχνικές για τη διδασκαλία του θεάτρου και του δράματος στην Πρωτοβάθμια και Δευτεροβάθμια Εκπαίδευση. Ασκήσεις σωματικής και διανοητικής εκφραστικής, αλληλουχία δράσεων, τεχνικές εκπαιδευτικού δράματος και θεάτρου φόρουμ, η κούκλα και η μάσκα (κατασκευή και χρήση), το θέατρο της επινόησης (Devised Drama). Σχεδιασμός πρότυπων μαθημάτων και πιλοτικές εφαρμογές.

7. Διαπολιτισμική Εκπαίδευση και Θεατρικές Εφαρμογές

Το περιεχόμενο του συγκεκριμένου μαθήματος αφορά στη διεπιστημονική προσέγγιση της διαπολιτισμικής εκπαίδευσης μέσω του Θεάτρου. Πιο συγκεκριμένα, μελετώνται θεατροπαιδαγωγικές τάσεις και μεθοδολογίες με τις οποίες το θέατρο μπορεί να ενισχύσει την οικείωση με την κουλτούρα, τα ήθη, τα έθιμα και τις τελετουργίες πολιτισμών μαθητών ή συμμετεχόντων με μεταναστευτική βιογραφία και εν γένει φορέων άλλου, «ετέρου» πολιτισμού. Στο πλαίσιο αυτό αναλύονται εθνογραφικές μορφές και μελέτες του θεάτρου στην εκπαίδευση που καλλιεργούν τον σεβασμό, την αλληλοαποδοχή και τη γνωριμία με τα στοιχεία της ξένης κουλτούρας αλλά και που ταυτόχρονα βοηθούν στη διδασκαλία της ελληνικής ή και αγγλικής γλώσσας σε αλλόγλωσσους μαθητές και καλλιεργούν ένα ομαδικό πνεύμα αποδοχής της μετασχηματίζουσας πολυπολιτισμικής κοινωνίας. Παράλληλα, ζητήματα διαπολιτισμικότητας μελετώνται μέσα από παραδείγματα της σύγχρονης δραματουργίας και σκηνικής πράξης.

8. Ειδική Αγωγή και Θέατρο

Το περιεχόμενο του συγκεκριμένου μαθήματος αφορά στη δημιουργική σύνδεση θεατρικής και ειδικής αγωγής προσεγγίζοντας το θέατρο τόσο ως μορφή τέχνης όσο και ως εργαλείο διδασκαλίας και μάθησης. Αναλύονται σύγχρονες θεωρίες και πρακτικές για παιδιά, εφήβους κι ενήλικες με ειδικές (ή ατομικές) ανάγκες και μελετώνται οι τρόποι με τους οποίους το θέατρο και το δράμα μπορούν να αξιοποιηθούν στη διδασκαλία, στην ψυχοκινητική και ψυχοκοινωνική ανάπτυξη των νέων αυτών ανθρώπων. Ιδιαίτερη εστίαση γίνεται στις διαφορετικές μορφές του θεάτρου στην εκπαίδευση που κρίνονται καταλληλότερες με βάση το είδος και τον βαθμό της αναπηρίας ή και των ειδικών ατομικών αναγκών. Επιπροσθέτως, μελετώνται παραστάσεις και θεατρικές δράσεις που έχουν γίνει για τις ευαίσθητες αυτές κοινωνικές ομάδες ή και με τη δημιουργική συμμετοχή τους. Παρέχεται η δυνατότητα πρακτικής άσκησης σε συνεργασία με συγκεκριμένους φορείς και σχολεία ειδικής αγωγής.

Συνδιδασκαλία: Διδάσκων Ειδικής Αγωγής & Θεατρικής Αγωγής

9. Εφαρμοσμένο Θέατρο και Κοινωνία

Το μάθημα ανιχνεύει και μελετά τις τεχνικές του εφαρμοσμένου θεάτρου σε κοινωνικές υπό- ομάδες. Δίνοντας έμφαση στην πρακτική εφαρμογή του θεάτρου και του δράματος το μάθημα εστιάζει σε μη συμβατικές ομάδες συμμετεχόντων και κοινού, οι οποίες τείνουν κάποιες φορές να ανήκουν στο κοινωνικό περιθώριο. Τα εργαλεία του Εφαρμοσμένου Θεάτρου επιστρατεύονται στους τομείς της κοινωνικής και πολιτιστικής πολιτικής, όπως στη δημόσια υγεία, στην εκπαίδευση, στην κοινωνική πρόνοια, στη δικαιοσύνη κ.ά. Οι φοιτητές κατανοούν τη μεθοδολογία που εδραιώθηκε από τους θεμελιωτές του σύγχρονου θεάτρου (Boal, Brecht, Moreno, Grotowski κ.ά.) και οι θεωρίες τους μετασχηματίζονται υπό το πρίσμα του Εφαρμοσμένου Θεάτρου. Επίσης, οι συμμετέχοντες σχεδιάζουν και υλοποιούν πλήρη σχεδιαγράμματα, όπως για: τις Μονάδες Υγείας, την Εκπαίδευση Υγείας, την Ανάπτυξη της Κοινότητας, τη Φυλακή, το Μουσείο, το Γηροκομείο, «το Θέατρο των Αναμνήσεων», το Εθνόδραμα, το «Θέατρο της Δράσης», το Bibliodrama, το «Θέατρο της Εμπλοκής», το Playback Theatre, το «Θέατρο του Καταπιεσμένου», το Sociodrama, το Drama Therapy, Παιγνιοθεραπεία κ.ά. Εξέταση: Ανάπτυξη ενός πλήρους σχεδιασμού Εφαρμοσμένου Θεάτρου για το «Θέατρο στην Κοινότητα» και η δημιουργία ενός σχεδιασμού από κοινού με τους φοιτητές για το «Θέατρο των Καταπιεσμένων». Δημιουργία και παρουσίαση ομαδικών σχεδιασμών Εφαρμοσμένου Θεάτρου.

10. Δραματουργία για παιδιά και νέους στο Νεοελληνικό Θέατρο

Σκοπός του μαθήματος είναι η μελέτη της δραματουργίας για παιδιά και για νέους στο Νεοελληνικό Θέατρο, μέσα από θεωρητικές και εργαστηριακές προσεγγίσεις. Πιο συγκεκριμένα, αναλύονται στοιχεία ιστορίας,

αισθητικής, ιδεολογίας και πρόσληψης της δραματουργίας για παιδιά και για νέους στην Ελλάδα και παράλληλα δίνεται η δυνατότητα στους φοιτητές να διερευνήσουν τις ποικίλες δυνατότητες αξιοποίησης των συγκεκριμένων έργων στη θεατρική αγωγή. Για τον λόγο αυτό, το μάθημα έχει θεωρητικό και πρακτικό χαρακτήρα και ολοκληρώνεται μέσα από συμμετοχή σε εργαστήριο θεατρικής γραφής, με εστίαση στη συγγραφή και διασκευή θεατρικών έργων για ανήλικους θεατές.

11. Θέατρο και Παραστατικές Τέχνες στην Εκπαίδευση

(α. μουσική, β. χορός, γ. εικαστικά)

Το περιεχόμενο του μαθήματος αφορά στη δημιουργική συνέργεια των τεχνών του θεάτρου, της μουσικής, του χορού και των εικαστικών στο αντικείμενο του θεάτρου στην εκπαίδευση. Πιο συγκεκριμένα, μελετάται η σχέση και η δυναμική της παρουσίας των άλλων τεχνών στο θέατρο, μέσα από τους ιδιαίτερους κώδικες, τη θεωρία και τις τεχνικές τους και στη συνέχεια εξετάζονται οι ειδικοί στόχοι της μουσικής, του χορού και των εικαστικών στο πλαίσιο της θεατρικής αγωγής. Η σημαντική και πολυτροπική παρουσία των τεχνών τόσο στα αυτόνομα μαθήματα θεάτρου στην εκπαίδευση, στη δημιουργία παράστασης και θεατροπαιδαγωγικών προγραμμάτων, όσο και κατά την εφαρμογή του θεάτρου ως εργαλείου μάθησης των υπολοίπων μαθημάτων, καθιστά αναγκαία την οικείωση των φοιτητών/φοιτητριών με τη μουσική, τον χορό, τα εικαστικά και τη μεθοδολογία εισαγωγής τους στο θέατρο στην εκπαίδευση, μέσα από αυτοσχεδιασμό και εξειδικευμένη πρακτική άσκηση.

12. Δραματουργία για παιδιά και νέους

Το μάθημα αφορά στην ιδιαίτερη κατηγορία θεάτρου που απευθύνεται σε κοινό ανηλίκων θεατών (Theatre for Young Audiences). Παρουσιάζονται τα βασικά χαρακτηριστικά του είδους και οι ιδιαίτεροι κώδικες που το χαρακτηρίζουν. Στις πρώτες ενότητες παρουσιάζονται στοιχεία από την ιστορία της εξέλιξης του είδους στην Ελλάδα, καθώς και οι σημαντικότεροι εκπρόσωποι της δραματουργίας και του θεάτρου για παιδιά και εφήβους, από τις τελευταίες δεκαετίες του 19ου αιώνα έως τις μέρες μας (Γρηγόριος Ξενόπουλος, Αντιγόνη Μεταξά- Κροντηρά, Ευφροσύνη Λόντου-Δημητρακοπούλου, Βασίλης Ρώτας, Στέλιος Σπεράντσας, Γαλάτεια Καζαντζάκη, Άλκη Ζέη, Ζωρζ Σαρή, Ξένια Καλογεροπούλου, Δημήτρης Ποταμίτης, Γιάννης Καλατζόπουλος, Γιάννης Ξανθούλης, Ευγένιος Τριβιζάς, Ανδρέας Φλουράκης κ.ά.). Οι φοιτητές/τριες έχουν τη δυνατότητα να μελετήσουν σχετικά κείμενα και να ασκηθούν στη δραματουργική ανάλυσή τους, μέσα από την οποία αναδεικνύονται οι θεματικές, η ιδεολογία και η αισθητική των έργων. Αναπτύσσονται, επίσης, οι μηχανισμοί μεταγραφής του κειμένου σε σκηνική δράση και δίνεται έμφαση στις ιδιαίτερες ανάγκες του κοινού των ανηλίκων θεατών, στην εγγενή παιδαγωγική διάσταση του είδους αλλά και στη συζήτηση των σύγχρονων τάσεων και εξελίξεων σχετικά με το Θέατρο για ανήλικους θεατές. Οι παραδόσεις συμπληρώνονται με εργαστηριακές ασκήσεις εφαρμογής, που αποσκοπούν στην ανάδειξη των δυνατοτήτων αξιοποίησης των κειμένων στο πεδίο της Θεατρικής Αγωγής, στην Πρωτοβάθμια αλλά και τη Δευτεροβάθμια Εκπαίδευση. Επίσης, πραγματοποιούνται επισκέψεις σε θέατρα για παρακολούθηση παραστάσεων που απευθύνονται σε κοινό ανηλίκων θεατών.

13. Θέατρο και παραστατικές τέχνες στην εκπαίδευση. «Σκηνογραφία/ενδυματολογία στη σχολική σκηνή»

Η σχολική σκηνή καθρεφτίζει τη λειτουργία της σχολικής κοινότητας, τις σχέσεις εκπαιδευτικών και μαθητών, την οικονομική και συλλογική οργάνωση μίας εκπαιδευτικής μονάδας.

Έτσι στο μάθημα εξετάζονται:

Οι παιδαγωγικοί και διδακτικοί στόχοι του δημοκρατικού σχολείου.

Το μάθημα της Θεατρικής Αγωγής και το θέατρο ως σχολική εκδήλωση με καλλιτεχνική στόχευση κι όχι ως καλλιτεχνικό γεγονός προβολής της σχολικής μονάδας.

Η προσέγγιση του θεατρικού χώρου και του κοστουμιού από το μοντέρνο και το μεταμοντέρνο θέατρο.

14. Η αισθητική προσέγγιση του Θεάτρου για Παιδιά και Νέους στην Ελλάδα

Η παράδοση των πρωτοπόρων του σχολικού/παιδικού θεάτρου και των παιδαγωγών της θεατρικής τέχνης (Β. Ρώτας/Σ. Καραντινός/Σ. Βασιλείου/Κ. Κουν/Ε. Θεοχάρη- Περάκη).

Στη συνέχεια μελετάται η σχολική θεατρική παράσταση ως μία συλλογική δημιουργία των παιδιών που οφείλει να στηρίζεται στα υλικά, τα μέσα και τις δυνατότητες του σχολείου αξιοποιώντας με τον μέγιστο δυνατό αλλά και παράλληλα απλό και συμβολικό τρόπο τις διαθέσιμες τεχνολογίες κάθε σχολικής μονάδας. Γι’ αυτό τον σκοπό το β’ μέρος του μαθήματος υλοποιείται σε ένα πραγματικό σχολικό περιβάλλον, στην αίθουσα εκδηλώσεων/θέατρο των Ραλλείων Πειραματικών Δημοτικών Σχολείων Πειραιά (Αλεξάνδρου 3 & Τζαβέλα, Σταθμός Ν. Φάληρο). Πρόκειται για ένα θέατρο συνολικού εμβαδού 275 τ.μ., με σκηνή επιφάνειας 40 τ.μ., βεστιάριο, φωτιστικό και ηχητικό εξοπλισμό.

Σε αυτή τη φάση θα εξεταστεί στην πράξη ο χειρισμός του φωτισμού σε μία σχολική παράσταση, ως σκηνογραφικό και δραματουργικό μέσο, η κατασκευή σκηνογραφικών μικρομονάδων με βάση τελάρα, υφάσματα

και κινητά αντικείμενα, η δημιουργία κοστουμιών με οδηγό υπάρχοντα ρούχα αλλά και απλά σχολικά υλικά (χαρτιά απλά, γκοφρέ κ.ά). Όλες οι δημιουργίες θα έχουν ως στόχο την αισθητική επιμέλεια συγκεκριμένων παραγωγών του σχολείου που θα μας φιλοξενήσει ή και σχολείων επιλογής των συμμετεχόντων.

15. Κοινωνική παιδαγωγική-Ειδική αγωγή και θεατρική παιδεία

Στην πρώτη ενότητα του μαθήματος σκοπός είναι οι φοιτητές και οι φοιτήτριες να προσεγγίσουν τις δυνατότητες της τυπικής και μη τυπικής εκπαίδευσης να συντελέσει στην αλλαγή και τη βελτίωση των συνθηκών ζωής μέσω της κοινωνικής παρέμβασης και με βάση τις αρχές της Κοινωνικής Παιδαγωγικής. Μέσα από βιωματικές δραστηριότητες και εφαρμογές του θεάτρου/δράματος στην εκπαίδευση θα προσεγγίσουν τις θεωρητικές, επιστημολογικές και μεθοδολογικές διαστάσεις της Κοινωνικής Παιδαγωγικής. Ακόμη θα διακρίνουν τα κοινά σημεία των διαστάσεων (θεωρητικών, ανθρωπολογικών, ηθικών, κοινωνικών, ιστορικών, πρακτικών) της Κοινωνικής Παιδαγωγικής και της Παιδαγωγικής του Θεάτρου/Δράματος. Επιπλέον θα γνωρίσουν το Πλαίσιο Αναφοράς Ικανοτήτων για Δημοκρατικό Πολιτισμό ως εργαλείο σχεδιασμού διδασκαλιών, προγραμμάτων, παρεμβάσεων και σχεδίων δράσης για τη βελτίωση και την αλλαγή εκπαιδευτικών και κοινωνικών καταστάσεων. Ολοκληρώνοντας την ενότητα θα έχουν όλοι και όλες τις γνώσεις και την εμπειρία να προσεγγίζουν με κοινωνικοπαιδαγωγικούς όρους ζητήματα στην εκπαίδευση και να αναπτύσσουν διδασκαλίες, σχέδια δράσης και προγράμματα στο πλαίσιο της Θεατρικής Παιδείας.

Η Ειδική Αγωγή και Εκπαίδευση συνιστά πεδίο εφαρμογών των ανθρωπιστικών και κοινωνικών επιστημών. Σκοπός της συγκεκριμένης ενότητας του μαθήματος είναι οι φοιτητές/φοιτήτριες: α) Να ευαισθητοποιηθούν και προβληματιστούν σε ζητήματα που άπτονται της εκπαίδευσης και κυρίως της σχολικής ένταξης μαθητών/μαθητριών με Αναπηρία και Ειδικές Εκπαιδευτικές Ανάγκες, με έμφαση στη Διαταραχή Αυτιστικού Φάσματος και τη Νοητική Υστέρηση, β) να γνωρίσουν και να εφαρμόσουν εμπεριστατωμένες διδακτικές μεθόδους για την αξιολόγηση και την εκπαίδευση των συγκεκριμένων μαθητών/μαθητριών, με έμφαση σε διδακτικές τεχνικές που συνάδουν με το αντικείμενο της θεατρικής αγωγής, γ) να ενσωματώσουν τις παραπάνω μεθόδους στη διδακτική πρακτική τους, διασφαλίζοντας την επίτευξη των μέγιστων δυνατών μαθησιακών αποτελεσμάτων. Μέσα από τη σύνδεση ειδικής και θεατρικής αγωγής μπορούν να παραχθούν σημαντικά οφέλη για τους/τις μαθητές/μαθήτριες με Αναπηρία και Ειδικές Εκπαιδευτικές Ανάγκες, τόσο στους τομείς των κοινωνικών και γλωσσικών δεξιοτήτων, όσο και στη διαχείριση και έκφραση του συναισθήματος, αλλά και τη γνωστική ανάπτυξη, μέσα από τυπικές και μη-τυπικές ευκαιρίες μάθησης, που προάγουν τα κίνητρα των μαθητών/μαθητριών για συμμετοχή στη μαθησιακή διαδικασία.

16. Εργαστήριο σκηνικής πράξης

Στο πλαίσιο του συγκεκριμένου μαθήματος παρουσιάζονται βασικοί άξονες και προσεγγίσεις της υποκριτικής και της σκηνοθεσίας, όπως μπορούν να αξιοποιηθούν από τους/τις φοιτητές/τριες για τη δημιουργία δρώμενων και παραστάσεων για παιδιά, εφήβους και ενήλικες, καθώς και για τη δική τους συμμετοχή και τον δικό τους ρόλο στην εμψύχωση ομάδων. Παράλληλα, μελετώνται και παρουσιάζονται σύγχρονες μορφές θεατρικής έκφρασης, καθώς και η δυναμική σχέση του θεάτρου με τις άλλες τέχνες (λογοτεχνία, κινηματογράφο, μουσική, εικαστικά κ.ά.). Το μάθημα έχει εργαστηριακό και βιωματικό χαρακτήρα.

17. Παιδαγωγική του θεάτρου: θεατροπαιδαγωγικά περιβάλλοντα και διδακτικές μέθοδοι

Το μάθημα αφορά στην Παιδαγωγική του Θεάτρου με στόχευση στη θεωρητική και πρακτική απόκτηση θεατροπαιδαγωγικών γνώσεων από τους/τις μεταπτυχιακούς/ές φοιτητές/τριες, που μπορεί να αξιοποιούνται στην τυπική/σχολική, τη μη τυπική και την άτυπη/εξωσχολική εκπαίδευση, μέσω: α. διδασκαλίας θεατρικών κωδίκων, θεατροπαιδαγωγικών μεθόδων και θεατρικών τεχνικών, β. δημιουργίας βιωματικών αλληλεπιδραστικών περιβαλλόντων για κατανόηση της σημασίας ενδυνάμωσης της συνεργατικής ομάδας.

Στόχοι του μαθήματος είναι να επισημάνει και να αναλύσει τις επιμέρους θεματικές ενότητες:

Ιστορική αναδρομή και παιδαγωγική αξιοποίηση του θεάτρου στην εκπαίδευση. Δημιουργικότητα και επικοινωνία.

Παιδαγωγική του Θεάτρου: ψυχολογική θεώρηση, ψυχοκοινωνική διάσταση.

Θεατρική εμψύχωση, διαμεσολάβηση, δυναμική της ομάδας. Ο εκπαιδευτικός ως εμψυχωτής.

Θεωρίες παιχνιδιού, Θεατρικό Παιχνίδι, Διερευνητική Δραματοποίηση (Inquiry Drama), Θεατρικές τεχνικές, Σκηνικές πρακτικές.

Δομικά στοιχεία θεάτρου, Τεχνικές δραματικού κειμένου.

Παιδαγωγική του θεάτρου και: α. Λογοτεχνία, β. Αειφόρος Ανάπτυξη/περιβαλλοντική αγωγή.

Η Παιδαγωγική του Θεάτρου: α. στην αντιμετώπιση προβλημάτων συμπεριφοράς, σχολικού εκφοβισμού, βίας, παραβατικότητας, β. σε πολυπολιτισμικό και διαπολιτισμικό περιβάλλον, γ. για την ανάπτυξη ιστορικής συνείδησης.

Εφαρμογές στην εκπαίδευση.

Εκπαιδευτική Έρευνα και Εφαρμογές στην εκπαίδευση. Οργάνωση (σχεδιασμός, διεξαγωγή και αξιολόγηση) θεατρικού εργαστηρίου. Η Έρευνα-Δράση στη θεατροπαιδαγωγική πράξη.

Ο εμψυχωτής ως ερευνητής. Οι ερωτήσεις: Τεχνικές ερώτησης, Οι ερωτήσεις του εμψυχωτή και των συμμετεχόντων.

18. Θέατρο και ψηφιακές τεχνολογίες στην εκπαίδευση

Το περιεχόμενο του μαθήματος αφορά στην εισαγωγή των Ψηφιακών Τεχνολογιών στο σύγχρονο δράμα και θέατρο και κατ’ επέκταση στη δημιουργική αξιοποίηση των ΤΠΕ (Τεχνολογίες Πληροφορίας και Επικοινωνιών) στις εφαρμογές του θεάτρου στην εκπαίδευση. Πιο συγκεκριμένα, σκοπός του μαθήματος είναι η δημιουργική οικείωση των φοιτητών με τις μορφές του θεάτρου στην εκπαίδευση που αξιοποιούν τις Ψηφιακές Τεχνολογίες ως συστατικό, δομικό τους στοιχείο και η παράλληλη διεύρυνση της γνώσης τους στο πεδίο των τεχνολογιών στην εκπαίδευση. Για τον λόγο αυτό, παρουσιάζονται και αναλύονται μορφές και προσεγγίσεις του ψηφιακού θεάτρου στην εκπαίδευση, της ψηφιακής αφήγησης, της σύγχρονης δραματουργίας και παράστασης με τη χρήση των ψηφιακών τεχνολογιών, της δημιουργίας ταινιών μικρού μήκους κ.ά., καθώς και μέθοδοι σύγχρονης τηλεκπαίδευσης που ενισχύουν τη διαπολιτισμική και διά βίου μάθηση. Το μάθημα έχει θεωρητικό και πρακτικό χαρακτήρα.

19. Εισαγωγή στην αρχειακή έρευνα

Το μάθημα έχει εργαστηριακό χαρακτήρα και στόχος του είναι να εισαγάγει τους μεταπτυχιακούς φοιτητές στην αρχειακή έρευνα όσον αφορά το αντικείμενο της θεατρολογίας και ειδικότερα στα αντικείμενα της κάθε μιας από τις επιλεγόμενες κατευθύνσεις του Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών. Το μάθημα θα πραγματοποιείται σε συνεργασία με κάποιο από τα Εργαστήρια που λειτουργούν στο Τμήμα Θεατρικών Σπουδών. Θα συμβάλλει στην αξιοποίηση του αρχειακού υλικού και των συλλογών που φυλάσσονται στο Τμήμα, την ανάδειξη νέων πεδίων της θεατρολογικής έρευνας και την προώθηση νέων ερευνητών.

20. Πρακτική άσκηση

Το πλαίσιο του μαθήματος προβλέπει την απασχόληση των φοιτητών/τριών σε επιστημονικούς, εκπαιδευτικούς και πολιτιστικούς φορείς σχετικούς με το γνωστικό αντικείμενο της κατεύθυνσης ειδίκευσής τους και δρομολογείται για κάθε ασκούμενο/η από κοινού από τον διδάσκοντα του Τμήματος, τον ενδιαφερόμενο φοιτητή και τον επιβλέποντά του στο χώρο της άσκησης. Ύστερα από συζητήσεις με τον/την διδάσκοντα/ουσα, ο/η φοιτητής/τρια τοποθετείται στον φορέα στον οποίο θα πραγματοποιήσει την Πρακτική του/της Άσκηση. Ο/Η διδάσκων/ουσα βρίσκεται σε διαρκή επικοινωνία τόσο με τον/την φοιτητή/τρια όσο και με τον/την επιβλέποντα/ουσα του στον χώρο της άσκησης. Προβλέπονται συγκεκριμένες ώρες συνεργασίας εβδομαδιαίως, ειδικά για την Πρακτική Άσκηση, καθώς και έκτακτες συναντήσεις, ομαδικές ή ατομικές. Είναι δυνατόν να ενταχθεί σε επιδοτούμενο πρόγραμμα ΕΣΠΑ, εφόσον προσφέρεται, και εκπονείται σύμφωνα με το προβλεπόμενο πλαίσιο υλοποίησης του προγράμματος.

Γ) ΜΑΘΗΜΑΤΑ ΕΠΙΛΟΓΗΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΙΔΙΚΕΥΣΗ: ΘΕΑΤΡΙΚΗ ΜΕΤΑΦΡΑΣΗ ΚΑΙ ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΚΗ ΓΡΑΦΗ

1. Ενδογλωσσική μετάφραση

Μετά από μια εισαγωγή στην ιστορία και τη θεωρία της ενδογλωσσικής μετάφρασης, το μάθημα παρακολουθεί σημαντικές μεταφραστικές στιγμές της νεοελληνικής θεατρικής ιστορίας, που αφορούν σε παραστάσεις/μεταφράσεις αρχαίων τραγωδιών και κωμωδιών στα νέα ελληνικά. Η θεατρική μετάφραση τίθεται υπό το πρίσμα του ιστορικού, πολιτικού, κοινωνικού και πνευματικού πλαισίου του κειμένου πηγής και του κειμένου στόχου, καθώς και των μεταφραστικών θεωριών, ώστε να φωτιστούν οι ιεραρχίες στόχων των μεταφραστών, η εξέλιξη της μεταφραστικής πράξης και η ιδεολογία της.

2. Διασκευή λογοτεχνικών έργων για το θέατρο για παιδιά

Εξετάζεται η διαδικασία της διασκευής με εστίαση στο παιδικό θέατρο: Τα δομικά και μορφολογικά χαρακτηριστικά του πρωτότυπου έργου, όπως ο μύθος και η δράση, η πλοκή και οι δραματικές καταστάσεις, το πλέγμα των αφηγηματικών στοιχείων με τις καθαρά θεατρικές τεχνικές, το αξιακό και εννοιολογικό του σύστημα, πρέπει να συνεχίσουν να αποτελούν τον σταθερό καμβά στον οποίο θα αναπτυχθεί το δευτερογενές κείμενο. Αναλύεται ο τρόπος με τον οποίο ένα θεατρικό έργο γράφεται για να παρασταθεί σ’ ένα κοινό (παιδικό-νεανικό) με ιδιαίτερες προσληπτικές δυνατότητες και προσδοκίες. Η μορφοπαιδευτική αποστολή και ο παιδαγωγικός ρόλος της διασκευής γίνεται ακόμα πιο φανερός, όταν αναλογισθούμε ότι οι αναγνωστικές και θεατρικές εμπειρίες της παιδικής ηλικίας παραμένουν πάντα στη μνήμη του ενηλίκου και συνεισφέρουν καθοριστικά στη διαμόρφωση τις προσωπικότητάς του.

3. Δραματικός λόγος και άλλες γραφές- δοκιμιακός/επιστημονικός λόγος

Το μάθημα εστιάζει στη μετάφραση δοκιμιακού/επιστημονικού λόγου. Αναλύεται ο δοκιμιακός/επιστημονικός λόγος και τα ιδιαίτερα δομικά, μορφολογικά και υφολογικά χαρακτηριστικά του, με αναφορά στα

θεατρολογικά δοκίμια και τις σχετικές μελέτες. Τα συγκεκριμένα κείμενα απαιτούν δεξιότητες μετάφρασης επιστημονικών και λογοτεχνικών κειμένων. Ως εκ τούτου, η μετάφραση του δοκιμιακού λόγου προσφέρει ένα σύνθετο πεδίο ανάπτυξης και άσκησης των μεταφραστικών δεξιοτήτων.

4. Δραματικός λόγος και άλλες γραφές- μουσικοσύνδετη μετάφραση

Το μάθημα εστιάζει στη μουσικοσύνδετη μετάφραση, σε όλα δηλαδή τα κείμενα που συνδέονται άρρηκτα με τη μουσική, όπως τα λιμπρέτα των μιούζικαλ και της όπερας. Συζητιούνται οι ιδιαιτερότητες της μουσικοσύνδετης μετάφρασης και των ειδών που την περιλαμβάνουν. Ειδικότερα, το λιμπρέτο είναι ένα λογοτεχνικό κείμενο το οποίο εξαρχής γράφεται για τη μουσική παράστασή του. Η μουσική είναι μείζων φορέας σημασίας, συμπληρωματική του κειμένου, όπως συμπληρωματική και των δύο είναι η σκηνική δράση. Η αλληλεξάρτηση των σημειωτικών συστημάτων, του κειμένου, της μουσικής και της σκηνοθεσίας, είναι πλήρης και ολοκληρωτική και αυτό επηρεάζει και τη μετάφραση του θεατρικού κειμένου.

5. Δραματικός λόγος και άλλες γραφές- το παραμυθόδραμα

Το παραμυθόδραμα είναι το θεατρικό έργο που βασίζεται σε ένα παραμύθι, συνήθως λαϊκό, και κατά κανόνα απευθύνεται σε παιδικό κοινό. Εξετάζεται ως προς τα γλωσσικά και υφολογικά του χαρακτηριστικά, τις θεματικές δομές του αλλά και τις επιτελεστικές του αποδόσεις. Το μάθημα διερευνά τις μεταφραστικές προσεγγίσεις του παραμυθοδράματος μέσω της μελέτης και της ανάλυσης, κυρίως, των δραματοποιημένων παραμυθιών στην ελληνική γλώσσα.

6. Εργαστήριο θεατρικής δημιουργικής γραφής

Σκοπός του μαθήματος είναι η μελέτη του αντικειμένου της δημιουργικής και ειδικότερα της θεατρικής γραφής (λογοτεχνικής, θεατρικής, σεναριακής γραφής κ.ά.). Τόσο η παραγωγή διαφορετικών μορφών έντεχνου γραπτού και προφορικού λόγου που πηγάζει από διεργασίες αυτοσχεδιασμού και δραματικής έκφρασης όσο και η κατευθυνόμενη ή ελεύθερη συγγραφή θεατρικών, επιτελεστικών, λογοτεχνικών και άλλων μορφών κειμένων που υπακούν σε συγκεκριμένους κώδικες και συμβάσεις, συναπαρτίζουν τους ειδικούς στόχους του μαθήματος οι οποίοι αφορούν στη βιωματική μάθηση του αντικειμένου μέσα από εργαστηριακές ασκήσεις.

7. Εργαστήριο θεατρικής μετάφρασης

Στόχος του εργαστηρίου είναι η εξοικείωση των φοιτητών και φοιτητριών με την πράξη της μετάφρασης. Οι φοιτητές και οι φοιτήτριες ασκούνται στην εφαρμογή των αρχών αυτών στην πράξη, στην ανάλυση υφιστάμενων μεταφράσεων και στην παραγωγή νέων μεταφράσεων, σε ατομική και ομαδική βάση. Με βάση σύντομα δραματικά κείμενα ή αποσπάσματα κειμένων, οι φοιτητές και οι φοιτήτριες αντιλαμβάνονται πρακτικά τον ορισμό της μετάφρασης ως διαδικασίας λήψης αποφάσεων· την ιδεολογική και αισθητική διάσταση των αποφάσεων αυτών· τις διαφορές των γλωσσών και τις τεχνικές αντιμετώπισής τους· την ιδιαιτερότητα της θεατρικής μετάφρασης προς έκδοση και προς παράσταση· και τη ρευστότητα των ορίων ανάμεσα στις διαφορετικές προσεγγίσεις του κειμένου, όπως αυτές τοποθετούνται στο συνεχές της μετάφρασης ως μεταγραφής. Η γλώσσα εργασίας είναι τα ελληνικά και τα αγγλικά αλλά μπορεί κατά περίπτωση και αναλόγως με το προφίλ των φοιτητών/τριών να χρησιμοποιούνται και άλλες γλώσσες.

8. Ειδικά θέματα δημιουργικής γραφής

Το μάθημα αποτελεί εισαγωγή στους κανόνες και τα χαρακτηριστικά της γραφής ενός θεατρικού έργου. Οι παραδόσεις έχουν στόχο να φέρουν τον φοιτητή σε επαφή με κάθε ένα από τα απαραίτητα δημιουργικά εργαλεία που είναι απαραίτητα για τη δημιουργία ενός θεατρικού έργου. Την πλοκή ως βασική ραχοκοκαλιά του δραματικού έργου. Τον διάλογο ως το βασικότερο θεατρικό εργαλείο και το στοιχείο αυτό που διαχωρίζει τη θεατρική γραφή από όλες τις άλλες εκφάνσεις της γραφής. Τους χαρακτήρες ως ταυτόχρονα σημεία ιδεών και δραματικής έντασης. Τους όρους με τους οποίους ξεκινά ένα θεατρικό έργο και τους τρόπους με τους οποίους μπορεί αυτό να κλείσει. Ταυτόχρονα το μάθημα έχει ως στόχο να φέρει τους φοιτητές σε επαφή με μια σειρά από αφηγηματικά μοτίβα, εργαλεία και τρόπους που χρησιμοποιούνται και εφαρμόζονται στη θεατρική αλλά ταυτόχρονα και στην κινηματογραφική και τηλεοπτική αφήγηση. Το μάθημα εστιάζει ταυτόχρονα σε όλες τις μορφές δραματικού λόγου. Στο έργο με πολλές πράξεις αλλά ταυτόχρονα στο μονόπρακτο, τον μονόλογο, το solo perfoming κ.λπ. Η θεωρία συνοδεύεται από ασκήσεις εφαρμογής της, προκειμένου οι φοιτητές και οι φοιτήτριες να την εμπεδώσουν επί της ουσίας. Τέλος, τα μαθήματα καταλήγουν σε μια γραπτή εργασία όπου οι φοιτητές καλούνται να εφαρμόσουν το σύνολο των γνώσεων που αποκόμισαν. Να δημιουργήσουν ένα μονόπρακτο με βάση τους κανόνες και τις αρχές που διδάχτηκαν στο μάθημα.

9. Ζητήματα διασκευής

Το μάθημα εστιάζει στην πρακτική της διασκευής στις πολλαπλές εκφάνσεις της, από τη ρευστή εννοιοποίηση της μετάφρασης και της διασκευής στην περίπτωση ξένων έργων έως τη διασκευή υφιστάμενων θεατρικών έργων, πρωτότυπων και μεταφρασμένων και τη διασκευή λογοτεχνικών κειμένων για το θέατρο και την όπερα. Συζητιέται, θεωρητικά και με συγκεκριμένα παραδείγματα, η διαφοροποίηση της μετάφρασης

και της διασκευής στο επίπεδο του συνεχούς της γραφής και της μεταγραφής, με απώτατο όριο την υπερκειμενική, διακειμενική νέα δημιουργία. Το μάθημα αφενός αναδεικνύει τη ρευστότητα των ορίων ανάμεσα στις πρακτικές μεταγραφής στην περίπτωση μετάφρασης-διασκευής ξένων έργων και αφετέρου εισάγει τους φοιτητές και τις φοιτήτριες στις τεχνικές της διασκευής με ποικίλες στοχεύσεις.

10. Ζητήματα μετρικής

Το μάθημα αποτελεί μια εισαγωγή στη μετρική, με έμφαση στη νεοελληνική μετρική και αναφορά στην αρχαιοελληνική μετρική, σημαντική για την ενδογλωσσική μετάφραση. Επιδιώκει να υποστηρίξει τους φοιτητές και τις φοιτήτριες στην ανάλυση και τη συγγραφή έμμετρων δραματικών κειμένων, πρωτότυπων και μεταφρασμένων. Προσφέρει στους φοιτητές και στις φοιτήτριες βασικές γνώσεις για τη νεοελληνική μετρική, σε θεωρητικό και πρακτικό επίπεδο. Οι φοιτητές/τριες ασκούνται σε ποιητικά κείμενα για την εμπέδωση των γνώσεων αυτών, όπως και στη διασκευή και τη δημιουργία κειμένων σε έμμετρη μορφή.

Η συζήτηση για τη μετρική εντάσσεται στην ευρύτερη προσέγγιση της μορφής ως συγκροτητικού ιδεολογικού και αισθητικού στοιχείου του περιεχομένου του έργου, η οποία βασίζεται σε θεωρητικές προκείμενες και διαφορετικά παραδείγματα από διαφορετικούς πολιτισμούς.

11. Υφολογία: γραφή και μετάφραση

Το μάθημα αποτελεί μια εισαγωγή στην έννοια του ύφους και στη μελέτη του από την υφολογία, από γλωσσολογική και φιλολογική σκοπιά, αλλά και στο ειδικό πεδίο της υφολογίας της μετάφρασης. Στόχος του μαθήματος είναι η βαθύτερη κατανόηση της έννοιας του ύφους, μέσα από τις διαφορετικές θεωρητικές προσεγγίσεις της και από συγκεκριμένα, επιλεγμένα παραδείγματα, προκειμένου να υποστηριχτεί τόσο η ανάγνωση και ερμηνευτική προσέγγιση των δραματικών κειμένων εν όψει της μετάφρασής τους, όσο και η αυτοσυνειδησία των φοιτητών/τριών όσον αφορά το ύφος σε επίπεδο μετάφρασης αλλά και συγγραφής.

12. Ιστορία της θεατρικής μετάφρασης

Το μάθημα επιδιώκει να εντάξει τις σύγχρονες πρακτικές θεατρικής μετάφρασης στο χρονικό συνεχές της από την αρχαιότητα ως τις μέρες μας και να διευρύνει έτσι τον ορίζοντα αντίληψης των κυρίαρχων επιλογών σε συγκεκριμένους πολιτισμούς και συγκεκριμένες χρονικές στιγμές. Μετά από μια επισκόπηση των πρακτικών θεατρικής μετάφρασης στον χρόνο, με αναφορά σε συγκεκριμένα έργα αλλά και σε κείμενα που σχολιάζουν τις πρακτικές αυτές, το μάθημα εστιάζει ειδικότερα στη νεοελληνική παράδοση της θεατρικής μετάφρασης.

Στόχος του μαθήματος είναι οι φοιτητές/τριες να αντιληφθούν τη δυναμική της θεατρικής μετάφρασης στη σχέση με τον θεσμό του θεάτρου εν γένει και τη γραφή των δραματικών κειμένων ειδικότερα· την πολυεπίπεδη ρευστότητα των θεατρικών μεταφραστικών πρακτικών, που είναι πάντα πολιτισμικά επικαθορισμένες· τη σημασία των δρωσών δυνάμεων του θεατρικού και ευρύτερα πολιτισμικού πεδίου που καθορίζουν τους όρους τους σε κάθε εποχή· τον ρόλο του μεταφραστή και της μεταφράστριας.

13. Διασημειωτική μετάφραση και θεατρική πρακτική

Στόχος του μαθήματος είναι να εισαγάγει τους φοιτητές και τις φοιτήτριες στην έννοια της κατά Jakobson διασημειωτικής μετάφρασης, της μεταφοράς δηλαδή κειμένων, με την ευρεία σημειωτική σημασία του όρου, γραμμένων σε έναν σημειωτικό κώδικα σε έναν άλλον κώδικα. Μετά από μια θεωρητική εισαγωγή, εξετάζεται η διασημειωτική μετάφραση στη σύγχρονη θεατρική θεωρία, είτε στο πλαίσιο της παράστασης είτε στο πλαίσιο παραγωγής νέων κειμένων. Οι φοιτητές και οι φοιτήτριες συζητούν μοντέλα που ενσωματώνουν τη διασημειωτική μετάφραση στην ανάλυση της παράστασης και ασκούνται στην ανάλυση αλλά και στον σχεδιασμό και την παραγωγή διασημειωτικών μεταφράσεων.

14. Διαμεσικότητα, δραματουργία των νέων μέσων, μετάφραση

Κατεξοχήν διαμεσική τέχνη από τη γέννησή του και σε άμεση σχέση με την τεχνολογία, το θέατρο σήμερα ενσωματώνει με διάφορους τρόπους τα νέα ψηφιακά μέσα. Το μάθημα συζητάει τη νέα αυτή μορφή διαμεσικότητας στη θεατρική πράξη, με αναφορά στις διεθνείς προσεγγίσεις και στη σχετική δημιουργία, η οποία έχει ήδη ονομαστεί με ποικίλους όρους, δραματουργία των νέων μέσων (new media dramaturgy), μεσοποιημένη δραματουργία (mediatized dramaturgy), μεσουργία (mediaturgy). Μετά από μια σύντομη ανασκόπηση της τεχνολογίας στη θεατρική πράξη, συζητιούνται θεωρητικά ζητήματα σχετικά με τη φύση, τη θέση και τη λειτουργία των νέων μέσων στη θεατρική πράξη, αλλά και τις προκλήσεις που θέτουν για το διαπολιτισμικό θέατρο και ειδικότερα για τη μετάφραση των θεατρικών κειμένων.

15. Επιμέλεια μετάφρασης

Στόχος του μαθήματος είναι οι φοιτητές και οι φοιτήτριες να αποκτήσουν βασικές δεξιότητες επιμέλειας μετάφρασης αλλά και να ευαισθητοποιηθούν σε σχέση με τους όρους της σχέσης που ο επιμελητής αναπτύσσει με τα κείμενα αλλά και τους μεταφραστές και τις μεταφράστριές τους. Το μάθημα εξετάζει την επιμέλεια της μετάφρασης ως συνεργατική πρακτική, με βάση έναν συνδυασμό θεωρητικών και πρακτικών υποδειγμάτων. Οι φοιτητές και οι φοιτήτριες ασκούνται στην ανάλυση και την κριτική της μετάφρασης στο πλαίσιο του ρόλου

τους ως επιμελητών/τριών, εστιάζοντας στην ιδιαιτερότητα του κειμένου, του μεταφραστή, της στόχευσης της μετάφρασης. Εξοικειώνονται με τις βασικές αρχές της επιμέλειας κειμένου και τα ηθικά-δεοντολογικά ζητήματα που τίθενται στο πλαίσιό της. Εργάζονται ομαδικά σε εναλλασσόμενους ρόλους, μεταφραστή και επιμελητή, ώστε να αντιληφθούν και βιωματικά τη διαφορά ανάμεσα στη δουλειά των δύο μερών και τα όρια της παρέμβασης του επιμελητή και παραδίδουν δοκιμές με σχόλια αμφοτέρων.

16. Εργαστήριο κινηματογραφικής γραφής

Στόχος του μαθήματος είναι να εισαγάγει τους φοιτητές και τις φοιτήτριες στη θεωρία και την πράξη της κινηματογραφικής γραφής. Το μάθημα επιδιώκει να δώσει στους φοιτητές και τις φοιτήτριες εργαλεία τόσο για την ανάλυση της κινηματογραφικής γραφής όσο και για την παραγωγή κινηματογραφικών κειμένων. Στο πλαίσιό του η κινηματογραφική γραφή συζητιέται ως όλον, με αναφορά στην ιστορική εξέλιξή της, στους διαφορετικούς κώδικές της, αλλά και στα διαφορετικά εργαλεία που την υποστηρίζουν, ενώ εξετάζεται και στη σχέση της με συναφή αλλά διαφορετικά είδη γραφής, όπως η γραφή για την τηλεόραση και τα νέα οπτικοακουστικά μέσα. Ιδιαίτερη έμφαση δίνεται στην αισθητική και το ύφος, μέσα από θεωρητικές προσεγγίσεις και αναλύσεις συγκεκριμένων παραδειγμάτων. Οι φοιτητές και οι φοιτήτριες ασκούνται στην ανάλυση της κινηματογραφικής γραφής, αλλά και δημιουργούν δικά τους, πρωτότυπα κείμενα, δουλεύοντας στην κατεύθυνση της απόκτησης προσωπικού ύφους.

17. Εργαστήριο δημιουργικής γραφής: πεζογραφία

Στόχος του μαθήματος είναι η εξοικείωση των φοιτητών και των φοιτητριών με τη λογοτεχνική γραφή και ειδικότερα με τον πεζό λογοτεχνικό λόγο. Εξετάζονται ειδικά ζητήματα ιστορίας της πεζογραφίας, μέσα από συγκεκριμένα παραδείγματα κειμένων, όπως και βασικές θεωρητικές προσεγγίσεις της, με έμφαση στην αφηγηματολογία και την υφολογία. Οι φοιτητές και οι φοιτήτριες ασκούνται στην ανάλυση και την παραγωγή κειμένων διαφορετικών ειδών, αλλά και αισθητικών προσανατολισμών, και ενθαρρύνονται να συγκροτήσουν, σε γόνιμη συνομιλία με την παράδοση, τη δική τους συγγραφική ταυτότητα.

18. Εργαστήριο δημιουργικής γραφής: ποίηση

Στόχος του μαθήματος είναι η εξοικείωση των φοιτητών και των φοιτητριών με τον ποιητικό λόγο και τις ιδιαιτερότητες της ανάλυσης και της δημιουργίας του. Εξετάζονται ειδικά ζητήματα ιστορίας της ποιητικής, μέσα από συγκεκριμένα παραδείγματα ποιητικών έργων, όπως και βασικές θεωρητικές προσεγγίσεις της ποίησης και προσεγγίζονταν αναλυτικά ζητήματα ιδεολογίας και αισθητικής, μορφής και περιεχομένου. Οι φοιτητές και οι φοιτήτριες ασκούνται στην ανάλυση και την παραγωγή ποίησης και ενθαρρύνονται να συγκροτήσουν, σε γόνιμη συνομιλία με την παράδοση, τη δική τους ποιητική ιδιοπροσωπία.

19. Εργαστήριο δημιουργικής γραφής: σενάριο

Το μάθημα εστιάζει στο κινηματογραφικό και τηλεοπτικό σενάριο, ως διακριτό κειμενικό είδος. Με βάση θεωρητικές προσεγγίσεις αλλά και συγκεκριμένα παραδείγματα, συζητιούνται βασικά θέματα θεωρίας και τεχνικής του σεναρίου, τα βασικά στάδια της επεξεργασίας του, από την κεντρική ιδέα ως την τελική του μορφή, η ανάπτυξη των χαρακτήρων, της πλοκής και της δράσης, των διαλόγων. Το μάθημα περιλαμβάνει μια βασική εισαγωγή στα ειδικά λογισμικά συγγραφής σεναρίου και στα πρακτικά ζητήματα που προκύπτουν κατά την επαγγελματική πρακτική.

20. Εισαγωγή στην αρχειακή έρευνα

Το μάθημα έχει εργαστηριακό χαρακτήρα και στόχος του είναι να εισαγάγει τους μεταπτυχιακούς φοιτητές στην αρχειακή έρευνα όσον αφορά το αντικείμενο της θεατρολογίας και ειδικότερα στα αντικείμενα της κάθε μιας από τις επιλεγόμενες κατευθύνσεις του Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών. Το μάθημα θα πραγματοποιείται σε συνεργασία με κάποιο από τα Εργαστήρια που λειτουργούν στο Τμήμα Θεατρικών Σπουδών. Θα συμβάλλει στην αξιοποίηση του αρχειακού υλικού και των συλλογών που φυλάσσονται στο Τμήμα, την ανάδειξη νέων πεδίων της θεατρολογικής έρευνας και την προώθηση νέων ερευνητών.

21. Πρακτική άσκηση

Το πλαίσιο του μαθήματος προβλέπει την απασχόληση των φοιτητών/τριών σε επιστημονικούς, εκπαιδευτικούς και πολιτιστικούς φορείς σχετικούς με το γνωστικό αντικείμενο της κατεύθυνσης ειδίκευσής τους και δρομολογείται για κάθε ασκούμενο/η από κοινού από τον διδάσκοντα του Τμήματος, τον ενδιαφερόμενο φοιτητή και τον επιβλέποντά του στο χώρο της άσκησης. Ύστερα από συζητήσεις με τον/την διδάσκοντα/ουσα, ο/η φοιτητής/τρια τοποθετείται στον φορέα στον οποίο θα πραγματοποιήσει την Πρακτική του/της Άσκηση. Ο/Η διδάσκων/ουσα βρίσκεται σε διαρκή επικοινωνία τόσο με τον/την φοιτητή/τρια όσο και με τον/την επιβλέποντα/ουσα του στον χώρο της άσκησης. Προβλέπονται συγκεκριμένες ώρες συνεργασίας εβδομαδιαίως, ειδικά για την Πρακτική Άσκηση, καθώς και έκτακτες συναντήσεις, ομαδικές ή ατομικές. Είναι δυνατόν να ενταχθεί σε επιδοτούμενο πρόγραμμα ΕΣΠΑ, εφόσον προσφέρεται, και εκπονείται σύμφωνα με το προβλεπόμενο πλαίσιο υλοποίησης του προγράμματος.

Άρθρο 11
ΕΞ ΑΠΟΣΤΑΣΕΩΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ

11.1 Η οργάνωση της εκπαιδευτικής διαδικασίας του ΠΜΣ δύναται να πραγματοποιείται και με τη χρήση μεθόδων σύγχρονης εξ αποστάσεως εκπαίδευσης.

Η αξιοποίηση μεθόδων σύγχρονης εξ αποστάσεως εκπαίδευσης συμβάλλει:

- Στην ενίσχυση της ευελιξίας και της προσβασιμότητας των μεταπτυχιακών σπουδών, διευκολύνοντας τη συμμετοχή φοιτητών/τριών που ενδέχεται να διαμένουν εκτός του τόπου διεξαγωγής του Προγράμματος ή να έχουν επαγγελματικές υποχρεώσεις,

- στη διεύρυνση των δυνατοτήτων ισότιμης συμμετοχής στην εκπαιδευτική διαδικασία, ιδίως για φοιτητές/τριες που ενδέχεται να αντιμετωπίζουν δυσκολίες μετακίνησης ή άλλους περιορισμούς που σχετίζονται με την πρόσβασή τους στον χώρο του Πανεπιστημίου

- στη δυνατότητα συνέχισης της εκπαιδευτικής διαδικασίας σε περιπτώσεις έκτακτων συνθηκών που ενδέχεται να δυσχεραίνουν την ομαλή διεξαγωγή των μαθημάτων με φυσική παρουσία, συμβάλλοντας έτσι στη διασφάλιση της αδιάλειπτης λειτουργίας του Προγράμματος,

- στη διατήρηση της ενεργού συμμετοχής των φοιτητών/τριών στη μαθησιακή διαδικασία μέσω διαδραστικών μορφών διδασκαλίας ενώ διευρύνει τις δυνατότητες ακαδημαϊκής συνεργασίας, επιτρέποντας τη συμμετοχή προσκεκλημένων διδασκόντων και ερευνητών από άλλα πανεπιστήμια και ερευνητικά ιδρύματα.

Με τον τρόπο αυτό ενισχύεται η ποιότητα της εκπαιδευτικής διαδικασίας και ο ακαδημαϊκός διάλογος στο πλαίσιο του Προγράμματος.

11.2 Η οργάνωση μαθημάτων και λοιπών εκπαιδευτικών δραστηριοτήτων με τη χρήση μεθόδων σύγχρονης εξ αποστάσεως εκπαίδευσης αφορά σε μαθήματα και εκπαιδευτικές δραστηριότητες που από τη φύση τους δύνανται να υποστηριχθούν με τη χρήση μεθόδων σύγχρονης εξ αποστάσεως εκπαίδευσης και δεν εμπεριέχουν πρακτική, εργαστηριακή εξάσκηση των φοιτητών/τριών, που για τη διεξαγωγή τους απαιτείται η συμμετοχή των φοιτητών/τριών με φυσική παρουσία.

11.3 Το Ε.Κ.Π.Α. διαθέτει ένα ολοκληρωμένο Σύστημα Τηλεκπαίδευσης για την εξ αποστάσεως εκπαίδευση, το οποίο υποστηρίζει οριζόντιες υπηρεσίες/υποδομές του Ιδρύματος που μπορούν να αξιοποιηθούν για τη σύγχρονη, ασύγχρονη ή μικτή εκπαιδευτική διαδικασία και παρουσιάζεται αναλυτικά στον Κανονισμό του ΕΚΠΑ (Β’, αρ.7379, 31/12/2025, άρθρο 11.4.2) προσφέροντας ισχυρά και αξιόπιστα εργαλεία τηλεδιάσκεψης για την υλοποίηση διαδικτυακών μαθημάτων, σεμιναρίων, παρουσιάσεων και ακαδημαϊκών συνεργασιών. Η εκπαιδευτική υποστήριξη των φοιτητών του Π.Μ.Σ. με μεθόδους εξ αποστάσεως εκπαίδευσης υποστηρίζεται ενεργά και αποτελεσματικά από το ολοκληρωμένο σύστημα ηλεκτρονικής μάθησης UoA eClass του Ε.Κ.Π.Α., το οποίο υποστηρίζει αποτελεσματικά την υπηρεσία ασύγχρονης εξ αποστάσεως εκπαίδευσης. Η χρήση του συστήματος UoA eclass λειτουργεί συμπληρωματικά προς τις σύγχρονες συνεδρίες μέσω συστημάτων τηλεσυνεργασίας υψηλής ποιότητας και διαλειτουργικότητας, ενισχύοντας τη συνέχεια της μαθησιακής εμπειρίας, επιτρέποντας ευέλικτη επικοινωνία, συνεργασία και συνδημιουργία γνώσης μεταξύ των μελών της εκπαιδευτικής κοινότητας του Π.Μ.Σ.

11.4 Το ΕΚΠΑ τηρεί ηλεκτρονική πλατφόρμα προσβάσιμη και σε άτομα με αναπηρία, μέσω της οποίας παρέχονται υπηρεσίες ασύγχρονης εξ αποστάσεως εκπαίδευσης. Στην ηλεκτρονική πλατφόρμα δύναται να αναρτάται εκπαιδευτικό υλικό ανά μάθημα, το οποίο δύναται να περιλαμβάνει σημειώσεις, παρουσιάσεις, ασκήσεις, ενδεικτικές λύσεις αυτών, καθώς και βιντεοσκοπημένες διαλέξεις, εφόσον τηρείται η κείμενη νομοθεσία περί προστασίας προσωπικών δεδομένων. Το πάσης φύσεως εκπαιδευτικό υλικό παρέχεται αποκλειστικά για εκπαιδευτική χρήση των φοιτητών και προστατεύεται από τον ν. 2121/1993 (Α’ 25), εφόσον πληρούνται οι σχετικές προϋποθέσεις. Επιπρόσθετα λαμβάνει μέριμνα για θέματα προσβασιμότητας στις ηλεκτρονικές υπηρεσίες που υποστηρίζουν το Π.Μ.Σ. Το Ε.Κ.Π.Α. μέσω της Μονάδας Προσβασιμότητας για Φοιτητές/τριες με Αναπηρία προσφέρει συνεχή τεχνική και εκπαιδευτική υποστήριξη για την προσαρμογή του ψηφιακού εκπαιδευτικού υλικού, την επίλυση προβλημάτων πλοήγησης και τη διευκόλυνση της ενεργούς συμμετοχής των φοιτητών/τριών με αναπηρία στην εκπαιδευτική διαδικασία. Η προσβασιμότητα των πλατφορμών ενισχύει τον συμπεριληπτικό χαρακτήρα της εξ αποστάσεως εκπαίδευσης, διασφαλίζοντας την ισότιμη συμμετοχή όλων των φοιτητών/τριών, ανεξαρτήτως των ιδιαίτερων αναγκών του.

11.5 Υπεύθυνη για την υποστήριξη της εξ αποστάσεως εκπαιδευτικής διαδικασίας, όπως και για τα ζητήματα σχετικά με την προστασία των προσωπικών δεδομένων είναι η Μονάδα Ψηφιακής Διακυβέρνησης του ΕΚΠΑ.

Άρθρο 12
ΕΞΕΤΑΣΕΙΣ ΚΑΙ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΩΝ ΦΟΙΤΗΤΩΝ/ΤΡΙΩΝ

12.1 Το εκπαιδευτικό έργο κάθε ακαδημαϊκού έτους διαρθρώνεται σε δύο εξάμηνα σπουδών, το χειμερινό και το εαρινό, έκαστο εκ των οποίων περιλαμβάνει τουλάχιστον δεκατρείς (13) εβδομάδες διδασκαλίας και τρεις (3) εβδομάδες εξετάσεων. Τα μαθήματα του χειμερινού και εαρινού εξαμήνου εξετάζονται επαναληπτικώς κατά την περίοδο του Σεπτεμβρίου.

12.2 Σε περίπτωση κωλύματος διεξαγωγής μαθήματος προβλέπεται η αναπλήρωσή του. Η ημερομηνία και η ώρα αναπλήρωσης αναρτώνται στην ιστοσελίδα του ΠΜΣ.

12.3 Η παρακολούθηση των μαθημάτων/εργαστηρίων κ.λπ. είναι υποχρεωτική. Ένας μεταπτυχιακός φοιτητής/τρια θεωρείται ότι έχει παρακολουθήσει κάποιο μάθημα (και επομένως έχει δικαίωμα συμμετοχής στις εξετάσεις) μόνο αν έχει παρακολουθήσει τουλάχιστον το 70% των ωρών του μαθήματος. Σε αντίθετη περίπτωση, ο μεταπτυχιακός φοιτητής/τρια υποχρεούται να παρακολουθήσει εκ νέου το μάθημα κατά το επόμενο ακαδημαϊκό έτος. Σε περίπτωση που το ποσοστό απουσιών φοιτητή/τρια ξεπερνά το 30% στο σύνολο των μαθημάτων, τίθεται θέμα διαγραφής του. Το θέμα εξετάζεται από τη ΣΕ, η οποία γνωμοδοτεί σχετικά στη Συνέλευση του Τμήματος.

12.4 Η αξιολόγηση των μεταπτυχιακών φοιτητών/τριών και η επίδοσή τους στα μαθήματα που υποχρεούνται να παρακολουθήσουν στο πλαίσιο του ΠΜΣ πραγματοποιείται στο τέλος κάθε εξαμήνου με γραπτές ή προφορικές εξετάσεις ή με εκπόνηση εργασιών καθ’ όλη τη διάρκεια του εξαμήνου ή με ενδιάμεσες εξετάσεις προόδου, γραπτές εργασίες, εργαστηριακές ή ασκήσεις ή με συνδυασμό όλων των παραπάνω. Ο τρόπος αξιολόγησης ορίζεται από τον/ην διδάσκοντα/ουσα του κάθε μαθήματος. Κατά τη διεξαγωγή γραπτών ή προφορικών εξετάσεων, ως μεθόδων αξιολόγησης, εξασφαλίζεται υποχρεωτικά το αδιάβλητο της διαδικασίας. Η βαθμολόγηση γίνεται στην κλίμακα 1-10. Τα αποτελέσματα των εξετάσεων ανακοινώνονται από τον/ην διδάσκοντα/ουσα και αποστέλλονται στη Γραμματεία του ΠΜΣ και του Τμήματος μέσα σε τέσσερις (4) εβδομάδες το αργότερο από την εξέταση του μαθήματος. Σε περίπτωση που κατ’ επανάληψη σημειώνεται υπέρβαση του ανωτέρω ορίου από διδάσκοντα/ουσα, ο/η Διευθυντής/ντρια του ΠΜΣ ενημερώνει σχετικά τη Συνέλευση του Τμήματος.

12.5. Το ποσοστό συμμετοχής των εργαστηριακών ασκήσεων, εργασιών και σεμιναρίων στον τελικό βαθμό του κάθε μαθήματος καθορίζεται για κάθε μάθημα ξεχωριστά, έπειτα από εισήγηση του/ης διδάσκοντα/ουσας κάθε μαθήματος και αναγράφεται στον Οδηγό Σπουδών του ΠΜΣ.

12.6 Για την αντιμετώπιση έκτακτων αναγκών ή συνθηκών που οφείλονται σε λόγους ανωτέρας βίας δύναται να εφαρμόζονται εναλλακτικές μέθοδοι αξιολόγησης, όπως η διεξαγωγή γραπτών ή προφορικών εξετάσεων με τη χρήση ηλεκτρονικών μέσων, υπό την προϋπόθεση ότι εξασφαλίζεται το αδιάβλητο της διαδικασίας της αξιολόγησης.

12.7 Οι εξετάσεις των ΦμεΑ&ΕΕΑ κατά κανόνα πραγματοποιούνται με τον ίδιο τρόπο εξέτασης (γραπτή εξέταση, προφορική εξέταση, απαλλακτική εργασία κ.ά.) την ίδια μέρα, την ίδια ώρα έναρξης και στα ίδια θέματα με αυτές των υπολοίπων φοιτητών/τριων αλλά σύμφωνα με τις εξατομικευμένες προσαρμογές. Δύνανται να εφαρμόζονται εναλλακτικές μέθοδοι για την αξιολόγηση των ΦμεΑ&ΕΕΑ μετά από απόφαση της ΣΕ και εισήγηση της επιτροπής ΦμεΑ& ΕΕΑ του Τμήματος, οι οποίες λαμβάνουν υπόψη τις σχετικές οδηγίες της Μονάδας Προσβασιμότητας των ΦμεΑ&ΕΕΑ καθώς και όπως ορίζει η νομοθεσία ανάλογα με τα εμπόδια και τους περιορισμούς και τις εκπαιδευτικές δυνατότητες του ΦμεΑ& ΕΕΑ, τους διαθέσιμους πόρους, με γνώμονα το εκπαιδευτικό του συμφέρον και τη διασφάλιση ισότιμης και αποτελεσματικής αξιολόγησης όπως περιγράφεται στον Κανονισμό Μεταπτυχιακών Σπουδών του ΕΚΠΑ (άρθρο 12.4).

12.8 Οι προσαρμογές και οι υπηρεσίες πρόσβασης για τη συμμετοχή στις εξετάσεις περιλαμβάνουν επιλογή μιας ή περισσοτέρων από τις ακόλουθες κύριες μεθόδους:

- Διάθεση επιπλέον χρόνου εξέτασης,
- εξέταση σε ξεχωριστό χώρο - παρουσία επιτηρητή,
- εξέταση σε προσβάσιμη αίθουσα,
- μετά το πέρας της εξέτασης, εάν ο/η διδάσκων/ουσα δεν είναι σε θέση να διαβάσει μέρος του γραπτού του/ης φοιτητή/τριας, να καλεί στο γραφείο του/ης -παρουσία ενός/μίας επιτηρητή/ήτριας- τον/ην ίδιο/α τον/η φοιτητή/τρια για να του/ης το διαβάσει εκείνος/η,
- να αναγιγνώσκονται τα θέματα εξέτασης στον/η ΦμεΑ&ΕΕΑ,
- να δίνονται διευκρινίσεις επί των θεμάτων εξέτασης ή να επαναδιατυπώνονται τα θέματα με αποκλειστικά κυριολεκτική χρήση γλώσσας,
- να επιτρέπεται η χρήση ωτοασπίδων,

- να μη λαμβάνονται υπόψη τα ορθογραφικά, γραμματικά ή συντακτικά λάθη, οι αναγραμματισμοί, η κακή οργάνωση του γραπτού, η κακογραφία,
- να παρέχεται η δυνατότητα διαλειμμάτων για αισθητηριακή αποφόρτιση,
- να παρέχεται η δυνατότητα διαλειμμάτων για ανάπαυση των άνω άκρων,
- να παρέχεται η δυνατότητα διαλειμμάτων για λήψη φαρμάκων,
- να παρέχεται η δυνατότητα διαλειμμάτων για υποχώρηση των συμπτωμάτων της πάθησης,
- να παρέχεται η δυνατότητα διαλειμμάτων για χρήση τουαλέτας, εάν το απαιτεί η πάθηση του/ης φοιτητή/τριας,
- σε περίπτωση γραφής των θεμάτων εξέτασης στον πίνακα, να βεβαιώνεται ο/η επιτηρητής/τρια ότι ο/η φοιτητής/τρια βλέπει καθαρά τα θέματα και τα έχει καταγράψει ολοκληρωμένα,
- σε περίπτωση εκφώνησης των θεμάτων εξέτασης εντός του αμφιθεάτρου, να βεβαιώνεται ο/η διδάσκων/ουσα ότι ο/η φοιτητής/τρια έχει καταγράψει ολοκληρωμένα τα θέματα των εξετάσεων,
- σε περίπτωση εξέτασης με παράδοση και παρουσίαση εργασίας, να αντικαθίστανται οι ομαδικές εργασίες από ατομικές,
- σε περίπτωση εξέτασης με παράδοση και παρουσίαση εργασίας, να δίνεται παράταση στην υποβολή της εργασίας,
- σε περίπτωση εξέτασης με παράδοση και παρουσίαση εργασίας, η τελευταία να παρουσιάζεται μόνο ενώπιον του/ης διδάσκοντα/ουσας,
- σε περίπτωση προφορικής εξέτασης ή υποστήριξης εργασίας, ο/η φοιτητής/τριας να εξετάζεται χωρίς την παρουσία συμφοιτητών του/ης,
- σε περίπτωση προφορικής εξέτασης ή υποστήριξης εργασίας, να επιτρέπεται η χρήση χαρτιού για την οργάνωση της απάντησης,
- σε περίπτωση προφορικής εξέτασης, να δίνεται επιπλέον χρόνος προετοιμασίας των απαντήσεων,
- σε περίπτωση προφορικής εξέτασης, να δίνονται οι ερωτήσεις σε γραπτή μορφή,
- σε περίπτωση προφορικής εξέτασης, να επιτρέπονται διαλείμματα,
- τα θέματα των γραπτών εξετάσεων να δίνονται σε προσβάσιμη μορφή (π.χ. braille, μεγαλοεκτύπωση, προσβάσιμο αρχείο docx). Η ΜοΠρο παρέχει στους/ις διδάσκοντες/ουσες οδηγίες παραγωγής των θεμάτων σε προσβάσιμη μορφή και με έγκαιρη προσυνεννόηση μπορεί να αναλάβει την εκτύπωσή τους εξασφαλίζοντας τη μη διαρροή τους,
- χρήση αριθμομηχανής (βασικής ή επιστημονικής) για τη λύση πράξεων. Η αριθμομηχανή θα πρέπει να είναι ξεχωριστή μηχανή τσέπης και όχι κινητό τηλέφωνο,
- χρήση ειδικά διαμορφωμένου εδράνου, σταθερού ή φορητού,
- χρήση προσβάσιμου ηλεκτρονικού υπολογιστή σε αίθουσα Σταθμών Εργασίας ΑμεΑ βιβλιοθηκών του ΕΚΠΑ (https://access.uoa.gr/services/e-access/libraries/) (απαιτείται έγκαιρη κράτηση),
- χρήση προσβάσιμου φορητού ηλεκτρονικού υπολογιστή (όχι του προσωπικού του/ης ΦμεΑ&ΕΕΑ), ο οποίος διατίθεται από τη ΜοΠρο ειδικά για την εξέταση αυτή (απαιτείται έγκαιρη κράτησή του),
- χρήση Προσωπικής Υποστηρικτικής Τεχνολογίας,
- χρήση σταθερού ηλεκτρονικού υπολογιστή του Τμήματος ή της Βιβλιοθήκης χωρίς σύνδεση στο διαδίκτυο,
- χρήση της Υπηρεσίας Εθελοντικής Υποστήριξης,
- χρήση της Υπηρεσίας Μεταφοράς της ΜοΠρο,
- χρήση Υποστηρικτικής Τεχνολογίας της ΜοΠρο.

Στις περιπτώσεις που επιλεγεί η προφορική εξέταση ΦμεΑ σε μάθημα το οποίο εξετάζεται γραπτά για τους/ις υπόλοιπους/ες φοιτητές/τριες, θα πρέπει ο/η διδάσκων/ουσα να διασφαλίζει την αντικειμενικότητα του αποτελέσματος, π.χ. με τη συμμετοχή βοηθού ο/η οποίος/α καταγράφει τις ερωτήσεις και τις απαντήσεις της εξέτασης.

Η διαδικασία που πρέπει να ακολουθούν οι ΦμεΑ&ΕΕΑ για να λάβουν προσαρμογές και υπηρεσίες πρόσβασης για τη συμμετοχή τους στις αξιολογήσεις- εξετάσεις, αλλά και για τη συμμετοχή τους στην εκπαιδευτική διαδικασία γίνεται αποκλειστικά μέσω του νέου ιδρυματικού συστήματος myaccess.uoa.gr με τον εξής τρόπο:

- Ο ΦμεΑ&ΕΕΑ εισέρχεται στο σύστημα myaccess.uoa.gr στην αρχή κάθε εξαμήνου και επιλέγει τα μαθήματα που θα παρακολουθήσει,
- το σύστημα αποστέλλει στους διδάσκοντες των μαθημάτων που επέλεξε ο ΦμεΑ&ΕΕΑ email με το υπογεγραμμένο από τον Σύμβουλο Καθηγητή Προσβασιμότητας (ΣΚΠ) εμπιστευτικό τυποποιημένο έγγραφο προσαρμογών του ΦμεΑ&ΕΕΑ ώστε να ληφθεί πρόνοια για την ισότιμη συμμετοχή του στην εκπαιδευτική διαδικασία και στις ενδιάμεσες εξετάσεις προόδου,
- ο ΦμεΑ&ΕΕΑ εισέρχεται στο σύστημα myaccess.uoa.gr τουλάχιστον δέκα (10) ημέρες πριν την έναρξη κάθε εξεταστικής περιόδου και επιλέγει τα μαθήματα στις εξετάσεις των οποίων θα συμμετάσχει,

- το σύστημα αποστέλλει στους διδάσκοντες των μαθημάτων που επέλεξε ο ΦμεΑ&ΕΕΑ email με το υπογεγραμμένο από το ΣΚΠ εμπιστευτικό τυποποιημένο έγγραφο προσαρμογών του ΦμεΑ&ΕΕΑ, ώστε να ληφθεί πρόνοια για την ισότιμη συμμετοχή του στις εξετάσεις,

- έγγραφο προσαρμογών που προσκομίζεται με οποιοδήποτε άλλο τρόπο (π.χ. μέσω email που αποστέλλει εκτός συστήματος ο ΦμεΑ&ΕΕΑ, με επίδειξη τυπωμένου αντιγράφου) δεν είναι έγκυρο και δεν θα πρέπει να γίνεται δεκτό από τους διδάσκοντες.

12.9 Η αξιολόγηση των φοιτητών/τριών των προγραμμάτων σπουδών δεύτερου κύκλου σπουδών που οργανώνονται με μεθόδους εξ αποστάσεως εκπαίδευσης πραγματοποιείται, κατά κανόνα, με φυσική παρουσία. Η διεξαγωγή των εξετάσεων δια ζώσης αποσκοπεί στη διασφάλιση του αδιάβλητου της διαδικασίας αξιολόγησης και της αξιοπιστίας των αποτελεσμάτων, καθώς και στη διατήρηση των ακαδημαϊκών προτύπων που διέπουν την εκπαιδευτική διαδικασία του Προγράμματος. Σε εξαιρετικές περιπτώσεις και εφόσον συντρέχουν έκτακτες συνθήκες που καθιστούν αδύνατη τη διεξαγωγή των εξετάσεων με φυσική παρουσία, δύναται να εφαρμόζονται εναλλακτικές μέθοδοι εξ αποστάσεως αξιολόγησης, υπό την προϋπόθεση ότι διασφαλίζεται το αδιάβλητο της διαδικασίας. Επιπλέον είναι εφικτό να χρησιμοποιηθούν εναλλακτικές/συμπληρωματικές μορφές αξιολόγησης, όπως η υποβολή εργασιών ή η διεξαγωγή πρακτικών δοκιμασιών.

12.10 Η διαδικασία ελέγχου εργασιών για τυχόν λογοκλοπή αποτελεί βασικό μηχανισμό διασφάλισης της ακαδημαϊκής ακεραιότητας του Π.Μ.Σ. του Ε.Κ.Π.Α. Στο πλαίσιο αυτό, χρησιμοποιούνται αξιόπιστες και διεθνώς αναγνωρισμένες εφαρμογές εντοπισμού ομοιοτήτων, οι οποίες επιτρέπουν τον συστηματικό έλεγχο των εργασιών πριν από την τελική τους αξιολόγηση.

12.11 Στις περιπτώσεις ασθένειας ή ανάρρωσης από βαριά ασθένεια συνιστάται ο/η διδάσκων/ουσα να διευκολύνει, με όποιον τρόπο θεωρεί ο/η ίδιος/α πρόσφορο, τον/την

φοιτητή/τρια (π.χ. προφορική εξ αποστάσεως εξέταση). Σε περίπτωση προφορικής εξέτασης, η εξέταση διενεργείται υποχρεωτικά από διμελή επιτροπή.

12.12 Οι εξ αποστάσεως προφορικές εξετάσεις διενεργούνται πάντοτε από διμελή επιτροπή, το ένα μέλος της οποίας είναι υποχρεωτικά ο/η διδάσκων/ουσα και το δεύτερο άλλος/η διδάσκων/ουσα του ΠΜΣ.

12.13 Ο φοιτητής ή η φοιτήτρια οφείλει να επαναλάβει τα μαθήματα στα οποία δεν έλαβε προβιβάσιμο βαθμό. Ωστόσο το εργαστήριο ή η άσκηση που βαθμολογείται αυτοτελώς κατοχυρώνεται και δεν επαναλαμβάνεται, εφόσον η παρακολούθησή τους κρίθηκε επιτυχής.

12.14 Οι φοιτητές/τριες, μετά την ανακοίνωση των αποτελεσμάτων των εξετάσεων, έχουν δικαίωμα, κατόπιν υποβολής γραπτού αιτήματος στη Γραμματεία του Τμήματος, να λαμβάνουν γνώση των γραπτών τους δοκιμίων με επίδειξη του γραπτού από τον αρμόδιο καθηγητή, ενώ δεν προβλέπεται η χορήγηση αντιγράφων.

12.15 Διόρθωση βαθμού επιτρέπεται, εφόσον έχει εμφιλοχωρήσει προφανής παραδρομή ή αθροιστικό σφάλμα, ύστερα από έγγραφο του/της αρμόδιου διδάσκοντα/ουσας και απόφαση της Συνέλευσης του Τμήματος.

12.16 Αν ο φοιτητής/τρια αποτύχει περισσότερες από τρεις (3) φορές στο ίδιο μάθημα, ακολουθείται η διαδικασία που ορίζει η ισχύουσα νομοθεσία.

12.17 Τα γραπτά φυλάσσονται υποχρεωτικά και με επιμέλεια του υπεύθυνου του μαθήματος για δύο (2) χρόνια. Μετά την πάροδο του χρόνου αυτού τα γραπτά παύουν να έχουν ισχύ και με ευθύνη της Συνέλευσης του Τμήματος συντάσσεται σχετικό πρακτικό και καταστρέφονται - εκτός αν εκκρεμεί σχετική ποινική, πειθαρχική ή οποιαδήποτε άλλη διοικητική διαδικασία.

12.18 Για τον υπολογισμό του βαθμού του τίτλου σπουδών λαμβάνεται υπόψη η βαρύτητα που έχει κάθε μάθημα στο πρόγραμμα σπουδών και η οποία εκφράζεται με τον αριθμό των πιστωτικών μονάδων (ECTS). Ο αριθμός των πιστωτικών μονάδων (ECTS) του μαθήματος αποτελεί ταυτόχρονα και τον συντελεστή βαρύτητας αυτού του μαθήματος. Για τον υπολογισμό του βαθμού του τίτλου σπουδών πολλαπλασιάζεται ο βαθμός κάθε μαθήματος με τον αντίστοιχο αριθμό των πιστωτικών μονάδων (του μαθήματος) και το συνολικό άθροισμα των επιμέρους γινομένων διαιρείται με το σύνολο των πιστωτικών μονάδων που απαιτούνται για την απόκτηση του τίτλου. Ο υπολογισμός αυτός εκφράζεται με τον ακόλουθο μαθηματικό τύπο:

$$\text{Βαθμός πτυχίου/διπλώματος} = \left(\Sigma_{\kappa=1}^{N} \text{ΒΜ}_{\kappa} \cdot \text{ΠΜ}_{\kappa}\right) / \Sigma\text{ΠΜ}$$

όπου:

Ν = αριθμός μαθημάτων που απαιτούνται για τη λήψη του αντίστοιχου τίτλου σπουδών

ΒΜκ = βαθμός του μαθήματος κ

ΠΜκ = πιστωτικές μονάδες του μαθήματος κ

ΣΠΜ = σύνολο πιστωτικών μονάδων για τη λήψη του αντίστοιχου τίτλου σπουδών.

Για την απόκτηση ΔΜΣ κάθε μεταπτυχιακός/ή φοιτητής/τρια οφείλει να παρακολουθήσει και να εξεταστεί επιτυχώς στο σύνολο των υποχρεωτικών και τον απαιτούμενο αριθμό των επιλεγόμενων από τα προσφερόμενα μαθήματα του ΠΜΣ και να εκπονήσει μεταπτυχιακή διπλωματική εργασία, συγκεντρώνοντας έτσι 120 ECTS.

Οι φοιτητές/τριες, με αίτησή τους και έπειτα από έγκριση της ΣΕ του ΠΜΣ, μπορούν να συμμετέχουν σε διεθνή προγράμματα ανταλλαγής φοιτητών/τριών, όπως το πρόγραμμα ERASMUS, κατά την κείμενη νομοθεσία. Στην περίπτωση αυτή ο μέγιστος αριθμός ECTS που μπορούν να αναγνωρίσουν είναι τριάντα (30) για εντατικά ΠΜΣ και για ΠΜΣ διάρκειας δύο εξαμήνων και εξήντα (60) για ΠΜΣ διάρκειας τουλάχιστον τεσσάρων (4) εξαμήνων. Τα ΠΜΣ μπορούν να παρακολουθήσουν και φοιτητές/τριες από διεθνή προγράμματα ανταλλαγής φοιτητών/τριών, όπως το πρόγραμμα ERASMUS, σύμφωνα με τις συναφθείσες συνεργασίες.

Άρθρο 13
ΕΚΠΟΝΗΣΗ ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΗΣ ΔΙΠΛΩΜΑΤΙΚΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

13.1 Οι φοιτητές και οι φοιτήτριες του ΠΜΣ έχουν δύο επιλογές:

- Να εκπονήσουν ερευνητική μεταπτυχιακή διπλωματική εργασία.
- Να εκπονήσουν πρακτική μεταπτυχιακή διπλωματική εργασία, η οποία αφορά τη δημιουργία πρωτότυπου καλλιτεχνικού έργου, συνοδευόμενου από συνοπτικό σχολιασμό του.

Οι φοιτητές και οι φοιτήτριες δηλώνουν την επιλογή τους μετά το πέρας του Γ’ ακαδημαϊκού εξαμήνου.

13.2 Η ανάθεση μεταπτυχιακής διπλωματικής εργασίας (ΜΔΕ) γίνεται μετά την παρακολούθηση όλων των μαθημάτων του προγράμματος σπουδών και την επιτυχή εξέταση σε αυτά. Το αυτό ισχύει και για τη δυνατότητα αντικατάστασης της ΜΔΕ, όπως αυτή αναφέρεται στο άρθρο 10, από ίσης βαρύτητας μαθήματα.

13.3. Η ΜΔΕ πρέπει να είναι ατομική, πρωτότυπη και να συντάσσεται σύμφωνα με τις οδηγίες συγγραφής που είναι αναρτημένες στην ιστοσελίδα του ΠΜΣ.

13.4 Ύστερα από αίτηση του/της υποψηφίου/ας στην οποία αναγράφεται ο προτεινόμενος τίτλος της διπλωματικής εργασίας, ο/η επιβλέπων/ουσα, η γλώσσα συγγραφής και στην οποία επισυνάπτεται περίληψη της προτεινόμενης εργασίας, η Συντονιστική Επιτροπή του ΠΜΣ ορίζει τον/την επιβλέποντα/πουσα της εργασίας, λαμβάνοντας υπόψη τη συνάφεια του γνωστικού αντικειμένου και του έργου του με το θέμα της εργασίας, και συγκροτεί την τριμελή εξεταστική επιτροπή, για την παρακολούθηση, υποστήριξη και αξιολόγησή της, ένα από τα μέλη της οποίας είναι υποχρεωτικά ο/η επιβλέπων/ουσα. Η γλώσσα συγγραφής της μεταπτυχιακής διπλωματικής εργασίας μπορεί να είναι η αγγλική ή η ελληνική και εγκρίνεται μαζί το θέμα της.

13.5 Ο τίτλος της εργασίας μπορεί να τροποποιηθεί κατόπιν αίτησης του/της φοιτητή/τριας και σύμφωνης γνώμης του/της επιβλέποντος/ουσας προς τη Συντονιστική Επιτροπή του ΠΜΣ. Στην αίτηση πρέπει να υπάρχει και συνοπτική δικαιολόγηση της αλλαγής.

13.6 Για να εγκριθεί η εργασία ο/η φοιτητής/τρια οφείλει να την υποστηρίξει ενώπιον της τριμελούς εξεταστικής επιτροπής.

13.7 Ο/Η Επιβλέπων/ουσα και τα μέλη της τριμελούς εξεταστικής επιτροπής της μεταπτυχιακής διπλωματικής εργασίας ορίζονται από τις κατωτέρω κατηγορίες που έχουν αναλάβει διδακτικό έργο στο ΠΜΣ:

α) μέλη Διδακτικού Ερευνητικού Προσωπικού (ΔΕΠ), Ειδικού Εκπαιδευτικού Προσωπικού (ΕΕΠ), Εργαστηριακού Διδακτικού Προσωπικού (ΕΔΙΠ) του Τμήματος ή άλλων Τμημάτων του ΕΚΠΑ ή άλλου Ανώτατου Εκπαιδευτικού Ιδρύματος (ΑΕΙ) ή Ανώτατου Στρατιωτικού Εκπαιδευτικού Ιδρύματος (ΑΣΕΙ), με πρόσθετη απασχόληση πέραν των νόμιμων υποχρεώσεών τους, αν το ΠΜΣ έχει τέλη φοίτησης,

β) ομότιμοι Καθηγητές ή αφυπηρετήσαντα μέλη ΔΕΠ του Τμήματος ή άλλων Τμημάτων του ΕΚΠΑ ή άλλου ΑΕΙ,

γ) συνεργαζόμενοι καθηγητές, με την προϋπόθεση ότι είναι κάτοχοι διδακτορικού τίτλου

δ) εντεταλμένοι διδάσκοντες, με την προϋπόθεση ότι είναι κάτοχοι διδακτορικού τίτλου

ε) επισκέπτες καθηγητές ή επισκέπτες ερευνητές,

στ) ερευνητές και ειδικοί λειτουργικοί επιστήμονες ερευνητικών και τεχνολογικών φορέων του άρθρου 13Α του ν. 4310/2014 (Α’ 258) ή λοιπών ερευνητικών κέντρων και ινστιτούτων της ημεδαπής ή αλλοδαπής.

Με απόφαση της Συντονιστικής Επιτροπής του ΠΜΣ δύναται να ανατίθεται η επίβλεψη διπλωματικών εργασιών και σε μέλη ΔΕΠ, ΕΕΠ, ΕΔΙΠ, ΕΤΕΠ και ΕΔΙΠ του Τμήματος, που δεν έχουν αναλάβει διδακτικό έργο στο ΠΜΣ.

13.8 Οι μεταπτυχιακές διπλωματικές εργασίες εφόσον εγκριθούν από την εξεταστική επιτροπή, αναρτώνται υποχρεωτικά στο Ψηφιακό Αποθετήριο "ΠΕΡΓΑΜΟΣ", σύμφωνα με τις αποφάσεις της Συγκλήτου του ΕΚΠΑ.

13.9 Εφόσον η ΜΔΕ περιέχει πρωτότυπα αποτελέσματα, δύναται, κατόπιν αιτήσεως του/της επιβλέποντος/ουσας, η οποία συνυπογράφεται από τον/την μεταπτυχιακό φοιτητή/τρια, να δημοσιευθούν στην ιστοσελίδα μόνο οι περιλήψεις, και το πλήρες κείμενο να δημοσιευθεί αργότερα.

13.10 Εάν δεν υπάρχει η δυνατότητα ανάρτησης οπτικοακουστικού αρχείου στο Ψηφιακό Αποθετήριο "ΠΕΡΓΑΜΟΣ", αναρτάται το κείμενο σχολιασμού του έργου και το ίδιο το έργο αναρτάται στο αποθετήριο του τμήματος, με σύνδεσμο που οδηγεί σε αυτό.

Άρθρο 14
ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ ΚΑΙ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΑ ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΩΝ ΦΟΙΤΗΤΩΝ/ΤΡΙΩΝ

14.1 Οι μεταπτυχιακοί/ες φοιτητές/τριες έχουν όλα τα δικαιώματα και τις παροχές που προβλέπονται και για τους φοιτητές του πρώτου κύκλου σπουδών, έως και τη λήξη τυχόν χορηγηθείσας παράτασης φοίτησης, πλην του δικαιώματος παροχής δωρεάν διδακτικών συγγραμμάτων.

14.2 Το Ίδρυμα εξασφαλίζει στους/ις φοιτητές/τριες με αναπηρία ή/και ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες προσβασιμότητα στα προτεινόμενα συγγράμματα και τη διδασκαλία (https://access.uoa.gr/).

14.3 Το Γραφείο Διασύνδεσης του ΕΚΠΑ παρέχει συμβουλευτική υποστήριξη φοιτητών σε θέματα σπουδών και επαγγελματικής αποκατάστασης (https://www.career.uoa.gr/ypiresies/).

14.4. Οι μεταπτυχιακοί/ες φοιτητές/τριες ενθαρρύνονται να παρακολουθούν τα σεμινάρια του ΠΜΣ.

14.5 Οι μεταπτυχιακοί φοιτητές και φοιτήτριες καλούνται και ενθαρρύνονται να παρακολουθούν σεμινάρια ερευνητικών ομάδων, συζητήσεις βιβλιογραφικής ενημέρωσης, επισκέψεις εργαστηρίων, συνέδρια/ημερίδες με γνωστικό αντικείμενο συναφές με αυτό του ΠΜΣ, διαλέξεις ή άλλες επιστημονικές εκδηλώσεις του ΠΜΣ κ.ά.

14.5 Οι φοιτητές ενθαρρύνονται να συμμετέχουν με ανακοινώσεις και κάθε είδους δημιουργικές δράσεις σε επιστημονικές και καλλιτεχνικές εκδηλώσεις αλλά και να διοργανώνουν οι ίδιοι/ες συναφείς επιστημονικές και καλλιτεχνικές εκδηλώσεις.

14.6 Η Συνέλευση του Τμήματος, μετά την εισήγηση της ΣΕ, δύναται να αποφασίσει τη διαγραφή μεταπτυχιακών φοιτητών/τριών εάν:

- Υπερβούν το ανώτατο όριο απουσιών,
- έχουν αποτύχει στην εξέταση μαθήματος ή μαθημάτων και δεν έχουν ολοκληρώσει επιτυχώς το πρόγραμμα, σύμφωνα με τα όσα ορίζονται στον παρόντα κανονισμό,
- υπερβούν τη μέγιστη χρονική διάρκεια φοίτησης στο ΠΜΣ, όπως ορίζεται στον παρόντα Κανονισμό,
- έχουν παραβιάσει τις κείμενες διατάξεις όσον αφορά την αντιμετώπιση πειθαρχικών παραπτωμάτων από τα αρμόδια πειθαρχικά Όργανα,
- δεν καταβάλλουν το προβλεπόμενο τέλος φοίτησης,
- παρουσιάζουν ανάρμοστη συμπεριφορά ως προς την ακαδημαϊκή δεοντολογία
- υποβάλουν αίτηση διαγραφής οι ίδιοι.

14.7 Σε περίπτωση που μεταπτυχιακός φοιτητής/τρια διαγραφεί από το ΠΜΣ, μπορεί να αιτηθεί χορήγηση βεβαίωσης για τα μαθήματα στα οποία έχει εξεταστεί επιτυχώς.

14.8 Οι φοιτητές/τριες μπορούν να συμμετέχουν σε διεθνή προγράμματα ανταλλαγής φοιτητών/τριων, όπως το πρόγραμμα ERASMUS + ή CIVIS, κατά την κείμενη νομοθεσία. Στην περίπτωση αυτή ο μέγιστος αριθμός ECTS που μπορούν να αναγνωρίσουν είναι τριάντα (30) για εντατικά ΠΜΣ και για ΠΜΣ διάρκειας δύο εξαμήνων και εξήντα (60) για ΠΜΣ διάρκειας τουλάχιστον τεσσάρων (4) εξαμήνων. Η δυνατότητα αυτή παρέχεται μετά το Α’ εξάμηνο σπουδών τους. Οι φοιτητές/τριες θα πρέπει να κάνουν αίτηση προς τη Σ.Ε. και να ακολουθήσουν τους όρους του προγράμματος.

14.9 Το ΠΜΣ μπορούν να το παρακολουθήσουν και φοιτητές/τριες από διεθνή προγράμματα ανταλλαγής φοιτητών/τριών, όπως το πρόγραμμα ERASMUS+, σύμφωνα με τις συναφθείσες συνεργασίες.

14.10 Οι μεταπτυχιακοί/ες φοιτητές/τριες του ΕΚΠΑ δύνανται να εγγραφούν σε ΠΜΣ του ιδίου ή άλλων ΑΕΙ της ημεδαπής ή της αλλοδαπής στο πλαίσιο εκπαιδευτικών ή ερευνητικών προγραμμάτων συνεργασίας σύμφωνα με την ισχύουσα νομοθεσία.

14.11 Είναι δυνατή η παράλληλη φοίτηση σε προπτυχιακό πρόγραμμα σπουδών και σε μεταπτυχιακό πρόγραμμα σπουδών ή σε δύο (2) Προγράμματα Μεταπτυχιακών Σπουδών του ίδιου ή άλλου Τμήματος, του ίδιου ή άλλου ΑΕΙ.

14.12 Στο τέλος κάθε εξαμήνου πραγματοποιείται αξιολόγηση κάθε μαθήματος και κάθε διδάσκοντος/ουσας από τους/ις μεταπτυχιακούς φοιτητές/τριες.

14.13 Οι μεταπτυχιακοί φοιτητές/τριες μπορούν να αιτηθούν την έκδοση παραρτήματος διπλώματος στην ελληνική και την αγγλική γλώσσα.

14.14 Για τη συμμετοχή τους στο ΠΜΣ «Ελληνικό και Παγκόσμιο Θέατρο. Δραματουργία, Παράσταση, Εκπαίδευση» οι μεταπτυχιακοί/ες φοιτητές/τριες καταβάλλουν τέλη φοίτησης που ανέρχονται στο ποσό των επτακοσίων (700) ευρώ ανά εξάμηνο. Η καταβολή του τέλους γίνεται στην αρχή κάθε εξαμήνου.

Άρθρο 15
ΑΠΑΛΛΑΓΗ ΔΙΔΑΚΤΡΩΝ

15.1 Απαλλάσσονται από τα τέλη φοίτησης οι φοιτητές/τριες ΠΜΣ που πληρούν τα οικονομικά ή κοινωνικά κριτήρια και τις προϋποθέσεις αριστείας κατά τον πρώτο κύκλο σπουδών, σύμφωνα με την ισχύουσα νομοθεσία. Η απαλλαγή αυτή παρέχεται για τη συμμετοχή σε ένα μόνο ΠΜΣ. Σε κάθε περίπτωση, οι απαλλασσόμενοι/ες φοιτητές/τριες δεν ξεπερνούν το ποσοστό του τριάντα τοις εκατό (30%) του συνολικού αριθμού των φοιτητών/τριών που εισάγονται στο ΠΜΣ ανά ακαδημαϊκό έτος.

15.2 Η αίτηση για απαλλαγή από τα τέλη φοίτησης υποβάλλεται μετά την ολοκλήρωση της διαδικασίας επιλογής των φοιτητών/τριών των ΠΜΣ. Η οικονομική κατάσταση υποψηφίου/ας σε καμία περίπτωση δεν αποτελεί λόγο μη επιλογής στο ΠΜΣ.

15.3 Δεν δικαιούνται απαλλαγή όσοι λαμβάνουν υποτροφία από άλλη πηγή ούτε οι πολίτες χωρών εκτός ΕΕ.

15.4 Η εξέταση των αιτήσεων περί απαλλαγής από τα τέλη φοίτησης πραγματοποιείται από τη Συντονιστική Επιτροπή, η οποία αποφασίζει αιτιολογημένα για την αποδοχή ή την απόρριψη της κάθε αίτησης.

15.5 Εφόσον η ισχύουσα νομοθεσία θέτει ηλικιακό κριτήριο, συνιστάται, για λόγους χρηστής διοίκησης και ίσης μεταχείρισης, ως ημερομηνία γέννησης των φοιτητών/τριών να θεωρείται η 31η Δεκεμβρίου του έτους γέννησης.

15.6 Τα μέλη των κατηγοριών ΕΕΠ, ΕΔΙΠ, ΕΤΕΠ, που γίνονται δεκτοί ως υπεράριθμοι σύμφωνα με τη διάταξη του παρόντος κανονισμού (άρθρο 7.4), απαλλάσσονται από την καταβολή διδάκτρων.

15.7 Σε περίπτωση που φοιτούν ταυτόχρονα σε ΠΜΣ του Ιδρύματος μέλη της ίδιας οικογένειας μέχρι β’ βαθμού συγγένειας εξ αίματος ή εξ αγχιστείας υπάρχει η δυνατότητα να παρέχεται μείωση στα καταβαλλόμενα τέλη φοίτησης κατά 50%.

Άρθρο 16
ΥΠΟΤΡΟΦΙΕΣ ΚΑΙ ΒΡΑΒΕΙΑ

Για την πραγματοποίηση των σπουδών τους οι φοιτητές/τριες μπορούν να λάβουν υποτροφίες και βραβεία.

16.1 Οι υποτροφίες αυτές διακρίνονται σε:

α) Υποτροφία αριστείας (μία), η οποία αποδίδεται στον/ην αριστούχο φοιτητή/τρια του ΠΜΣ βάσει της επίδοσής του στα μαθήματα του Α’ εξαμήνου. Οι υποτροφίες απαλλάσσουν τους/τις δικαιούχους τους από τα τέλη φοίτησης του τελευταίου εξαμήνου διδασκαλίας μαθημάτων.

Προϋποθέσεις:

Υποψηφιότητα για υποτροφίες αριστείας μπορούν να καταθέσουν οι μεταπτυχιακοί φοιτητές/τριες που έχουν ολοκληρώσει το ήμισυ της κανονικής διάρκειας φοίτησης. Οι υποψήφιοι/ιες δεν πρέπει να κατέχουν έμμισθη θέση στον δημόσιο ή τον ιδιωτικό τομέα ούτε να λαμβάνουν υποτροφία από οποιοδήποτε άλλο φορέα για το συγκεκριμένο χρονικό διάστημα.

Κριτήρια:

- Βαθμολογική επίδοση στα μαθήματα (με μέσο όρο μεγαλύτερο ή ίσο του οκτώ),
- επιτυχής ολοκλήρωση όλων των μαθημάτων σύμφωνα με το πρόγραμμα σπουδών,
- ατομικό και οικογενειακό εισόδημα.

Σε περίπτωση ισοβαθμίας και σύμπτωσης εισοδήματος, γίνεται κλήρωση. Σε περίπτωση που ο/η φοιτητής/τρια αποποιηθεί την υποτροφία, παρέχεται στον/στην επόμενο/η στη σειρά κατάταξης.

Διαδικασία:

Οι φοιτητές/τριες μετά την πρόσκληση υποβάλλουν στη Γραμματεία του Τμήματος Θεατρικών Σπουδών, αίτηση συνοδευόμενη υποχρεωτικά από τα κατωτέρω δικαιολογητικά:

1) Αναλυτική βαθμολογία,

2) υπεύθυνη δήλωση, υπογεγραμμένη μέσω της πλατφόρμας gov.gr, με το εξής κείμενο: «Δεν κατέχω έμμισθη θέση στον δημόσιο ή τον ιδιωτικό τομέα ούτε λαμβάνω υποτροφία από οποιοδήποτε άλλο φορέα για το συγκεκριμένο χρονικό διάστημα»,

3) πρόσφατο εκκαθαριστικό εφορίας (ατομικό και οικογενειακό).

Η ΣΕ του ΠΜΣ εξετάζει τις υποψηφιότητες και εισηγείται στη Συνέλευση του Τμήματος, η οποία αποφασίζει σχετικά.

β) ανταποδοτικές υποτροφίες. Η Συνέλευση του Τμήματος δύναται να χορηγεί έως τρεις (3) ανταποδοτικές υποτροφίες για διεξαγωγή επικουρικού διδακτικού έργου σε προγράμματα σπουδών α’ κύκλου σε μεταπτυχιακούς φοιτητές/τριες ανάλογα με τον αριθμό εισακτέων του ΠΜΣ και τις οικονομικές δυνατότητες του Προγράμματος κατόπιν εισήγησης της ΣΕ του ΠΜΣ. Το ποσό της ανταποδοτικής υπο-

τροφίας δύναται να καλύπτει μέρος ή το σύνολο των τελών φοίτησης και υπολογίζεται βάσει πραγματικών ωρών απασχόλησης. Η αμοιβή ανά ώρα αποφασίζεται στην αρχή κάθε έτους με εισήγηση της ΣΕ και απόφαση της Συνέλευσης του Τμήματος. Η απόφαση αυτή γνωστοποιείται στους/ις φοιτητές/τριες του ΠΜΣ.

Το κόστος των ανταποδοτικών υποτροφιών δύναται να βαρύνει τον προϋπολογισμό έργων/προγραμμάτων, τα οποία χρηματοδοτούνται από ιδιωτικούς, διεθνείς και ίδιους πόρους του άρθρου 230 του ν. 4957/2022, καθώς και συγχρηματοδοτούμενων έργων του Εταιρικού Συμφώνου για το Πλαίσιο Ανάπτυξης (ΕΣΠΑ).

Για τη χορήγηση ανταποδοτικών υποτροφιών ισχύουν οι προϋποθέσεις, τα κριτήρια και η διαδικασία της παραγράφου 16 α) για απονομή υποτροφιών αριστείας.

Ως επικουρικό διδακτικό έργο ορίζεται η επικουρία των μελών Διδακτικού Ερευνητικού Προσωπικού (ΔΕΠ) κατά την άσκηση του διδακτικού τους έργου, η άσκηση των φοιτητών α’ κύκλου, η διεξαγωγή φροντιστηρίων, εργαστηριακών ασκήσεων, η εποπτεία εξετάσεων και η διόρθωση ασκήσεων.

16.2 Βραβεία Αριστείας. Το ΠΜΣ μπορεί να απονέμει βραβεία αριστείας στους/ις τρεις πρώτους φοιτητές/τριες κάθε σειράς με την ολοκλήρωση των μαθημάτων του Ά και’Β εξαμήνου, έπειτα από εισήγηση της ΣΕ και απόφαση της Συνέλευσης του Τμήματος. Τα βραβεία δεν έχουν οικονομικό όφελος. Το βραβείο υπογράφεται από τον Διευθυντή/ντρια του ΠΜΣ και τον/την Πρόεδρο του Τμήματος.

Προϋποθέσεις

1. Μέσος όρος μαθημάτων Ά και ’Β εξαμήνου μεγαλύτερος/ίσος του οκτώ.

2. Ολοκλήρωση και επιτυχής εξέταση στην εξεταστική του Φεβρουαρίου (Ά εξάμηνο) και Ιουνίου (Β’ εξάμηνο) στα κανονικά έτη σπουδών (Ά και ’Β εξάμηνο κάθε σειράς).

Διαδικασία

Μετά την κατάθεση της βαθμολογίας του Ιουνίου, η ΣΕ εξετάζει τις βαθμολογίες των φοιτητών/τριών της σειράς, και εφ’ όσον πληρούνται οι προηγούμενες προϋποθέσεις κατατάσσει τους/τις φοιτητές/τριες σε φθίνουσα σειρά (ως προς τον μέσο όρο της βαθμολογίας τους) και εισηγείται στη Συνέλευση του Τμήματος την απονομή βραβείων στους/ις τρεις (3) πρώτους φοιτητές/τριες.

Μέσος Όρος: Σε όλες τις περιπτώσεις απονομής υποτροφιών ή βραβείων ο μέσος όρος υπολογίζεται από τον τύπο:

$$\text{Μέσος Όρος} = (\Sigma_{k=1}^{N} \text{ΒΜ}_{\kappa} \cdot \text{ΠΜ}_{\kappa})/\text{ΣΠΜ}$$

όπου:

Ν = αριθμός μαθημάτων των εξαμήνων κατά περίπτωση, ΒΜκ= βαθμός του μαθήματος κ,

ΠΜκ = πιστωτικές μονάδες του μαθήματος κ,

ΣΠΜ = σύνολο πιστωτικών μονάδων του/των εξαμήνου(ων) κατά περίπτωση.

Άρθρο 17

ΑΠΟΝΟΜΗ ΔΙΠΛΩΜΑΤΟΣ ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ

17.1 Ο/Η φοιτητής/τρια ολοκληρώνει τις σπουδές για την απόκτηση Διπλώματος Μεταπτυχιακών Σπουδών (ΔΜΣ) με τη συμπλήρωση του ελάχιστου αριθμού μαθημάτων και πιστωτικών μονάδων που απαιτούνται για τη λήψη του ΔΜΣ, καθώς και την επιτυχή ολοκλήρωση της μεταπτυχιακής διπλωματικής εργασίας. Η Συνέλευση του Τμήματος διαπιστώνει την ολοκλήρωση των σπουδών προκειμένου να χορηγηθεί το Δίπλωμα Μεταπτυχιακών Σπουδών (ΔΜΣ).

17.2 Με την ολοκλήρωση της ανωτέρω διαδικασίας χορηγείται στον/η μεταπτυχιακό/ή φοιτητή/ρια βεβαίωση περάτωσης σπουδών, χάνεται η φοιτητική του/ης ιδιότητα και παύει η συμμετοχή του/ης στα συλλογικά όργανα διοίκησης του Πανεπιστημίου.

17.3 Το ΔΜΣ πιστοποιεί την επιτυχή αποπεράτωση των σπουδών και αναγράφει βαθμό, με ακρίβεια δύο δεκαδικών ψηφίων, κατά την ακόλουθη κλίμακα: Άριστα (8,5 έως 10), Λίαν Καλώς (6,5 έως 8,5 μη συμπεριλαμβανομένου) και Καλώς (5 έως 6,5 μη συμπεριλαμβανομένου).

17.4 Ο τύπος του ΔΜΣ ανά είδος ΠΜΣ είναι κοινός για όλα τα Τμήματα και τις Σχολές του ΕΚΠΑ και περιλαμβάνεται στον Κανονισμό Μεταπτυχιακών και Διδακτορικών Σπουδών του Ιδρύματος (άρθρο 21).

17.5 Στο πλαίσιο του ΠΜΣ απονέμεται Δίπλωμα Μεταπτυχιακών Σπουδών στο «Ελληνικό και Παγκόσμιο Θέατρο: Δραματουργία, Παράσταση, Εκπαίδευση» στις εξής ειδικεύσεις:

α) Δραματουργία και Παράσταση (Drama and Performance).

β) Διδακτική του Θεάτρου (Theatre and Education).

γ) Θεατρική μετάφραση και δημιουργική γραφή (Theatre Translation and Creative Writing).

Άρθρο 18
ΟΡΚΩΜΟΣΙΑ

18.1 Η ορκωμοσία δεν αποτελεί συστατικό τύπο της επιτυχούς περάτωσης των σπουδών, είναι όμως αναγκαία προϋπόθεση για τη χορήγηση του εγγράφου τίτλου του διπλώματος. Η καθομολόγηση γίνεται σε χώρο του Τμήματος ή της Σχολής, παρουσία του/ης Διευθυντή/ντριας του ΠΜΣ, του/της Προέδρου του Τμήματος ή του/της Αναπληρωτή/τριας του/της και, κατά τις δυνατότητες, ενδεχομένως εκπροσώπου του Πρυτάνεως.

18.2 Αίτημα για τελετή ορκωμοσίας μεταπτυχιακών φοιτητών/τριών στη Μεγάλη Αίθουσα Τελετών του Κεντρικού κτηρίου εξετάζεται κατά περίπτωση από τον Πρύτανη, βάσει εκτίμησης των εκάστοτε δυνατοτήτων και του αριθμού των ορκιζόμενων που θα δηλώνεται από τη Γραμματεία του ΠΜΣ στη Διεύθυνση Εκπαίδευσης και Έρευνας.

18.3 Οι μεταπτυχιακοί/ές φοιτητές/τριες, που έχουν ολοκληρώσει επιτυχώς το ΠΜΣ, σε εξαιρετικές περιπτώσεις (σπουδές, διαμονή ή εργασία στο εξωτερικό, λόγοι υγείας κ.λπ.), μπορούν να αιτηθούν στη Γραμματεία της Σχολής/του Τμήματος εξαίρεση από την υποχρέωση καθομολόγησης. Η εξαίρεση από την υποχρέωση καθομολόγησης εγκρίνεται από τον/την Πρόεδρο του Τμήματος και τον Αντιπρύτανη Ακαδημαϊκών, Διεθνών Σχέσεων και Εξωστρέφειας.

Καθομολόγηση:

18.4 Το κείμενο της Καθομολόγησης περιγράφεται στον Κανονισμό Σπουδών του ΕΚΠΑ και είναι ενιαίος για το ΕΚΠΑ.

18.5 Χρησιμοποιείται ενιαίος τύπος για το Δίπλωμα Μεταπτυχιακών Σπουδών, σύμφωνα με τα πρότυπα του Κανονισμού του ΕΚΠΑ, όλα τα στοιχεία των οποίων (σχήμα και μέγεθος τίτλου, μέγεθος και διάταξη λογότυπου, κείμενο, αποστάσεις, γραμματοσειρά, κ.λπ.) είναι δεσμευτικά. Ο τίτλος του ΔΜΣ χορηγείται σε ένα πρωτότυπο σε περγαμηνή, που εκδίδεται με δαπάνη του ενδιαφερομένου.

Άρθρο 19
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΠΜΣ

19.1 Αξιολόγηση από την Εθνική Αρχή Ανώτατης Εκπαίδευσης

Το ΠΜΣ αξιολογείται στο πλαίσιο της περιοδικής αξιολόγησης/πιστοποίησης του Τμήματος που διοργανώνεται από την Εθνική Αρχή Ανώτατης Εκπαίδευσης (ΕΘΑΑΕ). Στο πλαίσιο αυτό αξιολογείται η συνολική αποτίμηση του έργου που επιτελέστηκε από κάθε ΠΜΣ, ο βαθμός εκπλήρωσης των στόχων που είχαν τεθεί κατά την ίδρυσή του, η βιωσιμότητά του, η απορρόφηση των αποφοίτων στην αγορά εργασίας, ο βαθμός συμβολής του στην έρευνα, η εσωτερική αξιολόγησή του από τους μεταπτυχιακούς φοιτητές/τριες, η σκοπιμότητα παράτασης της λειτουργίας του, καθώς και λοιπά στοιχεία σχετικά με την ποιότητα του έργου που παράγεται και τη συμβολή του στην εθνική στρατηγική για την ανώτατη εκπαίδευση.

Αν το ΠΜΣ κατά το στάδιο της αξιολόγησής του κριθεί ότι δεν πληροί τις προϋποθέσεις συνέχισης της λειτουργίας του, λειτουργεί μέχρι την αποφοίτηση των ήδη εγγεγραμμένων φοιτητών/τριών σύμφωνα με την απόφαση ίδρυσης και τον κανονισμό μεταπτυχιακών και διδακτορικών προγραμμάτων σπουδών.

19.2 Εσωτερική αξιολόγηση

Η εσωτερική αξιολόγηση των ΠΜΣ πραγματοποιείται σύμφωνα με την ισχύουσα νομοθεσία, σε ετήσια βάση από τη Μονάδα Διασφάλισης Ποιότητας (ΜΟΔΙΠ) του Ιδρύματος. Στη διαδικασία της εσωτερικής αξιολόγησης συμμετέχουν όλοι οι εμπλεκόμενοι στην υλοποίηση των ενεργειών και των δράσεων του ΠΜΣ και πιο συγκεκριμένα, οι φοιτητές/τριες, τα μέλη του διδακτικού προσωπικού, το προσωπικό διοικητικής και τεχνικής υποστήριξης και τα μέλη της Συντονιστικής Επιτροπής του ΠΜΣ.

Η διαδικασία εσωτερικής αξιολόγησης πραγματοποιείται σύμφωνα με την ισχύουσα νομοθεσία, το Εσωτερικό Σύστημα Διασφάλισης Ποιότητας του Ιδρύματος, τις οδηγίες και τα πρότυπα της ΕΘΑΑΕ και σύμφωνα με τις οδηγίες της ΜΟΔΙΠ του ΕΚΠΑ και της ΟΜΕΑ του Τμήματος.

Η εσωτερική αξιολόγηση των ΠΜΣ περιλαμβάνει την αποτίμηση του διδακτικού έργου, καθώς και όλων των ακαδημαϊκών λειτουργιών και δράσεων του.

Αναλυτικότερα αξιολογούνται:

α) Το περιεχόμενο του Προγράμματος Σπουδών σύμφωνα με την πιο πρόσφατη έρευνα στο συγκεκριμένο γνωστικό αντικείμενο του ΠΜΣ, έτσι ώστε να εξασφαλίζεται ο σύγχρονος χαρακτήρας του ΠΜΣ,

β) ο φόρτος εργασίας των μαθημάτων, καθώς και η πορεία και η ολοκλήρωση των μεταπτυχιακών σπουδών από τους/ις φοιτητές/τριες,

γ) ο βαθμός ικανοποίησης των προσδοκιών των φοιτητών/τριών από το Πρόγραμμα Σπουδών, τις προσφερόμενες υπηρεσίες υποστήριξης των σπουδών τους και το μαθησιακό περιβάλλον,

δ) τα μαθήματα του Προγράμματος σε εξαμηνιαία βάση μέσω ερωτηματολογίων που συμπληρώνουν οι φοιτητές/τριες του ΠΜΣ.

Η αξιοποίηση των αποτελεσμάτων της αξιολόγησης και η κοινοποίησή τους αποβλέπουν στη βιωσιμότητα του Προγράμματος, το υψηλό επίπεδο σπουδών, τη βελτίωση των παροχών του και την αποδοτικότητα των διδασκόντων του. Στη διαδικασία της εσωτερικής αξιολόγησης, συμμετέχουν όλοι οι εμπλεκόμενοι στην υλοποίηση των ενεργειών και δράσεων του προγράμματος μεταπτυχιακών σπουδών, και πιο συγκεκριμένα, οι φοιτητές, τα μέλη του διδακτικού προσωπικού, τα μέλη της διοικητικής και τεχνικής υποστήριξης και η ΟΜΕΑ του Τμήματος. Η διαδικασία της ετήσιας Εσωτερικής Αξιολόγησης αναδεικνύει τα δυνατά και αδύνατα στοιχεία της λειτουργίας του ΠΜΣ και στοχεύει μεταξύ άλλων στην θέσπιση νέων στόχων και την αντιστοίχιση τους με τα επιθυμητά επίπεδα ποιότητας.

Τα αποτελέσματα της διαδικασίας εσωτερικής αξιολόγησης συζητούνται σε ειδική συνάντηση που οργανώνεται από τον Διευθυντή του Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών με τους διδάσκοντες και τα μέλη της διοικητικής και τεχνικής υποστήριξης του ΠΜΣ. Τα αποτελέσματα της εν λόγω αξιολόγησης, κρίνουν την ανάγκη αναθεώρησης ορισμένων σημαντικών παραμέτρων του προγράμματος όπως αυτά της επικαιροποίησης της ύλης των μαθημάτων, της εισαγωγής εναλλακτικών μορφών αξιολόγησης, την προσθήκη ή αφαίρεση μαθημάτων του ΠΜΣ κ.α. Σημαντικοί παράγοντες που συζητούνται και ενδεχομένως μπορεί να οδηγήσουν σε αλλαγές είναι οι μεταβολές στο θεσμικό πλαίσιο, τα τρέχοντα δεδομένα και οι προοπτικές του συγκεκριμένου επιστημονικού πεδίου και των εξελίξεων στην αγορά, αλλά και υποδείξεις των φοιτητών και του διδακτικού προσωπικού σχετικά με σημεία που επιδέχονται βελτίωσης.

Η εν λόγω συνάντηση πραγματοποιείται πριν την ολοκλήρωση της διαδικασίας καθορισμού των ετήσιων στόχων του ΠΜΣ έτσι ώστε να συμπεριληφθούν τόσο στους ετήσιους στόχους όσο και στις απαιτούμενες ενέργειες οι αλλαγές, ώστε να δρομολογηθούν και να υλοποιηθούν κατά τη διάρκεια του ακαδημαϊκού έτους.

Μέσα από αυτή τη διαδικασία αναμένεται να αντιμετωπιστούν με συνεργατικό πνεύμα, δημιουργικά και εποικοδομητικά, αρνητικά -αδύναμα σημεία της δομής του ΠΜΣ «Ελληνικό και Παγκόσμιο Θέατρο. Δραματουργία, Παράσταση, Εκπαίδευση» αλλά και της μαθησιακής διαδικασίας.

Οι Ετήσιες Εσωτερικές Εκθέσεις Αξιολόγησης, οι δείκτες παρακολούθησης και οι σχετικοί πίνακες προβλέπεται να δημοσιεύονται στην ιστοσελίδα του ΠΜΣ ώστε να διευκολύνεται η διαδικασία πληροφόρησης και η δυνατότητα ανατροφοδότησης όλων των ενδιαφερόμενων μερών. Επιπροσθέτως όλοι οι εμπλεκόμενοι στην υλοποίηση του ΠΜΣ θα ενημερώνονται μέσω ειδικού κειμένου που θα στέλνεται στους λογαριασμούς του ηλεκτρονικού τους ταχυδρομείου, για τα αποτελέσματα της εσωτερικής αξιολόγησης, τις αλλαγές που επήλθαν στο ΠΜΣ ως αποτέλεσμα των συμπερασμάτων και των ενεργειών βελτίωσης που υιοθετήθηκαν και για την ετήσια στοχοθεσίας του νέου έτους.

Άρθρο 20
ΧΡΟΝΙΚΗ ΔΙΑΡΚΕΙΑ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ ΤΟΥ ΠΜΣ

Το ΠΜΣ θα λειτουργήσει μέχρι το ακαδημαϊκό έτος 2027-2028 εφόσον πληροί τα κριτήρια της εσωτερικής και εξωτερικής αξιολόγησης, σύμφωνα με την ισχύουσα νομοθεσία.

Άρθρο 21
ΜΕΤΑΒΑΤΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Οι ήδη εγγεγραμμένοι/ες φοιτητές/τριες ολοκληρώνουν τις σπουδές τους σύμφωνα με τον παρόντα Κανονισμό.

Για όσα θέματα δεν ορίζονται στην ισχύουσα νομοθεσία, στον Κανονισμό Μεταπτυχιακών και Διδακτορικών Σπουδών του ΕΚΠΑ ή στον παρόντα Κανονισμό, αρμόδια να αποφασίσει είναι η Συνέλευση του Τμήματος.

Η απόφαση αυτή να δημοσιευθεί στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

Ο Πρύτανης

ΓΕΡΑΣΙΜΟΣ ΣΙΑΣΟΣ

ΕΘΝΙΚΟ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟ

Το Εθνικό Τυπογραφείο αποτελεί δημόσια υπηρεσία υπαγόμενη στην Προεδρία της Κυβέρνησης και έχει την ευθύνη τόσο για τη σύνταξη, διαχείριση, εκτύπωση και κυκλοφορία των Φύλλων της Εφημερίδας της Κυβερνήσεως (ΦΕΚ), όσο και για την κάλυψη των εκτυπωτικών - εκδοτικών αναγκών του δημοσίου και του ευρύτερου δημόσιου τομέα (ν. 3469/2006/Α΄ 131 και π.δ. 29/2018/Α΄58).

1. ΦΥΛΛΟ ΤΗΣ ΕΦΗΜΕΡΙΔΑΣ ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΕΩΣ (ΦΕΚ)

• Τα **ΦΕΚ σε ηλεκτρονική μορφή** διατίθενται δωρεάν στο **www.et.gr**, την επίσημη ιστοσελίδα του Εθνικού Τυπογραφείου. Όσα ΦΕΚ δεν έχουν ψηφιοποιηθεί και καταχωριστεί στην ανωτέρω ιστοσελίδα, ψηφιοποιούνται και αποστέλλονται επίσης δωρεάν με την υποβολή αιτήματος στην ηλεκτρονική διεύθυνση feksales@et.gr.

• Τα **ΦΕΚ σε έντυπη μορφή** διατίθενται σε μεμονωμένα φύλλα είτε απευθείας από το Τμήμα Πωλήσεων και Συνδρομητών, είτε ταχυδρομικά με την αποστολή αιτήματος παραγγελίας στην ηλεκτρονική διεύθυνση feksales@et.gr.

- Το κόστος ενός ασπρόμαυρου ΦΕΚ από 1 έως 16 σελίδες είναι 1,00 €, αλλά για κάθε επιπλέον οκτασέλιδο (ή μέρος αυτού) προσαυξάνεται κατά 0,20 €. Το κόστος ενός έγχρωμου ΦΕΚ από 1 έως 16 σελίδες είναι 1,50 €, αλλά για κάθε επιπλέον οκτασέλιδο (ή μέρος αυτού) προσαυξάνεται κατά 0,30 €.
- Το τεύχος Α.Σ.Ε.Π. διατίθεται δωρεάν.
- Υπάρχει δυνατότητα ετήσιας συνδρομής οποιουδήποτε τεύχους σε έντυπη μορφή μέσω του Τμήματος Πωλήσεων και Συνδρομητών.

• Τρόποι αποστολής κειμένων προς δημοσίευση:

Α. Αποστολή των εγγράφων προς δημοσίευση στο ΦΕΚ στην ηλεκτρονική διεύθυνση **https://eservices.et.gr**. Σχετικές εγκύκλιοι και οδηγίες στην ηλεκτρονική διεύθυνση του Εθνικού Τυπογραφείου (**www.et.gr**) στη διαδρομή **Ανακοινώσεις** → **Εγκύκλιοι**.

Β. Κατ’ εξαίρεση, όσοι πολίτες δεν διαθέτουν προηγμένη ψηφιακή υπογραφή μπορούν είτε να αποστέλλουν ταχυδρομικά, είτε να καταθέτουν με εκπρόσωπό τους κείμενα προς δημοσίευση εκτυπωμένα σε χαρτί στο Τμήμα Παραλαβής και Καταχώρισης Δημοσιευμάτων.

• Πληροφορίες, σχετικά με την αποστολή/κατάθεση εγγράφων προς δημοσίευση, την ημερήσια κυκλοφορία των Φ.Ε.Κ., με την πώληση των τευχών και με τους ισχύοντες τιμοκαταλόγους για όλες τις υπηρεσίες μας, περιλαμβάνονται στον ιστότοπο (www.et.gr). Επίσης μέσω του ιστότοπου δίδονται πληροφορίες σχετικά με την πορεία δημοσίευσης των εγγράφων, με βάση τον Κωδικό Αριθμό Δημοσιεύματος (ΚΑΔ). Πρόκειται για τον αριθμό που εκδίδει το Εθνικό Τυπογραφείο για όλα τα κείμενα που πληρούν τις προϋποθέσεις δημοσίευσης.

2. ΕΚΤΥΠΩΤΙΚΕΣ - ΕΚΔΟΤΙΚΕΣ ΑΝΑΓΚΕΣ ΤΟΥ ΔΗΜΟΣΙΟΥ

Το Εθνικό Τυπογραφείο ανταποκρινόμενο σε αιτήματα υπηρεσιών και φορέων του δημοσίου αναλαμβάνει να σχεδιάσει και να εκτυπώσει έντυπα, φυλλάδια, βιβλία, αφίσες, μπλοκ, μηχανογραφικά έντυπα, φακέλους για κάθε χρήση, κ.ά.

Επίσης σχεδιάζει ψηφιακές εκδόσεις, λογότυπα και παράγει οπτικοακουστικό υλικό.

Ταχυδρομική Διεύθυνση: **Καποδιστρίου 34, 10432 Αθήνα**

ΤΗΛΕΦΩΝΙΚΟ ΚΕΝΤΡΟ: 210 5279000

Ιστότοπος: **www.et.gr**

Πληροφορίες σχετικά με την λειτουργία του ιστότοπου: **helpdesk.et@et.gr**

Αποστολή εγγράφων προς δημοσίευση στο ΦΕΚ στην ηλεκτρονική διεύθυνση **https://eservices.et.gr**

ΕΞΥΠΗΡΕΤΗΣΗ ΚΟΙΝΟΥ

Πωλήσεις - Συνδρομές: (Ισόγειο, τηλ. 210 5279178 - 180)
Πληροφορίες: (Ισόγειο, Γραφείο 3 και τηλεφ. κέντρο 210 5279000)
Παραλαβή Δημοσιευτέας Ύλης: (Ισόγειο, τηλ. 210 5279139)

Ωράριο για το κοινό: Δευτέρα έως και Παρασκευή: 8:00 - 13:30

02026071105260040